

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT VE TASARIM ANA SANAT DALI

**MODERN KÖLENİN ÖZGÜRLEŞMESİ: INTO THE WILD VE
NOMADLAND FİMLERİNİN ANALİZİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MUHAMMET SERDAR KİCİKOĞLU

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Gönül Cengiz

GAZİANTEP, Mart 2024

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT VE TASARIM ANA SANAT DALI

Tezin Başlığı: Modern Kölenin Özgürleşmesi: Into The Wild ve Nomadland
Filmlerinin Analizi

Adı ve Soyadı: Muhammet Serdar KİCİKOĞLU

Tez Savunma Tarihi: 08/03/2024

Doç. Dr. Gönül Cengiz danışmanlığında hazırlanan bu tez tarafımızca okunmuş,
kapsam ve niteliği açısından oybirliği ile bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul
edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

İmzası

Doç. Dr. Rabia DEMİR (Jüri Başkanı)

Doç. Dr. Gönül CENGİZ

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Özer ÖZKANTAR

.....

.....

Bu tezin gerekli şartları sağlayarak yukarıda belirtilen jüri tarafından Yüksek
Lisans tezi olarak kabul edildiğini onaylarım.

Prof. Dr. Ebru ÇORUH

Enstitü ABD Başkanı

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

Prof. Dr. Mehmet SOĞUKÖMEROĞULLARI

SBE Müdürü

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

İmza:

Adı ve Soyadı: Muhammet Serdar Kıcıköğlü

Öğrenci Numarası: 200056811001

Tezin Savunma Tarihi: 08/03/2024

ÖZET

MODERN KÖLENİN ÖZGÜRLEŞMESİ: INTO THE WILD VE NOMADLAND FİMLERİNİN ANALİZİ

KİCIKOĞLU, Muhammet Serdar
Yüksek Lisans Tezi

Sanat Ve Tasarım Ana Sanat Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Öğr. Üyesi, Gönül Cengiz
Mart, 2024, 92 Sayfa

Bu çalışma, modern kölelik kavramını nitel analiz yöntemi kullanarak ele almıştır. Çalışma, Sean Penn'in "*Into the Wild*" filmi ve Chloé Zhao'nun "*Nomadland*" filmlerini inceleyerek modern kölelik kavramının sinema üzerinden nasıl temsil edildiğini araştırmıştır. Öncelikle, kavramsal çerçevede kölelik kavramına değinilmiştir. Modern kölelik kavramı, günümüzde insan ticareti, cinsel sömürü, borç köleliği gibi farklı uygulamaları kapsamaktadır. Bu kavram, insan haklarına aykırı olan ve dünya genelinde birçok insanın hayatını etkileyen modern uygulamaları içermektedir. Sean Penn'in "*Into the Wild*" filmi, Christopher McCandless karakterinin toplumsal normlardan ve aile beklentilerinden kaçarak Alaska'ya doğru bir yolculuğa çıkması üzerinden doğanın insanın içsel özgürlüğüne etkisini ve modern kölelik kavramıyla ilişkisini derinlemesine inceler. Chloé Zhao'nun "*Nomadland*" filmi ise, Fern karakterinin geleneksel toplumsal yapıların dışına çıkarak karavanında özgür bir yaşam sürmeyi tercih etmesi üzerinden kapitalizm ve çalışma endüstrisine eleştirel bir bakış sunar. Çalışmanın sonuçlarına göre, "*Into the Wild*" ve "*Nomadland*" filmleri, toplumsal izolasyonun bireyin özgürlük arayışı üzerindeki rolünü ve modern kölelikten kaçışta oynadığı rolü derinlemesine ele almaktadır. Bu filmler, modern dünyanın zorluklarına karşı bireysel direncin ve özgürlüğün güçlü birer örneğini sunmaktadır. Toplumsal izolasyonun bireyin özgürlük arayışındaki rolü ve modern kölelikten kaçışta oynadığı rol, bu filmlerin temel temalarını oluşturmaktadır. Bu çalışma, sinema aracılığıyla modern kölelik kavramının derinlemesine incelenmesi ve insan haklarına olan etkilerinin anlaşılmasına katkı sağlamaktadır.

Anahtar sözcükler: Kölelik, Modern kölelik, *Into the Wild*, *Nomadland*

ABSTRACT

EMANCIPATION OF THE MODERN SLAVE: ANALYSIS OF THE FILMS INTO THE WILD AND NOMADLAND

Kıcıkoğlu, Muhammet Serdar

MA Thesis

Art and Design Department

Supervisor: Assoc. Prof. Gönül Cengiz

March, 2024, 92 pages

This study examines the concept of contemporary slavery using qualitative analysis. By analyzing Sean Penn's film "Into the Wild" and Chloé Zhao's film "Nomadland," the study investigates how the concept of modern slavery is represented through cinema. First, the conceptual framework delves into various aspects of slavery. The concept of modern slavery encompasses practices such as human trafficking, sexual exploitation, and debt bondage, affecting many lives worldwide. In "Into the Wild," Sean Penn explores the impact of nature on an individual's inner freedom through the character of Christopher McCandless, who escapes societal norms and family expectations to embark on a journey to Alaska. Chloé Zhao's "Nomadland," on the other hand, offers a critical perspective on capitalism and the labor industry through the character of Fern, who chooses to live a free life in her caravan, detached from traditional social structures. The findings of this study reveal that both "Into the Wild" and "Nomadland" deeply explore the role of social isolation in an individual's quest for freedom and their escape from modern slavery. These films exemplify individual resilience and the pursuit of freedom in the face of contemporary challenges. The themes of social isolation's impact on an individual's search for freedom and their role in escaping modern slavery form the core of these films. Overall, this research contributes to a deeper understanding of the concept of modern slavery through the lens of cinema and its implications for human rights.

Keywords: Slavery, Contemporary slavery, Into the Wild, Nomadland

ÖNSÖZ

Modern zincirlere vurulan tüm insanlara adadığım bu tez çalışmamın yazım sürecinde tecrübelerinden ve bilgi birikimlerinden yararlandığım ve ihtiyaç duyduğum her anımda yanımda olan tez danışmanım saygıdeğer Doç. Dr. Öğr. Üyesi Gönül Cengiz'e teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca bu süreçte benden desteklerini esirgemeyen annem Hülya, kız kardeşlerim Seda ve Nurcan Kıcıkoğlu'na yanımda oldukları her an için teşekkür ederim.

Bu tezi, 2023 yılında kaybettiğim ablam Serap Kıcıkoğlu'na ithaf ediyorum.
Başarılarım ile her daim gurur duyan ve her koşulda kayıtsız şartsız yanımda olan canım ablama...

Muhammet Serdar Kıcıkoğlu

Gaziantep,2024

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖN SÖZ	ii
İÇİNDEKİLER	iv
TABLolar LİSTESİ	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ	viii
KISALTMALAR	ix

GİRİŞ

A. Araştırmanın Konusu ve Problemi	2
B. Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	2
C. Araştırmanın Yöntemi	3
D. Sayıtlar ve Denenceler	3
E. Sınırlılıklar.....	4
F. Tanımlar.....	4
G. Konu ile İlgili Ulusal ve Uluslararası Tezler/Çalışmalar	4

I. BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Kölelik.....	7
1.2. Köleliğin Kaldırılması ve Sonu.....	12
1.3. Modern Kölelik	14
1.4. İnsanları Köleliğe İten Unsurlar.....	17
1.4.1. İnsan Ticareti.....	18
1.4.2. Zorla Çalıştırma.....	20

1.4.3. İlgi Sömürücü Uygulamalar	22
1.5. Modern Kölelik ve Emek Sömürüsünün Normalleştirilmesi.....	24
1.6. Modern Köleliğin Başlangıcı Küreselleşme ve Tek kullanımlık İnsanlar	27

II. BÖLÜM

BULGULAR

2.1. <i>Into the Wild</i> Filmi Genel Bilgileri	32
2.2. İnsan ilişkilerinin merkezileştirilmesi, karakter çalışması ve anlatıcı üzerine	32
2.3. <i>Into the Wild</i> filminde doğanın temsili	34
2.4. <i>Into the Wild</i> adlı eserinde Amerikan zihni: sınır ve aşkıncılık	39
2.5. Karakter ve Karakterin Kişiselleştirilmesi	41
2.6. Psiko Varoluşçuluk	44
2.7. İrade Hürriyeti	45
2.8. Anlam Arayışı	47
2.9. Hayatın Anlamı	47
2.10. <i>Into the Wild</i> Filminde Doğanın İnsanın İçsel Özgürlüğüne Etkisi ve Bunun Modern Kölelik Kavramıyla İlişkisi	48
2.11. <i>Into the Wild</i> Filmi Genel Çözümleme	50
2.12. <i>Nomadland</i> Filmi Genel Bilgiler.....	53
2.13. <i>Nomadland</i> filminde kapitalizm ve çalışma endüstrisi	54
2.14. Ekonomik Sorunlardan Kaçmak: Evsizlik	59
2.15. <i>Nomadland</i> filminde Mekansal Aidiyetin Köleliğe Dönüşmesi	61
2.16. <i>Nomadland</i> Filmi Genel Çözümleme	62
2.17. <i>Into the Wild</i> ve <i>Nomadland</i> filmlerinde Toplumsal İzolasyonun Bireyin Özgürlük Arayışı Üzerindeki Rolü ve Modern Kölelikten Kaçışta Oynadığı Rol .67	

III. BÖLÜM

TARTIŞMA

3.1. <i>Into the Wild</i> Filmine Yönelik Tartışma	70
3.2. <i>Nomadland</i> Filmine Yönelik Tartışma	71

SONUÇ VE ÖNERİLER	72
KAYNAKLAR	77

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Eski ve Yeni Kölelik.....	29
---	----

ŞEKİLLER LİSTESİ

Resim 1: Into the wild filminden bir kare	35
Resim 2: Into the wild filminden Alaska manzarası	36
Resim 3: <i>Into the Wild</i> filminde nehir görüntüsü	37
Resim 4: <i>Into the Wild</i> filminde geyik avı sahnesinden bir kare.....	50
Resim 5: Mutluluğun paylaşıldığında gerçek olduğunu belirten notu	52
Resim 6: Nehrin coşkun anını gösteren bir an.....	53
Resim 7: <i>Nomadland</i> filminden karavan park görseli.....	54
Resim 8: <i>Nomadland</i> filminde Amazon şirketini gösteren bir görsel.....	55
Resim 9: <i>Nomadland</i> filiminde kamp temizliği sahnesi.....	57
Resim 10: Fern'in arkadaşının mutlu aile evini terk etmeden önceki son anları	63
Resim 11: Fern'in yaşadığı yerde tuvaletini yaptığı bir sahne.....	64
Resim 12: Otopark görevlisinin Fern'i fark ettiği an	65
Resim 13: Fern'in babasından kalma temek takımından bir görüntü	66
Resim 14: Fern'in bir zamanlar kocası ile yaşadığı ev	67

KISALTMALAR

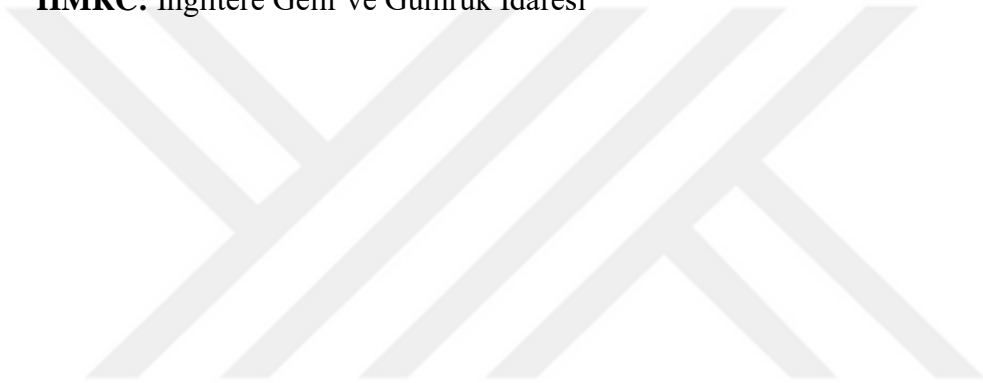
UN: United Nations

ILO: Uluslararası Çalışma Örgütü

EAS: İstihdam Ajansları Standartları Müfettişliği

GLA: Çete Patronları Lisanslama Otoritesi

HMRC: İngiltere Gelir ve Gümrük İdaresi

GİRİŞ

Modern kölelik kavramı, geçmişten günümüze evrilen ve farklı şekillerde tezahür eden bir olgudur. Tarihsel kölelik sistemlerinden farklı olarak, modern kölelik, insanların özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı ve sömürüldüğü çeşitli durumları ifade eder. Bu bağlamda, Sean Penn'in "*Into the Wild*" ve Chloé Zhao'nun "*Nomadland*" filmleri, modern kölelik kavramını ve bu olgunun bireyler üzerindeki etkilerini çarpıcı bir şekilde ele alır. Her iki film de bireylerin özgürlük arayışlarını, sistemik baskılar ve ekonomik zorluklar karşısında yaşadıkları mücadeleleri gözler önüne serer. Bu çalışma, filmlerdeki karakterlerin yaşam hikayeleri üzerinden modern köleliğin farklı yüzlerini analiz ederken, aynı zamanda bu olgunun toplumsal ve ekonomik kökenlerine dair derinlemesine bir inceleme sunmayı amaçlamaktadır. İnsanların özgür iradeleriyle seçtikleri yaşam tarzları ve bu seçimlerin onları sistem dışına itmesi, modern köleliğin sadece fiziksel değil, aynı zamanda zihinsel ve duygusal boyutlara da sahip olduğunu göstermektedir.

Modern dünyada kölelik kavramı, tarihsel olarak kölelik olarak bilinen uygulamalardan farklı bir boyut kazanmıştır. Günümüzde, kölelik kavramı, insanların zorla çalıştırılması, insan ticareti, cinsel sömürü, borç köleliği ve diğer modern uygulamaları kapsamaktadır. Bu modern kölelik uygulamaları, insan haklarına aykırıdır ve dünya genelinde birçok insanın hayatını etkilemektedir.

Bu tez, modern kölelik kavramını ve bu kavramın sinemaya yansımalarını iki film örneğinde incelemektedir. Çalışmanın ilk bölümünde, modern köleliğin tanımı, tarihi ve nasıl ortaya çıktığı açıklanmaktadır. Ayrıca, modern köleliğin farklı türlerini, insanları köleliğe iten unsurları ve bu uygulamaların dünya genelindeki yaygınlığını ele almaktadır. İkinci bölümde ise modern kölelik kavramının sinema üzerinden Sean Penn'in "*Into the Wild*" filmi ve Chloé Zhao'nun "*Nomadland*" filmi özelinde ele alınmıştır. Bu yaklaşım, modern kölelik kavramının sadece kuramsal bir çerçevede değil, aynı zamanda sanatsal eserler aracılığıyla da incelenmesine olanak tanımaktadır. Böylece, tezin giriş bölümü, modern kölelik kavramının sinema

üzerinden nasıl temsil edildiğini ve bu temsillerin modern dünyadaki kölelik uygulamalarının anlaşılmasına nasıl katkı sağladığını okuyucuya aktarmaktadır.

Bu filmler, toplumsal izolasyonun bireyin özgürlük arayışı üzerindeki rolünü ve modern kölelikten kaçışta oynadığı rolü derinlemesine ele almaktadır. "*Into the Wild*" filminde, Christopher McCandless karakterinin toplumsal normlardan ve aile beklentilerinden kaçarak Alaska'ya doğru bir yolculuğa çıkması ve "*Nomadland*" filminde ise Fern karakterinin geleneksel toplumsal yapıların dışına çıkarak karavanında özgür bir yaşam sürmeyi tercih etmesi, modern kölelik kavramının incelenmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

A. Araştırmanın Konusu ve Problemi

Bu çalışma, modern kölelik kavramını ve bu olgunun günümüzdeki farklı yüzlerini, özellikle de bireylerin özgürlük arayışları ve ekonomik zorluklarla olan mücadelelerini, sinema dünyası üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. Sean Penn'in "*Into the Wild*" ve Chloé Zhao'nun "*Nomadland*" filmleri, modern toplumda bireysel özgürlüklerin peşinde koşarken karşılaşılan sistemik engeller ve ekonomik baskılar açısından zengin bir analiz sağlar. Araştırmanın problemi, bu filmlerin modern kölelik kavramını nasıl ele aldığını ve bu ele alışı, bireylerin yaşam seçimleri ile toplumsal yapılar arasındaki etkileşimi nasıl yansıttığını derinlemesine anlamaya yöneliktir. Bu, hem sinema sanatının toplumsal sorunları yansıtma kapasitesine ışık tutacak hem de modern kölelik gibi karmaşık bir konuyu farklı perspektiflerden ele alarak daha geniş bir anlayış geliştirilmesini sağlayacaktır.

B. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Araştırmanın amacı, modern kölelik kavramının sinemada nasıl işlendiğini, "*Into the Wild*" ve "*Nomadland*" filmleri aracılığıyla analiz ederek, bu olgunun bireysel ve toplumsal yansımalarını anlamaktır. Önemi, sinema gibi güçlü bir medyumun, modern köleliğin karmaşık yapısını ve toplumsal etkilerini nasıl gözler önüne serdiğini ortaya koymak, aynı zamanda bu filmlerin, bireylerin özgürlük ve ekonomik bağımsızlık arayışlarındaki rollerini ele alarak, bu konulara dair toplumsal farkındalığı artırmaktır.

C. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada, nitelik analiz yöntemlerinden olan betimsel analiz kullanılmıştır. "Into the Wild" ve "Nomadland" filmleri detaylı bir şekilde incelenerek, modern kölelik kavramının bu eserlerdeki temsili ele alınmıştır. Analiz sürecinde, film karakterlerinin yaşam hikayeleri, karşılaştıkları zorluklar ve özgürlük arayışları üzerinden, filmlerin tematik ve anlatısal yapısı derinlemesine incelenmiştir. Bu yaklaşım, filmlerin modern kölelik üzerine yaptığı yorumların anlaşılmasını ve bu eserlerin toplumsal gerçekliklerle olan ilişkisinin ortaya koyulmasını sağlayacaktır. Ayrıca, betimsel analiz yöntemi de araştırma sürecinde kullanılmıştır. Betimsel içerik analizi yöntemi, belirli bir konuda ya da alanda birbirinden bağımsız olarak yapılan nitel ve nicel çalışmaların derinlemesine incelenip düzenlenmesi anlamına gelmektedir (Ültay vd., 2021: 188). Bu yöntemle, "Into the Wild" ve "Nomadland" filmlerindeki sahnelerin detaylı bir şekilde incelenerek, karakterlerin psikolojik durumları, çevreleriyle olan ilişkileri ve içsel deneyimleri üzerinden analiz edilmiştir. Betimsel analiz, psikovaroluşçuluk ve transcendentalist felsefe bağlamlarıyla ilişkilendirilerek, karakterlerin içsel gelişimleri ve ruhsal deneyimleriyle modern kölelik kavramı arasındaki ilişkilerin anlaşılmasına katkı sağlayacaktır.

Bu iki yöntemin bir araya gelmesi, filmlerin tematik derinliğini ve karakterlerin içsel yolculuklarını daha kapsamlı bir şekilde anlamamıza yardımcı olacaktır.

D. Sayıtlar ve Denenceler

Araştırmada modern kölelik ve bu kölelikten kurtuluş çabasını iki sinema filmi üzerinden anlatabilmenin mümkün olabileceği var sayılmıştır. Bu amaçla Sean Penn'in "Into the Wild" ve Chloé Zhao'nun "Nomadland" filmlerinin bu kapsama uygun ve yeterli olduğu düşünülmüştür. İncelenen filmlerden çıkarılan temalar, karakterlerin karşılaştıkları zorluklar ve bu zorlukların modern kölelik kavramıyla nasıl ilişkilendirildiği ele alınmıştır. Ayrıca, filmlerin toplumsal ve ekonomik eleştirileri ışığında, modern kölelik konusunda ortaya konan yeni perspektifler ve düşüncelere katkıda bulunacağı öngörülmüştür.

E. Sınırlılıklar

Çalışmanın bulguları Sean Penn'in "*Into the Wild*" ve Chloé Zhao'nun "*Nomadland*" filmleri ile sınırlandırılmıştır. Kavramsal çerçeve bölümünde ise literatürde konuyla ilgili yazılmış tezler, kitaplar, dergiler ve medyada çıkan makaleler incelenmiştir.

F. Tanımlar

Kölelik: Bir kişinin üzerinde, mülkiyet hakları çerçevesinde, bu hakların herhangi biri veya tamamı kullanıldığında, bu kişinin toplumdaki konumunu veya yaşadığı durumu ifade eder (Duymaz, 3013).

Modern Kölelik: Borç nedeniyle kölelik, zorla çalıştırılma, zorla evlendirilme, bir kadının eşi yahut eşinin ailesi ya da kendi ailesi tarafından para karşılığı veya farklı geleneksel ritüeller ekseninde bir başkasına devredilmesi, bir çocuğun ya bir bedel karşılığında ya da istismarına sebebiyet verecek herhangi bir alışverişe konu edilmesi gibi çeşitli şekillerle, klasik kölelikten farklı olarak devlet kontrolünde, sistematik bir kurum olarak değil ama yeraltı örgütleri, gayriinsani toplumsal alışkanlıklar ve acımasız ekonomik uygulamalar eliyle yapılan uygulamalardır (Bakır, 2016: 3).

G. Konu ile İlgili Ulusal ve Uluslararası Tezler/Çalışmalar

Vaccaro (2021) çalışmasında Chloé Zhao tarafından yönetilen "*Nomadland*" (2020) filmi üzerine odaklanmakta ve Büyük Buhran'dan etkilenip yaşamlarının ileri dönemlerinde göçebe bir yaşam tarzı benimseyen modern zaman göçebelerinin incelenmesiyle ilgilenmektedir. Jessica Bruder'in 2017 tarihli kitabından esinlenen film, kapitalizme eleştirel bir bakış atmakta ve bu göçebelerin karşılaştığı zorlukların betimlenmesiyle takdir toplamaktadır. Frances McDormand'ın canlandığı Fern karakterinin kurgusal yolculuğu ile gerçek hayat hikayelerinin iç içe geçtiği anlatım, sistemik başarısızlıkların eleştirilmesi ve özgürlük ile hayatta kalma temalarının keşfedilmesi amacını gütmektedir.

Lepik (2014) çalışmasında Jon Krakauer'ın "*Into the Wild*" kitabı ve Sean Penn'in bu kitaptan uyarladığı filmde doğanın rolünü inceler. Çalışmanın amacı, kitap ve filmin anlatılarında doğanın işlevini, Christopher McCandless'in hayatındaki

doğanın rolünü ve Amerikan kültürel arka planındaki doğanın işlevini üç açıdan gözlemlemektedir. Tez, doğa ve kültür arasındaki ilişkiyi ekoeleştirir ve pastoral ile vahşi doğa gibi edebi motifler üzerinden tartışırken, Amerikan kültüründeki doğa önemini de ele alır. Kitap ve film arasındaki farklılıkları teorik çerçeveye dayanarak karşılaştırmayı amaçlar. Guay (2018) çalışmasında çağdaş köleliğin ekonomik temellerini ve bu fenomenin tarih boyunca nasıl evrildiğini incelemektedir.

Çalışma, Birleşmiş Milletler ve Uluslararası Çalışma Ofisi'nin tanımlarına dayanarak, çocuk işçiliği, insan ticareti, cinsel sömürü gibi çağdaş köleliğin çeşitli biçimlerini ele almakta ve bu durumların ekonomik sebeplerini tartışmaktadır. Ayrıca, köleliğin yoksullukla olan ilişkisine ve köleliğin ekonomik çıkar amacıyla şiddet veya şiddet tehdidiyle nasıl sürdürüldüğüne dair görüşlere yer vermektedir. Bu çalışma, köleliğin modern ekonomik koşullar altında nasıl devam ettiğini ve bu sistemin sürdürülmesindeki ekonomik motivasyonları ortaya koymaktadır.

Bales ve diğerlerinin (2018) çalışması Birleşik Krallık'ta modern köleliğin mevcut araştırma manzarasını haritalandıran bir rapordur. Bağımsız Anti-Kölelik Komiseri ve Nottingham Üniversitesi'nin Rights Lab'ı tarafından gerçekleştirilen bu araştırma, kölelik ve kölelikle ilgili uygulamalar hakkında son ve devam eden araştırmalar hakkında bilgi toplamayı amaçlamaktadır. Rapor, köleliğin sayısını tahmin etme, modern köleliğin çağdaş iş zincirlerindeki doğasını keşfetme, toplum ve kölelik arasındaki kesişimleri inceleme, modern köleliğe karşı hükümet, iş dünyası ve sivil toplumun yanıtlarını değerlendirme ve modern kölelik kavramının yasal ve teorik anlayışını inceleme gibi ana araştırma alanlarını belirlemektedir. Bu araştırma, modern köleliğe karşı mücadelede daha iyi stratejiler geliştirmek için mevcut kanıt tabanını genişletmeyi ve gelecekteki araştırmalara yön vermek amacıyla tasarlanmıştır.

Mellon'un (2018) çalışması 2015 Modern Kölelik Yasası'nın insan ticareti ve köleliğe yönelik hukuki ve politika yanıtlarının etkinliği üzerindeki sınırlamaları nasıl etkilediğini incelemektedir. Modern kölelik kavramının mevcut modellerinin eksikliklerini ve insan ticareti ile kölelik arasındaki hukuki sınırların belirsizleşmesini ele alır. Ayrıca, modern kölelik kavramının, mağdurlar üzerinde olumsuz bir etkiye sahip olduğunu ve diğer sömürü uygulamalarını dışlayarak, suçla mücadelenin önceliklendirilmesine yol açtığını göstermektedir.

Charles'ın (2017) çalışması Amerika'daki köleliğin tarihini, köleliğin uzun vadeli ekonomik ve sosyal etkilerini, köleliğin neden olduğu güvensizlik ve eşitsizliğin devamlılığını ele alır. Köleliğin Amerika'nın ekonomik kalkınmasındaki rolü, köleliğin sosyal yapılar üzerindeki etkileri ve köleliğin mirasının günümüz toplumları üzerindeki etkisine dair derinlemesine bir analiz sunar.

Araştırma, köleliğin ve ırk arası evliliklerin sosyal mobilite ve eşitsizlik üzerindeki etkilerini inceler, köleliğin Amerikan toplumları üzerindeki kalıcı etkilerini ve bu etkilerin nasıl nesiller boyu devam ettiğini ortaya koyar.

Cengiz ve diğerlerinin (2023) yaptığı çalışma göç ve aidiyet kavramlarını, ara mekânlar üzerinden sinemada nasıl temsil edildiğini incelemektedir. Deleuze ve Guattari'nin göçebe düşüncesi çerçevesinde, göçün hem fiziksel hem de zihinsel bir süreç olduğunu ve sinemada bu sürecin nasıl işlendiğini ele alır. Araştırma, "Days of Heaven," "Sans toit ni loi," "Nomadland," ve "Station Eleven" filmleri üzerinden, göç sürecinde değişen aidiyet anlayışlarının ve ara mekânların sinemasal uzamlarda nasıl farklı anlamlar kazandığını analiz eder.

Almeida'nın (2023) yaptığı çalışma Amerikan yol anlatılarının kadınlar tarafından nasıl ele alındığını Jessica Bruder'in "Nomadland" ve Valeria Luiselli'nin "Lost Children Archive" eserleri üzerinden incelemektedir. Çalışma, bu anlatıların cinsiyet, sınıf ve etnisite gibi kesişen kimliklerle nasıl etkileşime girdiğini ve Amerikan yol anlatısı türünde yerleşik cinsiyetçi ve sınıfsal yapıları nasıl sorguladığını ve dönüştürdüğünü araştırıyor. Bu eserlerin, Amerikan rüyasının ve yolun vaat ettiği özgürlüklerin erişilebilirliği üzerine yeniden düşünmeye zorlayan yeni perspektifler sunduğu sonucuna varılıyor.

Widyapratama'nın (2019) yaptığı çalışma "Into the Wild" filminde Christopher Johnson McCandless'in anlam arayışını psiko-ekzistansiyalist bir perspektiften analiz ediyor. McCandless'in toplumdan uzaklaşma kararı ve Alaska'ya solo bir yolculuk yapma kararının altında yatan motivasyonları inceliyor. Araştırma, Viktor Frankl'ın logoterapisi üzerinden McCandless'in varoluşunu ve hayatının anlamını nasıl fark ettiğini ve bulduğunu ortaya koymayı amaçlıyor. Film, McCandless'in kişisel özgürlüğünü arama sürecini ve bu süreçte karşılaştığı zorlukları, içsel çatışmaları ve sonunda ulaştığı içsel anlamı ele alıyor.

I. BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Kölelik

Kölelik çok eski zamanlardan beri var olmakta ve dünyanın birçok yerinde ve kültüründe bilinmektedir. Ama 15. yüzyıldan önceki toplumlarda kölelik çok yaygın olmamakta ve iş gücünün küçük bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu toplumların çoğu, Avrupa gibi Eski Dünya’da, köylü ve zanaatkarlardan oluşan yerleşik bir nüfusa dayanmaktadır. Ama Kristof Kolomb’un Yeni Dünya’yı bulmasıyla birlikte, kölelik de değişmekte ve plantasyonlarda çalıştırılan büyük gruplar halinde köleler görülmeye başlamaktadır. Philip Curtin (1977: 5) adlı bir tarihçi, Yeni Dünya’daki kölelik sisteminin, Avrupa, İslam dünyası veya Afrika’nın güneyindeki kölelikten çok farklı olduğunu söylemektedir. Amerika’da zamanla ortaya çıkan kölelik sistemi, Avrupa’nın büyümesine ve kapitalizmin doğmasına neden olan ekonomik değişikliklere uyum sağlamaktadır.

Avrupalılar, şeker, tütün, altın ve gümüş gibi mallara olan talebin artmasıyla birlikte, bu malları üretmek için ucuz ve güvenilir bir iş gücü aramaktadırlar. Şeker yetiştiriciliği, büyük sermaye, istikrarlı iş gücü ve geniş arazi gerektirmektedir. Başlangıçta İspanyollar ve Portekizliler, yerli Amerikalıları köleleştirmeye çalışmışlardır fakat yerli iş gücü büyük ölçekli olarak güvenilir değildir. Yerli nüfus, Avrupalılarla temas sonucu bulaşan hastalıklar ve fetihle birlikte gelen savaşlar nedeniyle büyük ölçüde azalmıştır. Ayrıca, siyasi, dini ve kültürel nedenlerle, İspanya ve Portekiz hükümetleri, yerlileri kalıcı olarak köleleştirmeye karşı çıkmışlardır, ancak bazı durumlarda zorla yerli Amerikalı iş gücü devam etmiştir (Eltis ve Engerman, 2011: 64).

Sömürgeciler tarafından aranan alternatif bir iş gücü kaynağı, mahkumlar ve tutuklulardır bunların sayısı, genişleyen plantasyonların iş gücü ihtiyacını karşılamak için çok düşüktür. Başka bir potansiyel iş gücü kaynağı, Avrupa ve diğer yerlerden gönüllü göçmenlerdir, ancak Avrupalı göçmenler genellikle bu dönemde yüksek ölümlülük oranına sahip tropik bölgelere ilgi duymamışlardır ve bu nedenle bu bölgelere büyük sayılarda seyahat etmemişlerdir. Yerli Amerikalı nüfusun azalması, sözleşmeli hizmetlilerin, mahkumların ve tutukluların düşük arzı ve serbest Avrupalı göçmenlerin eksikliği ile birlikte, kölelik veya bir tür zorla çalıştırma tek geçerli seçenek haline gelmiştir. Avrupalılar bu nedenle, 16. yüzyılda Portekizliler tarafından Batı Afrika kıyılarının açılmasıyla en ucuz mevcut köleler olan Afrikalı kölelere yönelmişlerdir. Ayrıca, Batı Afrika'nın altın ve fildişi ihracatının istikrarlı olması ve Portekizliler tarafından Asya ticaret imparatorluğunun geliştirilmesi sayesinde, Batı Afrika ve Avrupa arasındaki ticari ilişkiler yaygın ve ucuz hale gelmiştir (Klein ve Vinson, 2007: 70-71). Afrikalı köle iş gücü, şeker yetiştiriciliği 16. yüzyılın ikinci yarısında genişledikçe en istikrarlı ve güvenilir iş gücü kaynağı haline gelmiştir. Sonunda tüm Avrupa sömürge güçleri, plantasyon tarımını ilerlettikçe, ağırlıklı olarak Afrikalılarından oluşan ithal kölelere yönelmişlerdir. Yüzyıllar boyunca köleler, Avrupalılar ve Afrikalılar arasındaki etkileşimin ana nedeni olmuştur.

İspanyol ve Portekizliler, Meksika, Peru, Guatemala ve Brezilya gibi birçok koloniyi hızla fethetmeleri sayesinde ilk Avrupalılar olmuşlardır. Atlantik Köle Ticareti'nin ilk yıllarında köleler öncelikle Meksika ve Peru'ya gönderilmiş ve Amerika'daki ilk şeker plantasyonları 1503'te Española'da (yani, günümüzde New Mexico'daki Santa Fe) başlamıştır. Kölelerin Meksika'da 16. ve 17. yüzyıllarda önemli olduğu, bu dönemde köle nüfusunun artışıyla kanıtlanmaktadır. 1570'te Meksika'da yaklaşık 20.000 köle vardır ve 17. yüzyılın ilk on yıllarında köle sayısı 45.000'e yükselmiştir (Klein ve Vinson, 2007: 55). Meksika şeker endüstrisinin büyük genişlemesi 16. yüzyılın ikinci yarısında gerçekleşmiş ve 1600 yılına gelindiğinde, işletmede kırktan fazla lisanslı değirmen bulunmaktadır. Meksika'da, köle sahipleri, yerli nüfus 10-12 milyondan 1 milyondan azına düşerken, 1520-1620 yılları arasında tahmini 86.000 Afrikalı ithal etmişlerdir. Sonra 1700'lerde yerli nüfusun 1800 yılına kadar yaklaşık 3 milyona yükselmesiyle birlikte, köle ithalatı 20.000'in altına düşmüştür (Andrews, 2004: 195). Bu dönemde, Potosí gümüş üretiminin gelişmesi nedeniyle Peru da Portekizliler ve İspanyollar için hayati önem

taşımaktadır. Gümüşe olan talebin artmasıyla birlikte, Afrikalı köleler gümüş madenciliği endüstrisinde çalışmak üzere artan sayılarda ithal edilmiştir. 1570 yılında yapılan bir maden nüfus sayımı 3.700 Afrikalı köleyi kaydetmiştir. Peru’da, yerlilerin kolonideki yeni yerleşimlere göç etmesi nedeniyle serbest yerli Amerikalı iş gücünün artması, madenlerde Afrikalı kölelere olan ihtiyacı azaltmış ve 1590’larda madenlerde çalışan Afrikalı köleler, madencilik endüstrisinin iş gücünün yaklaşık beşte birine düşmüştür. Madencilik, tüm meslekler arasında en zorlu ortamları ve en yüksek ölüm oranlarını ortaya çıkarmıştır. Yerliler, repartimiento işçileri olarak Meksika’daki madenlerde çoğunlukla çalışmışlardır. Köleler, 17. yüzyılda Kolombiya’da da madencilikte çalışmışlar ve madencilik iş gücü ihtiyacı, Şili’nin erken yerleşimlerinde kölelere olan talebi en yüksek seviyeye çıkarmıştır. Afrikalı köleler sadece Peru’daki madenlerde değil, aynı zamanda plantasyonlarda da kullanılmışlardır. Ancak Batı Hint Adaları ve Brezilya’daki köle plantasyonlarının aksine, Peru’daki köle plantasyonları daha çok karma ürün üreticilerinden oluşmaktadır. Peru’daki önemli şarap ve şeker üreten bölgelerde, örneğin Pisco’da, yaklaşık 20.000 köle olduğu tahmin edilmektedir. Lima şehrinde, Afrikalı nüfusun büyüme hızı beyazlar ve yerlilerden daha hızlı olmuş ve 16. yüzyılın son on yılında ve 17. yüzyıl boyunca Lima’nın nüfusunun yarısı siyah olmuştur. 1650’lerde, Meksika ve Peru’ya yapılan köle ithalatı önemli ölçüde azalmış ve bu iki ülke o zamana kadar tahmini 250.000 ila 300.000 köle almıştır (Klein ve Vision, 2007: 62).

Bazı kolonilerde ise kölelik daha az gelişmiştir. Bunun nedeni, bu kolonilerin Avrupa’ya ihracat yapmayan veya yerli nüfusun yeterli olduğu bölgeler olmasıdır. Örneğin, Şili, Orta Amerika ve Paraguay’da köleliğe pek ihtiyaç duyulmamıştır. Meksika, Peru, Kolombiya, Ekvador ve Arjantin gibi ülkelerde ise hem ihracata yönelik hem de yerli iş gücünün yetersiz olduğu bölgelerde kölelik görülmüştür. Bu bölgelerde köleler genellikle şeker ve altın üretiminde çalıştırılmıştır. Ancak, bu ülkelerde yerli nüfusun ve melezlerin sayısı arttıkça, köle ithalatı azalmıştır. Örneğin, Meksika 1520-1620 yılları arasında 86.000 köle almışken, 1700’lerde yılda sadece 1000 köle almıştır (Andrews, 2004: 196).

Kölelik, 1650 yılına gelindiğinde Yeni Dünya’da kök salmış ve İspanyol Amerika’nın önemli kısımları köle toplumları olmuştur. Kölelik, daha sonra Amerika’daki diğer Avrupa güçlerinin kolonilerine, Kuzey Amerika ve Karayipler’deki İngiliz kolonileri de dahil olmak üzere İspanyol ve Portekiz

Amerika'sından yayılmaktadır. 1600'lerin sonlarından itibaren, İngiliz kolonileri Barbados ve Jamaika ve Fransız kolonisi Saint Domingue (günümüzde Haiti) Amerika'daki önde gelen şeker üreticileri olmakta ve Brezilya'nın yerini almaktadır. 1625 ve 1807 yılları arasında, İngiliz ve Fransız Karayipleri'ne 2,7 milyon Afrikalı inmektedir. Jamaika, Trans-Atlantik köle ticareti döneminde bu adaya 1 milyondan fazla Afrikalı'nın indiği İngiliz Karayipleri'nin en büyük köle alıcısı olmaktadır. Barbados'a yaklaşık yarım milyon Afrikalı gelmekte ve bu ada Amerika'daki ülkeler arasında kilometrekare başına en fazla Afrikalı alan ülke olmaktadır. İngiliz Rüzgaraltı adaları ve Trinidad köle ticareti döneminde 350.000'den fazla köle almaktadır ve Jamaika ve Trinidad kölelerin önemli yeniden ihracatçıları olmaktadır, ancak Trinidad'ta yeniden ihracat daha küçük ölçekli olmaktadır. 1807 yılında, Karayipler'de 1.150.000 köle bulunmaktadır ve köle nüfusunun üçte biri İngiliz kolonilerinde olmaktadır (Charles, 2017: 6).

Kölelik, Yeni Dünya'da kolonileşmenin önemli bir parçası olmaktadır. Avrupalılar, Kuzey Amerika ve Karayipler'de bol miktarda arazi ve doğal kaynak bulmaktadır, ancak bu kaynakları sömürmek için yeterli işgücüne sahip olmamaktadır. Yerli Amerikalılar, Avrupalıların çalışma koşullarına direnmekte veya hastalıklara karşı savunmasız kalmaktadır. Avrupa'dan gelen göçmenler, sözleşmeli hizmetliler, mahkumlar veya savaş esirleri olarak kolonilere getirilmektedir, ancak bunlar da işgücü sorununu çözmekte yetersiz kalmaktadır. Sözleşmeleri bittiğinde, kendi topraklarını elde etmekte veya yüksek ücretler talep etmektedir. Ayrıca, tropikal iklimlerde zor olan yaşam koşullarına bağlı olarak birçok göçmen hayatta kalamamaktadır. Bu nedenle, Avrupalılar, özellikle İspanyol ve Portekizlilerin örneğini takip ederek, Afrika'dan köle ticaretine başvurmaktadır. Köleler, küresel olarak ticareti yapılan şeker, tütün, pamuk gibi nakit ürünleri yetiştirmek için plantasyonlarda çalıştırılmaktadır. Kölelik, Karayipler'de çok yaygın olmaktadır. Örneğin, Fransız kolonisi St Domingue, 1791'deki köle isyanına kadar 700.000'den fazla köle ithal etmektedir. Bu isyan, koloniyi Haiti Cumhuriyeti'ne dönüştüren ve köleliği sona erdiren bir devrime yol açmaktadır. Kölelik, Kuzey Amerika'da da varlığını sürdürmektedir, ancak 1860'larda Amerikan İç Savaşı'nda kaldırılmaktadır. Kölelik hem Avrupa hem de Amerika'nın ekonomik, sosyal ve kültürel tarihinde derin izler bırakmaktadır (Klein and Vinson, 2007: 63).

İngiliz sömürgeciler, işgücü sorunlarına çözüm bulamayınca Afrika'ya yönelmiştir. Kuzey Amerika kolonilerine köle tedariki, Avrupalıların Batı Hint pazarlarına odaklanması nedeniyle zor olmuştur. Şeker devrimi Batı Hint Adaları'na yayılınca, Atlantik köle tacirleri Kuzey Amerika kolonilerini göz ardı etmiştir. Kuzey Amerika kolonileri, Batı Hint pazarları son çare haline gelmiştir. Kuzey Amerika'daki koloniler, ayrıca Batı Hint Adaları'ndan gelen yaşlı, genç veya hasta köleleri de kabul etmek zorunda kalmıştır. Karayipler'den ABD kolonilerine gelen kölelerin çoğu, Batı Hint limanlarında norm fazlası yeni Afrikalıdır.

Bu yüzden, Batı Afrika köleleri ABD kolonilerindeki kölelerin önemli bir bölümünü oluşturmamıştır. Kızılderililer, Kuzey Amerika'daki kolonilerde Güney Amerika kolonilerinde olduğu gibi köleleştirilmemiştir. Ayrıca, yerli nüfus Avrupa hastalıkları nedeniyle azalmıştır ve hayatta kalan yerliler Avrupa yerleşimcileri için çalışmak istememiştir. Bunun yerine yerliler, asker, köle avcısı ve avcı gibi işlerde çalıştırılmıştır. Ancak bazı savaşlarda yakalanan yerliler, Batı Hint Adaları'na köle olarak satılmıştır. 1670'ten 1715'e kadar Kuzey ve Güney Carolina ile Florida'dan elli bin kadar yerli, Kuzey ABD kolonilerine ve Batı Hint Adaları'na köle olarak gönderilmiştir. Ancak Kuzey ABD kolonileri, Güney'den gelen yerli köleleri yasaklamıştır, çünkü yerli köleler karlı değildir. 1715 yılında, savaş yoluyla ele geçirilen yerli köle ticareti bitmiştir ve koloniciler, yerli esirleri satarak Batı Hint Adaları'ndan daha kolay sömürülen Afrika köleleri almıştır (Charles, 2017: 7).

Kuzey Amerika kolonilerinde 17. yüzyılın sonunda büyük bir değişim başlamıştır. Karayip kolonileri düşen şeker fiyatlarıyla karşılaşmıştır. Düşen şeker fiyatları, Karayipler'deki köle talebinin azalmasına neden olmamış ve böylece ABD pazarı için uygun fiyatlı köle arzında bir artış olmuştur. Avrupa'da pirinç ve tütün gibi ürünler için de talep artmıştır. Virginia'ya ithal edilen köle sayısı 18. yüzyılın ilk yıllarında üç katına çıkmış ve Kuzey ve Güney Karolina köle ithalatını önemli ölçüde artırarak 1808'de Atlantik Köle Ticaretinin kaldırılmasına kadar köleler için önde gelen pazar haline gelmiştir. Kölelik giderek güneyli bir kurum haline gelmiştir, çünkü kuzey kolonilerinde başarılı kaldırma hareketleri Vermont'ta 1777'de, Pennsylvania ve Massachusetts'te 1780'de köleliğin kaldırılmasına yol açmıştır. Connecticut ve Rhode Island'da da 1784'te kademeli kaldırma yasaları geçmiştir. ABD'nin kuzeyi ve güneyi köle güneyi ve özgür kuzey olarak bölünmüştür. Kuzey kolonilerinde, köleler nüfusun önemli bir bölümünü oluşturmama, toplamda birkaç

bin köleden fazlası olmamaştır ve bu kölelerin birçoğu ev hizmetlerinde çalışmıştır. Güney Amerika'da, İngiliz ve Fransız Karayipleri'nde olduğu gibi, kölelik Kuzey Amerika'da da aşırı sömürü biçimi olmuştur. Köleler, Avrupalı hizmetçilere tanınan yasal korumalardan yoksun bırakılmış ve daha uzun ve daha zor çalışmaya zorlanmış ve direndikleri takdirde daha ağır cezalara maruz kalmışlardır. Köleleri besleme ve giydirme maliyetleri, onları plantasyonlarda çalışmaya canlı ve uygun tutmak için gerekli olan en küçük miktarlara indirilmiştir. ABD'de, köle emeğinin niteliği bir bölgeden diğerine farklılık göstermektedir; kuzey kolonilerindeki köleler, sahiplerinin veya diğer beyazların yanında çeşitli görevler yapmış veya tek başlarına veya bazen bir veya iki köleyle birlikte çalışmıştır ve az denetim gerektirmiştir. Görevler, beyazlar tarafından benimsenen aynı cinsiyet çizgileri boyunca ayrılmıştır, erkeklere çiftlikte daha ağır görevler verilmiş, kadınlara ise mandıra çiftçiliği ve bahçecilik gibi ev işleri ayrılmıştır. Ancak güney kolonilerinde durum farklı olmuştur, burada büyük plantasyonlardaki köleler beyaz gözetmenlerin doğrudan ve yakın denetimi altında çete emeğine tabi tutulmuş ve çocuklar dokuz veya on yaşlarında ebeveynlerinin yanında çalışmaya başlamışlardır (Charles, 2017: 8).

1.2. Köleliğin Kaldırılması ve Sonu

Haiti devrimi, 18. yüzyılın başlarında köleliğe karşı bir isyan olarak başlamıştır. Köleler, Saint-Domingue'de bağımsız bir cumhuriyet kurarak köleliği kaldırmışlardır. Bu devrim, Avrupa'da köleliğin meşruiyetini sorgulayan bir kaldırımcı hareketin ortaya çıkmasına yol açmıştır. İngiltere, Fransa ve Danimarka gibi ülkeler, 19. yüzyılın ortalarında köleliği yasaklamışlardır. Köle sahipleri, köleliğin kaldırılması için hükümetlerden tazminat ve çıraklık sistemi talep etmişlerdir. Ancak eski köleler, bu taleplere karşı çıkarak özgürlüklerini savunmuşlardır. Haiti devrimi, köleliğin kaldırılması için önemli bir mücadele olmuştur (Charles, 2017: 22).

İspanyol Amerika'sında bağımsızlık savaşları genellikle kölelerin kademeli olarak özgürleşmesine yol açmaktadır. Serbest Rahim yasaları, 1811'de Şili ve 1813'te Arjantin'de olduğu gibi savaşların başlangıcında veya 1821'de Kolombiya, Ekvador, Peru ve Venezuela, 1825'te Uruguay'da olduğu gibi savaşların sonunda çıkarılmaktadır. Serbest Rahim yasaları, köleler ve köle sahipleri tarafından savaşılan bağımsızlık savaşlarının bir sonucu olmakta ve genellikle iki grubun çıkarları

arasında bir uzlaşma olmaktadır. Bu yasalar, tüm kölelerin çocuklarını özgürleştirmekte, ancak bu yeni azat edilmiş libertolar, eski köle efendileri altında uzun vadeli çıraklık dönemleri geçirmekte ve özgürlüklerini talep etmek için 18-21 yaşlarına kadar beklemektedir. Libertoların özgürlüklerini talep edebilecekleri yaş, bazı yeni bağımsız cumhuriyetlerde uzatılmaktadır; Kolombiya, Uruguay ve Venezuela çıraklık süresini 25 yaşına kadar, Peru ise libertoların 50 yaşına kadar köle efendileri için çalıştığı olağanüstü bir durum olmaktadır. Bu özgürleştirme süreci, İspanyol Amerika'da bu bağımsız devletlerde köleliğin 19. yüzyılın ortalarına kadar devam etmesi anlamına gelmektedir. Çoğu durumda, 1850'lerde köle nüfusu, bağımsızlık zamanındaki nüfusun üçte biri veya daha azı olmaktadır. Örneğin, Kolombiya'da sömürge döneminin sonunda 54.000 köle varken, 1851'de bu sayı 16.000'e düşmüştür. Venezuela'da 1810'da 64.000 köle varken, 1854'te nüfustaki köle sayısı 33.000'e düşmüştür, Ekvador'da ise bağımsızlık zamanında 8000 köle varken, 1852'de köleliğin kaldırılmasıyla bu sayı 2.000'e düşmüştür. Peru'da ise, köle çocuklarının köle efendileri için daha uzun süre çalıştığı ve özgürleştirme sürecinin daha yavaş olduğu bir durum olmaktadır; Peru'da 1854'te kölelik kaldırıldığında nüfusta 25.000 köle varken, 1821'de Peru'nun nüfusunda 89.000 köle bulunmaktadır. 1825'te bağımsızlığında doğan tüm köleleri serbest bırakan Bolivya'da ise, 1851'de köleliğin kaldırılmasıyla nüfusunda 1.000 köle kalmıştır. Şili ve Meksika, daha önce tartışılan İspanyol Amerika Cumhuriyetleri'ne göre farklı iki durum sunmaktadır, çünkü kölelere hemen özgürlük vermektedir. 1823'te Şili, nüfustaki 4.000 köleyi kayıtsız şartsız özgürleştirerek, böyle bir eylemde bulunan ilk İspanyol Amerika Cumhuriyeti olmakta, Meksika ise 1830'lara kadar tüm kölelerini özgürleştirmektedir. Otuz yıllık bir süre sonunda, bu küçük ölçekli köle toplumlarında kölelik, çıraklık ve köle sahiplerine kısmi tazminat yoluyla ortadan kalkmaktadır (Andrews, 2004: 197).

Köleliğin kaldırılması ve kölelerin özgürleştirilmesi, Brezilya, Küba, Porto Riko ve Amerika Birleşik Devletleri gibi büyük ölçekli köle toplumlarında daha uzun ve yavaş bir süreç olmaktadır. Bu ülkeler, 19. yüzyılın ikinci yarısında ana köle toplumları olmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri'nde pamuk ihracatının genişlemesiyle, güneyde kölelerin coğrafi olarak yayılması olmaktadır, 1830'da güneydeki nüfusta yaklaşık 2 milyon köle varken, 1860'ta güneydeki köle sayısı neredeyse 4 milyona ulaşmaktadır. ABD'de, 1830'dan sonra devam eden ve

genişleyen bir kurum olan köleliği ortadan kaldırmayı amaçlayan yoğun kölelik karşıtı hareketler olmaktadır. Köleliğin sonu, Amerika Birleşik Devletleri'nde nihayet iç savaşla ve 1865'te köleliğin kaldırılmasıyla Konfederasyon'un çöküşüyle olmaktadır. 1860'larda iç savaşın yıkıcılığı, köleliğin kalan köle toplumlarında ortadan kaldırılmasına neden olmaktadır; köleliğin kaldırılması, 1873'te Porto Riko'da, 1886'da Küba'da ve 1888'de Brezilya'da gerçekleşmektedir (Charles, 2017: 23).

1.3. Modern Kölelik

Özgür olmayan veya sömürülen iş koşullarıyla ilgili birçok kesişen terim ve tanım bulunmaktadır. Her biri belirli bir yasal tanıma sahip olsa da köleliğin anlayışı modern kölelik terimi kullanımı ve kölelik ile insan ticareti kavramlarının birbirine karışmasıyla bulanıklaşmıştır. İnsan ticareti karşıtı aktivistler, köleliğe karşı çıkılmasını ve insan hakları ile özgürlüğü savunmayı yeniden ifade etmemizi isterler. Ancak Julia O'Connell Davidson gibi akademisyenler, insan ticareti söyleminin modern kölelik olarak kullanılmasının, göçmenlerin birçok grup tarafından deneyimlenen sınırlamalar, sömürü ve haksızlıklara karşı etkili siyasi mücadele olanaklarını kapatma eğiliminde olduğunu vurgularlar. Bu nedenle “modern kölelik” kavramı, insan ticareti ve daha geniş insan sömürüsü sorununu ele almak için mevcut olanakları sınırlayabilir ve temel olarak bir suç adaleti yaklaşımını pekiştirebilir (Davidson, 2010: 244).

Uluslararası hukuka göre kölelik, 1926 Kölelik Sözleşmesi'nin 1(1) maddesinde “Bir kişi üzerinde mülkiyet hakkının bağlı olduğu kişi durumu veya koşulu” olarak tanımlanmıştır (League of Nations, 1926: 253). Hukuki kölelik tanımı, mülkiyet kavramına dayanmaktadır; ancak başka bir kişi üzerinde mülkiyet hakkına sahip olma artık yasal olarak kabul edilemez. Bu tanımda mülkiyet kavramına dair netlik eksikliği vardır ve 1926 Sözleşmesi'nin hazırlık çalışmaları da bu tanımın nasıl yorumlanacağını açıklamamaktadır. Hukuki mülkiyet olmadığında, Jean Allain, bir kişinin bir başka kişi üzerinde kontrolünü, bir şeyi kontrol ettikleri gibi kullanabildiği bir durumu hukuk açısından kölelik bir örneği olarak kabul edeceğini ileri sürerek sahiplik ve mülkiyet fikrine yönelir. Bu tür bir durum, hukuka göre sahiplikle eşdeğer kontrol olarak tanımlanır (Allain, 2012: 5).

İnsan ticareti uygulaması, Palermo Protokolü'nün 3. maddesinde ayrıntılı bir şekilde tanımlanmıştır. Bu tanıma göre, insan ticareti şunları içerir: kişilerin tehdit veya zorlama, kaçırma, dolandırıcılık, aldatma, güç kötüye kullanımı veya savunmasız bir konum veya öznenin rızasını elde etmek için ödemelerin veya faydaların verilmesi veya alınması yoluyla kişilerin işe alınması, taşınması, transfer edilmesi, barındırılması veya alınması. Bu işlemlerin amacı ise kişileri sömürmektir, sömürü kavramı ise en azından fuhuş, cinsel sömürü, zorla çalıştırma veya hizmetler, kölelik veya köleliğe benzer uygulamaları, hizmet veya organ ticaretini içerir (UN General Assembly, 2000: 40).

İnsan ticareti, üç temel öğeden oluşmaktadır. Bunlar eylem (işe alım), araçlar (kaçırma, dolandırıcılık, aldatma vb.) ve amaçtır (sömürü). Bu nedenle “ticaret” terimi, farklı sömürü sonuçlarına yol açabilen bir süreci ifade eder (Davidson, 2010: 246). Kölelik ve insan ticareti arasındaki bağlantı, her iki pratiğin de kişileri kar amaçlı sömürü için örgütlü bir şekilde taşıma, tam kontrol sağlama ve insan haklarının ciddi ve sistematik ihlalleri olmadan gerçekleşmeyeceği gerçeği nedeniyle şaşırtıcı değildir. Rantsev kararı sonrasında, kölelik ve insan ticareti sıkça eş anlamlı olarak kullanılmıştır. Ancak tanımsal olarak kölelik, insan ticareti sürecinin bir parçası olarak var olabilir veya olmayabilir. Bu kavramların karışmasını “domino etkisi” olarak tanımlamak mümkündür (Gallagher, 2010: 191). Bu nedenle, ikisi bağlantılı ancak ayrı kavramlar olarak görülmesi yerine, bazı akademisyenler, çağdaş insan ticaretini ve hukuki kölelik kavramını birleştirme yolunda çalışmışlardır. Kevin Bales gibi bir akademisyen, “Yeni Kölelik” adlı çalışmasıyla, köleliğin yasal sahiplik gibi belirli unsurlarının artık var olmasa da köleliğin temel özelliklerinin insan ticareti uygulamalarında hala mevcut olduğunu göstermeye çalışmıştır. Bu nedenle “modern kölelik” terimi, insan ticareti uygulamalarının tamamen kölelik karşıtı normlar içinde yer aldığını ifade etmek için kullanılır (Bales, 2012: 7).

İnsan ticareti endüstrisinin, sosyal sorunları veya olguları kullanarak amaçlarına ulaşma pratiği yeni bir şey değil. Austin Choi Fitzpatrick (2012: 486), insan ticareti karşıtı hareketin yıllar içinde bu pratiği farklı sorunlar ve gündemlerle birleştirerek nasıl şekillendirdiğini açıkça ortaya koymuştur. Bu bağlamda, insan ticaretini çeşitli sosyal sorunlarla ve gündemlerle ilişkilendirmek yeni bir olgu

değildir. Ancak bu bağlamda, en son insan ticareti uygulamasının “kölelik” olarak adlandırılması ve bu terimin söylem içinde baskın hale gelmesi dikkat çekmektedir.

İnsan ticaretine karşı mücadelede kölelik retoriğinin kullanılması, destek toplamak için son derece başarılı olmuştur; hatta Vijayarasa'ya (2016: 50) göre akademik toplum bile insan ticaretini kölelikle eşdeğer görme konusunda çekimser hale gelmiştir. İnsan ticaretinin “modern kölelik” terimi altında kavramsal olarak genişlemesi, güçlü bir iddia oluşturma aracı olarak işlev görmektedir. Ancak bu durum, kölelik, insan ticareti ve zorla çalıştırma gibi uygulamaların birbirine karışmasının, ilgili yasal düzenlemelerin etkili uygulanmasını tehlikeye atabileceği şeklinde eleştirilmiştir. Bu karışıklığın üç temel tehlikesi vardır. İlk olarak, “kölelik” terimi, insan ticareti normlarının gerektirdiğinden daha fazla zarar görmeyi beklemeye yol açabilir. İkinci olarak, O'Connell Davidson'ın ifade ettiği gibi, bu tür bir karışıklık bir “siyasetten arındırma söylemi” yaratabilir. Temelde, köleliğe ve kölelik karşıtlarına dair imgeleri kullanarak devlet, zayıflığı ve belirsizliği yaratan veya güçlendiren yapıların sorumluluğundan kaçınabilir. Bu şekilde devlet, hesap verme sorumluluğundan sıyrılabilir ve kölelik karşıtlığının ahlaki ikna ve gücü aracılığıyla dikkati başka yönlere çevirebilir. Üçüncü olarak, insan ticaretine odaklanarak, kölelik ve insan ticareti sorununa bir suç adaleti yanıtı verme vurgusu yapılır. Bu odak, mağdurların desteklenmesi ve korunması açısından zararlı sonuçlar doğurabilir (Davidson, 2010: 247).

Araştırmalar, ciddi iş sömürüsü, zorla çalıştırma ve kölelik arasındaki sınırların belirsiz olduğunu gösteriyor. İş sömürüsü, bir tür spektrumda var olan bir olgu ve çalışmalar, işçilerin bu belirsiz sınırlar arasında serbestçe geçiş yapabildiğini gösteriyor, çünkü bir tür sömürünün başladığı noktadan diğer bir türün sona erdiği noktaya kadar kesin bir çizgi çizmek mümkün değil. Jean Allain (2012: 330), köleliği ciddi bir şekilde ele alırken, insan sömürüsünün de yanlış olduğunu kabul etmemiz gerektiğini savunuyor. Ancak, mevcut akademik tartışmalar hala sorunu insan ticareti ve kölelik terimleriyle anlamlandırmaya devam ederken, 'modern kölelik' paradigmaları sömürünün tüm yönlerini tam olarak ele almıyor ve bu nedenle sorunla mücadele için mevcut tüm araçları kullanmıyor.

Bu bilgiler ışığında, "modern kölelik", "insan ticareti" ve "zorla çalıştırma" gibi terimlerin kullanımı, kölelik ve sömürüye karşı mücadelenin önemini

vurgularken, aynı zamanda bu konuların karmaşıklığını ve iç içe geçmiş doğasını da gözler önüne sermektedir. Mevcut terminolojinin, bu ağır insan hakları ihlallerine yönelik etkili bir mücadele yürütülmesinde hem fırsatlar sunduğu hem de bazı zorlukları beraberinde getirdiği açıktır. Akademisyenlerin, aktivistlerin ve politika yapıcılarının, kölelik ve insan ticaretine karşı mücadelenin sadece bir suç adaleti meselesi olarak değil, aynı zamanda geniş bir sosyal, ekonomik ve politik bağlamda ele alınması gerektiği konusunda genel bir mutabakata varmaları önemlidir. Bu, mağdurların korunması ve desteklenmesi, suçluların adalete teslim edilmesi ve en önemlisi, bu tür insan hakları ihlallerinin kök nedenlerinin ele alınması için kapsamlı ve çok boyutlu bir yaklaşımı gerektirir. Sonuç olarak, "modern kölelik" kavramının kullanımı, kölelik ve insan sömürsüne karşı mücadelenin yeniden şekillendirilmesi ve güçlendirilmesi için bir fırsat sunarken, bu terimlerin ve ilişkili yasal düzenlemelerin uygulanmasının potansiyel sınırlılıklarına dikkat edilmesi gerekmektedir. Bu, köleliğin ve insan ticaretinin modern çağdaki çeşitli biçimlerine yönelik etkili stratejiler geliştirilmesi ve uygulanması için gereklidir. Bu nedenle, terimlerin ve tanımların netleştirilmesi, ayrıca kölelik ve insan ticaretinin tüm yönlerini kapsayan geniş bir perspektifin benimsenmesi, bu global sorunlarla mücadelede hayati öneme sahiptir. Bu çabalar, sadece bireylerin özgürlüğünü ve insan haklarını korumakla kalmayacak, aynı zamanda daha adil ve eşit bir dünya inşa etme yolunda önemli bir adım olacaktır.

1.4. İnsanları Köleliğe İten Unsurlar

İnsanların köleleştirilmesi veya insan ticaretine maruz kalması ile ilgili bağlamsal faktörler, sunumlar ve akademik çalışmalar sayesinde daha iyi anlaşılmaktadır. Bu faktörlerin kökleri uluslararası, yerel ve bireysel düzeylerde bulunuyor. Uluslararası düzeyde, iklim değişikliğinin insan sömürsü ve ticareti risklerini artırdığına dair kanıtlar var. Katherine Brickell ve Kevin Bales gibi araştırmacılar, modern köleliğin ve çevresel yıkımın birbirine nasıl bağlı olduğunu incelemekteler. Ayrıca, iklim değişikliği ve çevresel felaketlerin sömürü ve ticaret risklerini nasıl artırdığına dair giderek artan akademik ve gri literatür bulunmaktadır (Bales vd., 2018: 19).

Araştırmalar, göç ve vize sistemleri gibi düzenleyici ve yasal çerçevelerin, insanların sömürüye karşı savunmasız hale gelmesine katkıda bulunabileceğini

göstermektedir. Bu tür sistemler, vatandaşlık ve göçmenlik durumu gibi faktörlerin kişileri koruma altına almak ya da risk altına sokmak açısından önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Karmaşık göç hareketlerinin küresel çapta artması, bu konuya daha fazla odaklanılmasını gerektiriyor. İşgücü göçü sistemleri ve süreçleri, ev hizmetlileri ve geçici göçmen işçiler gibi grupların sömürülmesi açısından savunmasızlığı artırabilir. Bu, göç sistemlerinin güçlendirilmesi ve göçmen işçilerin sömürülmesinin önlenmesi gerekliliği arasındaki kopukluğu vurgulayan araştırmalarla desteklenmektedir (Van Doore 2017: 144).

Evsizlik deneyimi, bireylerin savunmasızlığını artıran önemli bir faktördür. Yapılan bir raporda, evsiz bireylerin modern kölelik ve sömürü riski altında olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, inanç sistemlerinin savunmasızlık bağlamında önemli bir rol oynadığı da vurgulanmaktadır. Bir araştırmada, trafik mağdurlarının kontrolünde belirli inanç sistemlerinin etkili olduğu gösterilmiştir. İnanç ve dini sistemler, zorla evlilikler gibi durumlarla da ilişkilendirilebilir. Bu tür uygulamaların nasıl ortaya çıktığını ve mağdurların deneyimlerini anlamak, etkili stratejiler geliştirmek için önemlidir (Bales vd., 2018: 20).

1.4.1. İnsan Ticareti

İnsan ticareti, modern köleliğin en önemli nedenlerinden biridir. İnsan ticaretinin sonuçları arasında, zorla çalıştırma, cinsel sömürü ve diğer türlerdeki kötü muameleler bulunmaktadır. İnsan ticaretinin karmaşık doğası ve etkileri, araştırmacılar ve politika yapıcılar için büyük bir endişe kaynağıdır.

Bir çalışmada, resmi olarak yardım alan mağdurların çoğunun birden fazla ve yoğun kötü muameleye maruz kaldığı tespit edilmiştir. Bu durumlar, kölelik gibi koşullar olarak nitelendirilebilir ve mağdurların büyük bir kısmının en kötü deneyimlere sahip olduğunu gösterir (Baye & Heumann, 2014: 80). Araştırmacılar, bu tür durumların insan ticareti mağdurlarının yaşadığı gerçeklikleri yansıttığını belirtmektedir.

İnsan ticareti, farklı biçimlerde ortaya çıkabilir. Örneğin, bir çalışmada, Meksika'da ticarete konu olan kadınlarla yapılan röportajlar, bu kadınların bazılarının başka pezevenkler tarafından çalıştırıldığı ve bu durumun insan ticaretinin bir biçimi olduğu belirtilmiştir (Acharya, 2008: 79). İnsan ticaretinde karşılaşılan durumlar her zaman aşırı şiddet veya ciddi kötü muamele olmayabilir.

Araştırmalar, karışık deneyimler ve orta derecede kötü muamele vakalarını da belgelemiştir. Bu, sözleşmelerde tam açıklamanın olmaması, özgürlüğün bazı derecelerde kısıtlanması, aracilar veya işverenler tarafından hoş olmayan muamele görmek veya göç ve istihdam sürecinin en az bir aşamasında ekonomik sömürüye maruz kalmak gibi durumları içerebilir (Bales, 2004: 465).

Bazı durumlarda, insan ticareti mağdurları zamanla mevcut koşullara uyum sağlayabilir. Örneğin, Tayland-Laos sınırındaki seks kulüplerinde çalışan genç kadınlar, başlangıçta iş türü hakkında aldatıldıkları için öfkeliyken, zamanla iş koşullarını kabullenmişler ve kazançlarından memnun olmuşlardır (Molland, 2012: 195). Bazı araştırmalar, insan ticaretinin düşük veya hiç mağduriyet içermediği durumları da belirtmiştir. Örneğin, Güneydoğu Asya'da Vietnam'dan Singapur'a seks işçiliği amacıyla göç eden kadınlar üzerine yapılan bir çalışmada, bu kadınların çoğunun ticarete konu olmadığı ve göç ağlarının suçsal olmaktan ziyade sosyal ve verimli olduğu tespit edilmiştir (Zhang, 2014: 66).

Bu örnekler, insan ticaretinin karmaşık doğasını ve modern kölelikle olan ilişkisini göstermektedir. İnsan ticareti, farklı biçimlerde ve şiddet derecelerinde gerçekleşebilir ve her durum, bireysel bağlamda ele alınmalıdır. İnsan ticareti ve modern köleliğe karşı mücadelede, bu çeşitliliği anlamak ve buna uygun stratejiler geliştirmek önemlidir. İnsan ticaretinin ve modern köleliğin karmaşık doğası, mağdurların yaşadığı çeşitli deneyimlerin geniş bir yelpazede incelenmesini gerektirir. Araştırmalar, mağdurların aşırı şiddet ve ciddi kötü muamelelerden, orta derecede veya hatta hiç mağduriyet içermeyen durumlara kadar farklı koşullar altında yaşadıklarını göstermektedir. Bu çeşitlilik, insan ticaretine karşı mücadelenin sadece suçla mücadele çerçevesinde değil, aynı zamanda sosyal, ekonomik ve politik bağlamlarda ele alınması gerektiğini vurgular. Her bir insan ticareti vakasının, mağdurların kişisel hikayeleri, karşılaştıkları zorluklar ve bu durumdan çıkmak için gösterdikleri direnç bağlamında ele alınması gerekmektedir. Bu, politika yapıcılarının, araştırmacıların ve aktivistlerin, insan ticaretini ve modern köleliği anlamada ve mücadele etmede daha etkili stratejiler geliştirmelerine olanak tanır. İnsan ticaretine karşı mücadele, mağdurların korunması ve desteklenmesi, suçluların adalet önüne çıkarılması ve bu tür insan hakları ihlallerinin kök nedenlerinin ele alınması için kapsamlı ve çok boyutlu yaklaşımlar gerektirir. Sonuç olarak, insan ticaretinin ve modern köleliğin çeşitli biçimlerini ve mağdurların karşılaştığı farklı şiddet

derecelerini anlamak, bu global sorunlarla mücadelede kritik bir öneme sahiptir. Bu anlayış, her bir mağdurun bireysel deneyimine saygı gösterilmesini ve onlara uygun destek ve koruma sağlanmasını gerektirir. İnsan ticareti ve modern köleliğe karşı mücadele, sadece bireylerin özgürlüğünü ve insan haklarını korumakla kalmayacak, aynı zamanda daha adil ve eşit bir dünya inşa etme yolunda önemli bir adım olacaktır. Bu nedenle, insan ticareti ve modern köleliğe karşı mücadelede çeşitliliği anlamak ve buna uygun stratejiler geliştirmek, bu zorlu sorunları çözmek için hayati bir adımdır.

1.4.2. Zorla Çalıştırma

Modern kölelik, tarih boyunca evrimleşmiş ve farklı dönemlerde çeşitli biçimlerde kendini göstermiştir. Günümüzde, köleliğin çağdaş biçimleri arasında çocuk işçiliği, çatışma durumundaki çocuklar, insan ticareti, cinsel sömürü ve çocuk satışı yer almaktadır. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), bu konuyu zorla çalıştırma açısından ele almaktadır ve bu kavramı, kamu işlerinde zorunlu katılım, tarım alanında zorla çalıştırma, ev hizmetleri, borç köleliği ve insan ticaretindeki zorla çalıştırma gibi çeşitli yönleriyle tanımaktadır (Hochschild, 2005: 22). Ekonomik koşullar, köleliğin oluşumunda belirleyici rol oynamaktadır. Özellikle emek-yoğun malların üretimi için köleliğin kullanılması, tarihsel bir olgudur. Köleler, mülk olarak görülerek, bir yatırım biçimi olarak değerlendirilmiştir. Bu durum, köle ticareti yapanlar ve sahipleri için çeşitli maliyetleri beraberinde getirmiştir (Anti-Slavery International, 2005).

Günümüzde, kölelik kapitalizm ve serbest ticaretin monolitik sütunları üzerinde yükselen modern ekonomik koşullar altında şekillenmektedir. Büyük eşitsizlik ve yoksulluk, bugüne kadar görülen en kârlı köle ticaret biçimlerinin ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Örneğin, günümüzde bir köle yaklaşık 90 dolara satılmaktadır, bu da piyasadaki kölelerin büyük arzına bağlıdır. Hindistan, Nepal, Pakistan ve Bangladeş'te toplamda yaklaşık 15 milyon köle bulunmakta ve bu ülkelerdeki köleliğin birincil yöntemi borç köleliğidir. Bu durum, bir kişinin bir borcu ödemek için emeğini kullanması şeklinde ortaya çıkmaktadır (Bales, 2000: 451).

Çocukların kitlesel sömürüsü de modern köleliğin en rahatsız edici yönlerinden biridir. Halihazırda dünya genelinde 100 milyondan fazla çocuk,

emekleri için sömürülmektedir. Çocuklar, köle tüccarları için fiziksel ve psikolojik olarak kolayca manipüle edilebilir olmaları nedeniyle caziptir (Child Rights Information and Documentation Centre, 1999). Dünya nüfusunun yarısından fazlası, günlük iki dolardan daha az bir gelire hayatta kalmaya çalışmaktadır. Bu, dünyanın kölelerinin büyük bir bölümünün bu kadar yoksul insanlar arasından seçildiği anlamına gelir. Günümüzün yoksulları, tarihte hiçbir zaman olmadığı kadar savunmasız bir toplum kesimidir (Free the Slaves, 2007).

Köleliğin ve zorla çalıştırmanın günümüzdeki ekonomik etkileri, küresel ekonomi ve devletlerin, çok uluslu şirketlerin ve toplumların bilinçli cehaleti üzerine kuruludur. Bu sorunların üstesinden gelmek için, köle ticaretinin insanlık üzerindeki korkunç etkileriyle küresel olarak mücadele etmek gerekmektedir. Bu amaçla, halkı köle emeğiyle üretilen ürünler konusunda bilinçlendirmek, çok uluslu şirketlerin iş uygulamalarından ve ürün tedariklerinden sorumlu tutulmalarını sağlamak ve devletlerin ve uluslararası kuruluşların liberal ekonomi politikalarının yarattığı büyük servet eşitsizliğini dengelemek için ekonomik politikalar uygulanmalıdır (Guay, 2008: 33).

Modern kölelik, geçmişten günümüze evrimleşmiş ve farklı şekillerde kendini göstermiş bir sorun olarak, küresel ekonomik yapıların ve serbest ticaretin karanlık bir yan ürünüdür. Günümüzde, ekonomik eşitsizlikler ve yoksulluk, köleliğin çağdaş biçimlerinin, özellikle borç köleliği, çocuk işçiliği ve insan ticareti gibi pratiklerin sürdürülmesine zemin hazırlamaktadır. Bu durum, yalnızca bireylerin temel haklarının ihlaliyle kalmayıp, aynı zamanda küresel ekonominin etik dışı uygulamalarının bir göstergesi olarak da ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda, köleliğin modern ekonomik koşullar altında nasıl şekillendiğini ve büyüdüğünü anlamak, sadece sorunun kök nedenlerini değil, aynı zamanda bu sorunla mücadelede izlenebilecek stratejileri de belirlemek açısından kritik öneme sahiptir. Köle emeğiyle üretilen ürünlerin tüketimi, çok uluslu şirketlerin etik dışı iş uygulamaları ve liberal ekonomi politikalarının yarattığı servet eşitsizlikleri gibi konular, modern kölelikle mücadele stratejilerinin odak noktalarını oluşturmalıdır. Bu mücadelede başarılı olabilmek için, halkın köle emeğiyle üretilen ürünler konusunda bilinçlendirilmesi, çok uluslu şirketlerin iş uygulamaları ve ürün tedarik zincirleri konusunda şeffaflık ve sorumluluk ilkesinin güçlendirilmesi ve devletler ile uluslararası kuruluşların ekonomik politikalarının gözden geçirilerek büyük servet eşitsizliklerini azaltmaya

yönelik adımların atılması gerekmektedir. Bu hem bireysel hem de toplumsal düzeyde etik tüketim alışkanlıklarının teşvik edilmesini, şirketlerin sosyal sorumluluklarını ciddiye almasını ve hükümetlerin insan haklarına saygılı politikalar geliştirmesini gerektiren çok yönlü bir yaklaşımı ifade eder. Sonuç olarak, modern kölelikle mücadele, bireylerin, şirketlerin ve hükümetlerin ortak çabalarını gerektiren karmaşık ve zorlu bir görevdir. Bu sorunla etkili bir şekilde mücadele etmek, sadece kölelik uygulamalarını sona erdirmekle kalmaz, aynı zamanda daha adil, eşit ve insani bir dünya inşa etme yolunda önemli bir adım olacaktır. Bu nedenle, modern kölelik, yalnızca bir insan hakları sorunu olarak değil, aynı zamanda küresel adalet ve eşitlik meselesi olarak ele alınmalıdır.

1.4.3. İlgili Sömürücü Uygulamalar

Dünya genelinde, yoksulluk, engellilik ya da sosyal olarak dışlanmış gruplara mensup olmaları nedeniyle, yaklaşık sekiz milyon çocuk çeşitli kurumlar içinde yaşamaktadır. İlginç bir şekilde, bu çocukların büyük bir kısmı (%80'den fazlası) yetim değildir. Uzun yıllara dayanan uluslararası araştırmalar, aile sevgisinden yoksun bir şekilde bu tür kurumlarda büyüyen çocukların, ciddi fiziksel ve psikolojik zararlar gördüğünü ortaya koymuştur (Berens ve Nelson, 2015 Aktaran Bales vd., 2018: 471). Bu rapor, çocukların kurumlar içinde ve dışında nasıl ticaretin bir parçası haline geldiğine dair kanıtları incelemektedir. Kurumlaşmanın ve çocuk ticaretinin arasında dikkate değer, ancak genellikle göz ardı edilen bir ilişki bulunmaktadır. Kurumlarda yaşayan çocukların, aile ortamında büyüyen çocuklara göre trafik kazası gibi risklere daha açık oldukları bilinmektedir (Kane, 2005: 35). Ayrıca, kaçakçılardan kurtarılan çocuklar, tekrar kurumlara yerleştirilerek yaşadıkları travmayı yeniden yaşamaktadırlar (European Commission, 2016). Bu durum, kaçırılan çocuklar için kötü bir döngü oluşturmakta ve kurumlardaki diğer çocuklar için ek riskler yaratmaktadır.

Çocuklar, Birleşik Krallık hükümetinin modern kölelik tanımı altında yer alan en savunmasız gruplardan biri olarak kabul edilmektedir. Bu, onların gruplar halinde kolayca kaçırılabilmesi, görece gizli ve ekonomik bir şekilde bakılabilmesi ve kolayca yerlerinin değiştirilebilmesi nedeniyle. Araştırmalar, kaçakçıların faaliyet gösterdikleri toplulukların çaresizliğini kullanarak, çocuklar için daha iyi bir yaşam ve eğitim vaadiyle ebeveynleri kandırdıklarını ve bu şekilde çocukları

kurumlara yerleştirdiklerini göstermektedir. Örneğin, Nepal ve Haiti'den gelen raporlar, 'çocuk bulucuların' yetimhanelere çocuk toplamak için sıklıkla kullanıldığını belirtmektedir (Bales vd., 2018: 472). Van Doore (2017: 145), bu sürece tabi tutulan çocukların esasında kaçırılmış olduklarını iddia etmektedir. Diğer araştırmalar, kaçakçıların savunmasız çocuklara kolay erişim sağlamak için bu tür kurumları hedef aldıklarını ve bunun genellikle zayıf veya yetersiz kayıt sistemlerinden kaynaklandığını belirtmektedir. Ayrıca, turizmin yaygın olduğu ülkelerde, turistik bölgelere yakın yerlerde kurulan yetimhanelerden çocuk kaçırma vakalarının daha sık görüldüğü rapor edilmektedir (Bales vd., 2018: 472).

Bazı araştırmalar, “kâğıt üzerinde yetimlik” olarak bilinen bir fenomenin insan ticareti olarak tanımlanması üzerine yoğunlaşmıştır. “Kâğıt üzerinde yetimlik”, iyi niyetle hareket eden turistlerin seyahatleri sırasında yetimhaneleri ziyaret etmeleri ve gönüllü olarak çalışmalarını sonucu ortaya çıkan bir durumdur. Bu turizm şekli, çocukların yetimhanelere aktif bir şekilde yerleştirilmesine yol açmaktadır. Burada, çocuklar hem kendi aileleriyle ilişkileri kesilerek yetim olarak tutulmakta hem de turizm endüstrisi aracılığıyla birer metaya dönüştürülmektedirler (van Doore, 2018: 145).

Kâğıt üzerinde yetimlik, gelişmekte olan ülkelerdeki yetimhanelere çocukların sürekli sömürü amacıyla yerleştirilmesi sürecidir. Bu süreç genellikle, çocukların ailelerine çocuğun eğitime alınacağına dair yanıltıcı vaatlerle başlar. Daha sonra çocuk, sahte belgelerle yetim olarak kaydedilir ve yetimhane turizmi için kullanılır. Bazı yetimhane işletmecileri, çocukları bilerek kötü koşullarda tutarak turistlerin sempatisini ve bağışlarını artırmaya çalışır. Bazı durumlarda, çocuklar turistlere dans gösterileri sunmak ya da dilenmek için kullanılır (Lumos, 2016). Gönüllü bakıcıların sürekli değişimi çocuklarda bağlanma sorunlarına yol açar ve bu gönüllülerin çoğu, hassas çocuklarla çalışmak için gerekli yetkinliklere sahip değildir. Bu uygulama Nepal, Kamboçya, Gana, Uganda, Guatemala, Haiti, Kenya gibi birçok ülkede gözlemlenmiştir. Uluslararası hukukta tam olarak ticaret olarak tanımlanmasa da bazı ülkeler bu durumu yerel yasalarında insan ticareti olarak tanımıştır. Kathryn'in araştırması, kâğıt üzerinde yetimlerin sürekli sömürüye maruz kaldıklarını ve bu nedenle uluslararası hukukta insan ticareti mağduru olarak kabul edilmeleri gerektiğini savunan bir hukuki argümanı geliştirmektedir (Aktaran van Doore, 2018: 146).

Küresel çapta milyonlarca çocuğun çeşitli kurumlar içinde yaşaması ve büyük bir kısmının aslında yetim olmamasına rağmen bu koşullara maruz kalması, modern kölelik ve insan ticaretiyle mücadelenin önemli bir parçası olmalıdır. Uluslararası araştırmaların gösterdiği gibi, kurumlaşmanın çocuklar üzerindeki zararlı etkileri ve bu kurumların çocuk ticareti ile olan ilişkisi, bu sorunun yalnızca sosyal ve ekonomik değil, aynı zamanda derin etik boyutları olduğunu ortaya koymaktadır. Çocuklar, sömürüye karşı en savunmasız gruplardan biri olarak, insan ticareti faaliyetlerinde merkezi bir yer tutarlar. Bu, çocukların kolayca kaçırılabilmesi, ekonomik olarak bakılabilmesi ve yerlerinin değiştirilebilmesi gibi faktörlerle daha da karmaşık hale gelir. "Kâğıt üzerinde yetimlik" fenomeni, modern kölelikle mücadelenin önemli bir yönünü temsil eder. Bu, iyi niyetle hareket eden turistlerin, gönüllü çalışmaları ve yetimhanelere yapılan ziyaretler aracılığıyla bilmeden çocuk sömürüsüne katkıda bulunabileceği bir durumdur. Gelişmekte olan ülkelerdeki yetimhanelere çocukların yerleştirilmesi, aileleriyle ilişkilerinin kesilmesi ve turizm endüstrisi aracılığıyla metalaştırılmaları, derinlemesine ele alınması gereken bir konudur. Bu süreç, çocukların gerçek ihtiyaçlarının göz ardı edildiği ve onların sürekli sömürüye maruz kaldığı bir durumu ortaya çıkarır. Bu bağlamda, uluslararası toplumun, çocuk haklarına odaklanarak ve çocukları koruyacak güçlü yasaları ve politikaları teşvik ederek bu sorunla mücadele etmesi gerekmektedir. Çocukların ticaretinin önlenmesi, çocukların aileleriyle kalmalarını sağlamak, alternatif bakım çözümleri sunmak ve yetimhane turizmini engellemek için küresel çapta koordineli çabaların artırılması gerekiyor. Gönüllü turistlerin ve potansiyel bağışçıların, destekledikleri kurumların ve projelerin etkileri konusunda daha bilinçli olmalarını sağlamak, bu sorunun üstesinden gelmekte önemli bir adım olacaktır. Sonuç olarak, çocukların kurumlara yerleştirilmesi ve "kâğıt üzerinde yetimlik" gibi pratikler, modern kölelik ve insan ticaretiyle mücadelenin önemli bir parçası olarak ele alınmalıdır. Bu, yalnızca yasal ve politik düzenlemelerle değil, aynı zamanda toplumsal bilinç ve sorumlulukla mümkün olacaktır. Çocukların korunması, onlara karşı işlenen suçların önlenmesi ve uluslararası hukukta tanınması, daha adil ve güvenli bir dünya için atılacak adımların başında gelmelidir.

1.5. Modern Kölelik ve Emek Sömürüsünün Normalleştirilmesi

Çağdaş modern kölelik kavramı, birçok kısıtlama içerir ve bu nedenle, kölelik konusunu geniş bir sömürü perspektifi içinde değerlendirmek için yeni bir

düşünce şekli gereklidir. Modern kölelik anlayışının günümüzün kurumsal yapılarına etkin bir şekilde cevap veremediğini görebilmekteyiz. Bu anlayış, göçmen iş gücü ve esnek iş düzenlemelerinin doğal sömürüye karşı kırılabilirliğini ve daha hafif sömürü biçimlerini, yani sömürünün geniş bir yelpazesini dikkate almamaktadır. 1970'lerde neo-liberalizmin yükselişiyle, işgücü piyasasının esnekliği önem kazanmıştır. David Harvey'e göre, neo-liberal devlet, bireysel mülkiyet haklarını, hukukun üstünlüğünü ve serbest piyasalar ile ticaretin işleyişini destekler. Bu bağlamda, yükselen gelgitin herkesi yükselteceği düşüncesiyle, işletmelerin fazla düzenlemelerle sınırlandırılmaması ve serbest ticaret ve piyasalar çerçevesinde hareket etmelerinin önemi vurgulanır. İşgücü piyasasının esnekliği bu düşüncenin merkezindedir ve işgücü piyasaları esnek olmadığında işçilik maliyetlerinin artacağı ve karların azalacağı savunulur (Harvey, 2009: 43).

Özelleştirme ve deregülasyonun rekabetle birleşmesinin bürokratik engelleri kaldırdığı, verimliliği ve üretkenliği artırdığı, kaliteyi yükselttiği ve maliyetleri düşürdüğü belirtilir. Bu düşüş, hem doğrudan tüketicilere daha ucuz mallar ve hizmetler şeklinde hem de dolaylı olarak vergi yükünün azalması yoluyla gerçekleşir (Standing, 2011: 38).

Çalışma piyasasındaki esneklik çok çeşitli özellikler barındırır, ancak kölelik ve istismar bağlamında en kritik olanı belki de işverenlerin esnekliğidir. İşveren esnekliği, şirketlerin işçi sayısını kolayca artırıp azaltabilmesini ifade eder. Bu durum genellikle çalışanların iş güvenliğinin ve korunmasının azalması anlamına gelir. Böyle bir sistem şüphesiz şirket karlarını artırır, ancak aynı zamanda çalışanları daha fazla güvensizliğe itmektedir (Harvey, 2009: 45).

Özellikle düşük ücretli ve güvensiz işlerde çalışan göçmen topluluklar, inşaat, ev hizmetleri ve tarım gibi sektörlerde önemli ölçüde yer almaktadır ve bu alanlarda çalışanlar istismara en açık ve savunmasız gruplar arasında bulunmaktadır. Bu tür işler genellikle “güvencesiz, geçici, düşük ücretli, ödemesiz çalışma, uzun ve düzensiz çalışma saatleri ve haksız işten çıkarmaların yaygın olduğu” şekilde tanımlanır. Neo-liberalizmin yükselişi, korumalı işçiler (devlet memurları ve sürekli sözleşmeli çalışanlar) ile göçmenler, gençler, kadınlar ve vasıfsız işçiler tarafından tercih edilen esnek işler arasında iki katmanlı bir işgücü piyasası yaratmıştır (Potter ve Hamilton, 2014: 390).

Köleliğin insan ticareti koşullarına eşdeğer olarak kavramsallaştırılması, bir ceza adaleti tepkisini koşullandırır. Böylece, Devlet, cezasızlıkla birbirine aykırı iki politikayı izleyebilir ve böylece işgücü sömürüsü ve kötü çalışma koşullarının varlığını normalleştirebilir. Bu durum, O'Connell Davidson'ın, insan ticareti ve modern kölelik paradigmalarının, devletin, tüm sömürü biçimlerine karşı kırılabilirliği yaratabilecek veya derinleştirebilecek yapılar oluşturmaya izin veren bir depolitizasyon bağlamı yarattığı tezini kanıtlar. Genevieve Le Baron, mevcut paradigmanın, en kötü sömürü biçimlerini, küresel işgücü piyasasının alt basamaklarını karakterize eden 'geniş özgürlükten yoksunluk matrisinden' izole ettiğini savunur. Bu tür değerlendirmeler, sosyal, politik ve ekonomik temellerin ve kurumsal çerçevelerin sorgulanmaması anlamına gelir, O'Connell Davidson'ın depolitizasyon teorisini destekler ve böylece iş yerindeki sömürünün normalleşmesine izin verir (LeBaron, 2015: 1).

Sonuç olarak, pratikte, 'modern kölelik' söz konusu olduğunda, gerçek sorun olarak görülen şey, bir kişinin seçeneklerinin veya özgürlüğünün şiddet veya zorlama yoluyla kısıtlanmasıdır. Ancak, 'modern kölelik' olarak insan ticareti söylemi, uzun saatler çalışan, işini bırakamayan, kötü çalışma koşullarına maruz kalan ancak dövülmeyen, tecavüze uğramayan veya işkence görmeyen göçmen veya geçici işçi söz konusu olduğunda sessiz kalır (Davidson, 2010: 245).

Neo-liberalizmin ilerlemesi ve işgücü piyasasının esnekliğine vurgu yaparak, İngiliz hükümeti, Modern Kölelik Yasası'nı geliştirirken aynı zamanda İşletme, Yenilik ve Beceriler Departmanı ve Kabine Ofisi ile birlikte 'Kırmızı Şerit Meydan Okuması' adlı bir girişimi başlattı. Bu meydan okuma, iş dünyası üzerindeki gereksiz düzenlemeleri azaltmayı ve finansal yükleri hafifletmeyi amaçlıyordu ve bu çaba 2013'teki Deregülasyon Yasası ile zirveye ulaştı. 2015 Deregülasyon Yasası'ndaki temel endişeler, serbest meslek sahiplerinin sağlık ve güvenliğini düzenleyen kuralların gevşetilmesi ve iş mahkemeleri ile İngiltere'nin ana iş denetim otoritelerinin yetkilerinin kısıtlanmasıydı. Hükümetin deregülasyon hamlesinin odak noktalarından biri İstihdam Ajansları Standartları Müfettişliği (EAS) ve Çete Patronları Lisanslama Otoritesi (GLA) oldu. Robinson'a göre, bu yasanın içerdiği çoğu önlem, risk altındaki ve belirsiz durumdaki işçilerin korunmasını etkiliyor. Bu duruma ek olarak, İngiltere'de işçi koruma konusunda genel bir başarısızlık söz konusu. 2018'de yapılan raporlar, işverenlerin asgari ücret gibi yasal

zorunluluklardan genellikle cezasızlıkla sıyrılabildiklerini gösteriyor. Asgari ücret ödememek bir suçtur ve cezası ödenmeyen her kuruluşun %200'ü ve çalışanlara tam geri ödeme şeklindedir. 2017-2018'de, HMRC, 200.000'den fazla işveren tarafından 15,6 milyon sterlinlik bir ödenmeme raporladı ve işverenlere 14 milyon sterlin ceza kesti. Bu veriler, HMRC'nin asgari ücret ihlalleri için yasaların tam gücünü kullanmadığını gösteriyor (Partington, 2018: 22).

İşgücü sömürüsü, işçilerin insan ticareti veya zorlama olmaksızın gönüllü olarak kabul ettikleri işlerde bile kötü veya sömürücü koşullar yaşayabilecekleri bir spektrum olarak tanımlanmıştır. Böyle bir durumda, bireyler düşük düzeyde sömürü yaşayabilir ve zamanla “seçenekleri daralarak tuzağa düşebilir”. Bu nedenle, hafif sömürü biçimleri ile kölelik gibi ağır örnekler arasında bir bağ kurulması önemlidir. Sonuç olarak, GLA ve EAS gibi kurumların fonlarının azaltılması ve belirsiz iş türleriyle mücadeledeki isteksizlik, mevcut anlatının aşırı sömürü biçimlerine odaklanmasıyla birleşerek, tüm sömürü türlerinin kurbanları için tehlikeli bir ortam oluşturabilir (Lewis vd., 2015: 49).

Sonuç olarak, modern kölelik ve insan ticareti kavramlarının, günümüzün ekonomik ve sosyal yapısına etkin bir şekilde yanıt verememesi, yeni bir düşünce biçimini gerektirmektedir. Bu, esnek iş düzenlemeleri ve göçmen iş gücünün doğal sömürüye karşı kırılganlığını, sömürünün geniş bir yelpazesini dikkate alarak ele almayı içermelidir. Mevcut paradigmalardan ötesine geçerek, tüm sömürü biçimlerine karşı mücadeleyi kapsayacak ve işçi korumasını güçlendirecek yeni stratejiler ve politikalar geliştirmek, günümüzün zorluklarına daha uygun bir yaklaşım olacaktır. Bu, hem devletin hem de uluslararası toplumun, işçilerin korunması ve adil çalışma koşullarının sağlanması için daha kapsamlı ve etkili eylemler almasını gerektirir.

1.6. Modern Köleliğin Başlangıcı Küreselleşme ve Tek kullanımlık İnsanlar

1990'ların sonları ve 2000'lerin başında 'modern kölelik' terimi, kölelik ve sömürü konularında akademik alanda yer almaya başladı. Bu terim, Kevin Bales'in 2012 yılında yayımlanan 'Atılabilir İnsanlar' isimli eseri ile dikkatleri üzerine çekti. Bales, bu eserinde 'yeni kölelik' ve 'eski kölelik' olarak adlandırdığı iki ana kategori tanımladı. Ona göre, geçmişte kölelik, bir kişinin başkasını yasal olarak sahiplenmesi anlamına gelirken, modern kölelik bu tanımdan farklılık gösteriyor. Bales, 'eski' ve 'yeni veya modern kölelik' arasındaki farklara rağmen, her iki durumun da bir kişinin

başka bir kişi tarafından ekonomik sömürü amacıyla tam kontrol altına alınmasıyla karakterize edildiğini belirtiyor (Bales, 2012: 23).

Bales, 'yeni veya modern kölelik' kavramını, 'eski kölelikten' ayırmak için derinlemesine inceliyor. Yıllar içinde köleliğin devam ettiğini ancak farklı şekillerde ve önemli değişikliklerle ortaya çıktığını savunuyor. Yeni ve eski kölelik arasındaki temel fark, yasal sahiplik eksikliğidir; günümüz köle sahipleri, yasal yükümlülükler olmadan sahipliğin tüm avantajlarına sahiptirler. Bales, yasal sahipliğin olmamasının, köleliği tanımlayan ve kolaylaştıran bir unsur olarak, 'yeni/modern köleliğin' ortaya çıkışına yol açan iki temel faktörden biri olduğunu vurguluyor. İlk faktör, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki hızlı nüfus artışıdır. Güneydoğu Asya, Güney Amerika ve Afrika gibi en büyük nüfus artışının yaşandığı bölgeler, aynı zamanda 'yeni/modern köleliğin' en yaygın olduğu yerlerdir (Bales, 2012: 38).

Bales, yoksulluğun zaten bir belirsizlik faktörü olarak var olduğu bölgelerde, nüfus artışı ile bu durumun şiddetlendiğini savunuyor; bu da kaynakların ve altyapının azlığı ile sömürüye karşı kırılganlığın artmasına yol açıyor. Bales bu nedenle, aşırı nüfuslu devletleri, sömürücü uygulamalar için verimli bir zemin olarak nitelendiriyor (Mellon, 2018: 41).

İkinci olarak ve eş zamanlı olarak, Bales küreselleşme ve modernleşme süreçlerini dikkate alıyor. Bu süreçler bazılarında büyük zenginlik getirse de birçok insan için devam eden veya artan yoksulluk sonucu olmuştur. Bales, küreselleşmenin belirli iyileştirmeler getirebileceğini belirtse de hükümetlerin “kolektif çıkarlarına uygun olmasının yanı sıra küresel finans kurumları tarafından gerekli görülen ekonomik büyümeye odaklandıklarını, çoğunluk için sürdürülebilir geçim kaynaklarına az dikkat edildiğini” yorumluyor. Bu nedenle, hızlı nüfus artışı ile birlikte eşitsiz ekonomik sistemler, 'yeni veya modern köleliğe' yol açmıştır. Bales, bu önermeye dayanarak iki 'ideal tip' kölelik yaratıyor ve toplumsal ve ekonomik faktörler nedeniyle köle ve köle sahibi arasındaki ilişkinin değiştiğini, bunun da yeni bir kölelik biçimi yarattığını belirtiyor (Bales, 2012: 40).

Tablo 1: Eski ve Yeni Kölelik

ESKİ KÖLELİK	YENİ KÖLELİK
Yasal Sahiplik	Yasal Sahiplikten Kaçınılma
Yüksek Satın Alma Maliyeti	Çok Düşük Satın Alma Maliyeti
Düşük Karlar	Çok Yüksek Karlar
Potansiyel Köle Kıtlığı	Potansiyel Köle Bolluğu
Uzun Dönem İlişki	Kısa Dönem İlişki
Köleler Bakım Altında	Köleler Atılabilir

Kaynak: (Mellon, 2018: 15).

Eski kölelik anlayışı, Amerikan Antebellum dönemi plantasyon köleliğine dayanmakta ve bu dönemde köleler yüksek maliyetlerle satın alınmaktadır. Bu yöntemle az kar elde edilmekte ve yasal sahipliğin bir sonucu olarak kölelik uzun süreli bir statü olmuştur. Bales'in modern/yeni kölelik üzerine ortaya koyduğu temel sebepler düşünüldüğünde, bu yeni tür kölelik, eski kölelik ile tam bir zıtlık içerisinde karakterize edilmektedir. Yani yeni/modern kölelik, yasal sahipliğin olmaması, potansiyel kölelerin fazlalığı, bu nedenle düşük maliyetle köle edinme ve sonuç olarak kölelerin kolayca harcanabilir olmalarıyla tanımlanır (Bales, 2012: 41).

Kevin Bales, köleliğin eski ve yeni/modern şekilleri üzerine yaptığı araştırmalarına devam ederken, bütün kölelik türlerini kapsayabilecek geniş bir tanımlamanın – modern kölelik teriminin – mümkün olup olmadığını incelemiştir. Zamanla, yeni kölelik terimi yerini modern kölelik kavramına bırakmıştır. Bales, Modern köleliğin küreselleştiğini, yani dünya üzerindeki farklı kölelik türlerinin giderek birbirine benzediğini ifade eder. Kendisi, daha önceden belirlediği farklı kölelik türlerine modern kölelik etiketini yapıştırır. Bales'a göre, modern köleliği tanımlayıp anlamamanın yolu, köleleştirilen kişilerin yaşadıklarının temel özelliklerine, yani ekonomik sömürü ve şiddet altında tutma unsurlarına odaklanmaktan geçer. Yasal sahiplik kavramına takılıp kalmak, köleleştirmenin gerçek yüzünü gözlerden saklar. Dahası, modern köleliğin doğası (dış görünümü eski kölelik ile örtüşmeyebilir) kesin ve açık bir tanımla kaçınılmaz kılar. Bu sebepten dolayı Bales, köleliği bir insanın başka bir insan tarafından şiddet, şiddet tehdidi ya da psikolojik baskı ile kontrol altına alındığı, kendi iradesi ve özgür hareket yeteneğini kaybettiği,

ekonomik olarak istismar edildiği ve sadece hayatta kalacak kadar az bir ödeme yapıldığı bir ilişki olarak tanımlar (Bales vd., 2018: 480).

Kevin Bales, modern kölelik kavramını tanımlarken, bir bireyin sömürücü bir ortamdan kendi başına ayrılabilme kapasitesinin, o durumun kölelik olup olmadığını belirleyen önemli bir faktör olduğunu vurgular. Eğer bir kişi bu durumdan ayrılma şansına sahipse, bu, Bales'e göre kölelik kategorisine girmemektedir. Bales, günümüz dünyasında modern köleliğin dört yaygın biçimini sıralar ve bunları modern köleliğin çeşitleri olarak tanımlar. Bunlar; kişisel mülkiyet altında kölelik, borç köleliği, sözleşmeli kölelik ve zorla çalıştırmadır. Bales ayrıca, modern kölelik terimini, bu tanımın sınırları içinde yer alan tüm pratikleri içerecek geniş bir kategori olarak ele alır. Ayrıca, Bales'in modern kölelik üzerine yürüttüğü tartışmaya insan ticaretini de eklediğini ve insan ticaretini, kişileri güç kullanarak veya aldatarak köleliğe götürmenin bir suç olarak tanımladığı görülmektedir. Bu bağlamda insan ticareti, bireyleri köleliğe iten bir araç olarak işlev görür. Bales, dünya genelinde köle konumundaki insanların çoğunun yerleşik olduğunu ve onların sömürülmesinde insan ticaretinin herhangi bir rol oynamadığını belirtir. Ancak, insan ticareti ve trafik edilen bireylere duyulan talebin, modern köleliğin yapısını belirlediğini de savunur (Bales, 2012: 55).

Kölelik veya işgücü sömürsünün tarihsel olarak aldığı biçimler değişime uğramıştır. Ancak, köleliğin yasal tanımı üzerinden yapılan bir tartışma aracılığıyla gösterildiği üzere, köleliğin temel doğası sahiplik ve dolayısıyla kâr amacıyla kontrol etmektir. Dolayısıyla, köleliğin aldığı gerçek biçim tanımlayıcı özellik değildir; bunun yerine, kâr amacıyla sömürünün gerçekleşmesini sağlayan kontrol ve hakimiyet ilişkisidir. Bu konuda Orlando Patterson, Bales'in yeni ve eski kölelik arasında çizdiği ayrımların bir temel hataya dayandığını savunmuştur. Patterson'a göre, bu hata kendisinin eski kölelik olarak adlandırdığı şeyi, özellikle Amerika Birleşik Devletleri güneyindeki kapitalist köle sistemleriyle eşitlemesidir. Antebellum sistemi, köleleştirme tarihi ve coğrafyası boyunca sadece bir kölelik ve sömürü modelini temsil eder. Bu nedenle, Bales'in günümüz bağlamında küreselleşme tarafından kolaylaştırılan köleliğin küresel doğasına odaklanması göz önüne alındığında, eski köleliği bu şekilde sınırlamak şaşkıncıdır (Patterson, 2012: 10).

Sonuç olarak, Bales'in modern kölelik üzerine yaptığı çalışma, bu sorunun sadece bir ceza adaleti meselesi olarak değil, aynı zamanda geniş bir sosyal, ekonomik ve politik bağlamda ele alınması gerektiğini vurgular. Modern köleliğe karşı mücadele, yasal düzenlemeler, kamu politikaları ve uluslararası işbirliği gibi çok yönlü stratejiler gerektirir. Ayrıca, kölelik ve sömürünün kök nedenlerini ele almak, insanların daha iyi yaşam koşullarına kavuşmalarını sağlamak ve tüm insanların özgürlük ve adalet içinde yaşayabileceği bir dünya yaratmak için gerekli adımların atılması gerekmektedir. Bales'in çalışması, modern köleliğin karmaşık doğasını anlamamızı sağlayan ve bu küresel sorunla mücadelede bize yol gösteren önemli bir kaynaktır.

II. BÖLÜM

BULGULAR

2.1. *Into the Wild* Filmi Genel Bilgileri

Süre: 2s 28dk

Tür: Macera, Biyografik, Dram

Yönetmen: Sean Penn

Senarist: Sean Penn

Oyuncular: Emile Hirsch, Marcia Gay Harden, William Hurt

Yapım Yılı: 2007

2.2. İnsan İlişkilerinin Merkezileştirilmesi, Karakter Çalışması Ve Anlatıcı Üzerine

Filmde McCandless(Ana Karakter), ilişkilerin getirdiği yüklerden uzak durmakta, insanların yaşamlarına sızıp, fark edilmeden çıkmaktadır. Genellikle vedalaşmadan ayrılmakta ve çoğu zaman diğerleriyle iletişimi kesmekte, bu da insanların onun son durumu hakkında merak içinde kalmalarına neden olmaktadır. McCandless'in Oh-My-God-Hot-Springs topluluğunda karşılaştığı ve romantik bir potansiyel taşıyan genç kız Tracy ile olan ilişkisi, filmde önemsiz bir ilişki olarak merkez alınmaktadır. McCandless, Tracy'ye karşılık vermemeyi seçmekte, ancak ilişkinin neredeyse bir aşk vaadi taşımasına izin vermekte. Romantizmin, filmde insan dramasına katkı sağlamaktan ziyade, yalnızca izleyicinin ilgisini çekmek amacıyla kullanıldığı düşünülebilmektedir. Bu durum, filme olan sadakati artırmamakta veya McCandless'in insan-doğa ilişkisini geliştirmesine ya da doğayı daha iyi anlamasına katkıda bulunmamaktadır (Lepik, 2014: 51).

Filmde McCandless ve kız kardeşi Carine arasındaki ilişki, temel bir insan bağı olarak işlenmektedir. Özellikle ebeveynlerinin sürekli kavgaları nedeniyle bu ikilinin nasıl bu kadar yakınlaştığını açıkça göstermektedir. Carine, filmde

McCandless'in kişiliği ve ailevi durumu hakkında anlatıcı rolünü üstlenmekte, bu da onun ailesi içindeki ilişkileri kendi perspektifinden sunmaktadır. Aile içi çatışmalar, kitaba kıyasla filmde daha belirgin bir şekilde işlenmektedir. McCandless ve ebeveynleri, özellikle babası arasındaki çatışma, filmde o kadar ön planda tutulmaktadır ki, zaman zaman McCandless'in yolculuğunun tek motivasyonu gibi görünmektedir ve bu da McCandless'in toplumsal hoşnutsuzluğu ve edebiyat etkilerini gölgelemekte, doğanın özgürlüğe ilham veren rolünü azaltmaktadır. Penn'in McCandless'in ebeveynleriyle olan ilişkisini vurgulama tercihi, doğanın daha yüzeysel bir tasvirine ve McCandless'in ergenlik hikayesine daha somut bir odaklanmaya neden olmaktadır. Kätlin Kaldmaa (2008: 9), Penn'in filmi, özgürlük arzusuyla dolu asi gençler için bir ikon haline gelen McCandless'in hikayesini, Krakauer'in kitabından daha geniş bir şekilde ele aldığını belirtmiştir. Penn, yalnızca ana hikaye olan McCandless'in hikayesine odaklanmayı seçerek, çok güçlü bir karakter incelemesi yaratır ve duygusal insan ilişkilerini vurgular, bu süreçte insan-doğa ilişkisinin rolünü azaltır.

"*Into the Wild*" filminde insan ilişkilerinin merkezileştirilmesi, karakter çalışması ve anlatıcı üzerine odaklanılarak, karakterin içsel dünyasının derinliklerine inilir. Film, Christopher McCandless'in çeşitli insanlarla kurduğu ilişkileri ve bu ilişkilerin onun kişiliği üzerindeki etkilerini inceler. McCandless, yolculuğu sırasında tanıştığı insanlar aracılığıyla kendini keşfeder ve farklı bakış açılarıyla karşılaşarak düşüncelerini şekillendirir.

McCandless'in karakter çalışması, filmde detaylı bir şekilde ele alınarak izleyicilere karakterin içsel çatışmaları ve gelişimi aktarılır. Karakterin anlatıcısı olarak, McCandless'in iç dünyasına ve duygularına daha yakından tanık oluruz. Onun anlatımı, izleyicilere karakterin motivasyonlarını, arzularını ve korkularını anlama fırsatı sunar. Bu sayede, McCandless'in içsel yolculuğu ve anlam arayışı daha derin bir şekilde incelenir.

Filmdeki anlatıcı, izleyicilere karakterin duygusal ve zihinsel gelişimini anlamaları için bir pencere açar. McCandless'in içsel çatışmaları, insan ilişkileri ve kendi kimliğiyle olan mücadelesi, anlatıcı aracılığıyla seyirciye aktarılır. Bu sayede, karakterin karmaşık yapısı ve içsel dünyası daha net bir şekilde ortaya konur. "*Into the Wild*" filminde insan ilişkilerinin merkezileştirilmesi, karakter çalışması ve anlatıcı üzerine odaklanarak, izleyicilere derinlikli bir karakter analizi sunar ve

karakterin içsel yolculuğunu anlamalarına yardımcı olur.

2.3. *Into The Wild* Filminde Doğanın Temsili

Bir filmin hikayesini aktarmanın başlıca yollarından biri görselliktir. Drenthen (2009: 301), Sean Penn'in "*Into the Wild*" film adaptasyonunu ele alarak, doğanın bu filmde genellikle sadece bir manzara olarak gösterildiğini ve böylece diğer bazı filmlere (örneğin "*Gerry*") göre doğanın anlam derinliğinin tam olarak yansıtılmadığını iddia eder. Drenthen'e göre, film bir yolculuk temasına sahip olduğu için, doğa esas olarak bir fon olarak kullanılmıştır. Doğrusu, film boyunca doğa, bir dizi etkileyici manzara çekimiyle sunuluyor ve Chris McCandless, yaşamının farklı evrelerine geçerken bu manzaralar sadece bir arka plan görevi görüyor. Bu, özellikle filmin ilk yarısında daha belirgindir; burada doğa genellikle pastoral, huzurlu ve dinlendirici olarak tasvir edilir. McCandless, yeni tanıştığı insanlarla kurduğu ilişkilerin ve özgüvenin önemini tartışırken, deniz kenarında kamp yaparken gösterilir. Ayrıca, McCandless'in doğanın basit zevklerini, özellikle bir elmayı tadarken ya da ülke genelinde otostop çekerken tarlalarda yürürken nasıl takdir ettiği de vurgulanır.

Film ilerledikçe ve McCandless Alaska'ya doğru yol alırken, izleyici atmosferdeki değişimi hisseder. Daha önceki huzurlu ve pastoral manzaralar, daha tehditkâr ve düşmanca bir doğaya dönüşür. McCandless kuzeye ilerledikçe, soğuk hava hissedilir bir şekilde artar. Bu soğukluk, onun daha önce keyifle yaptığı rafting ve yürüyüş gibi aktivitelerin yerini, yiyecek bulma mücadelesine bırakmasına neden olur.

Alaska'nın vahşi doğasında tek başına kaldığında, yiyecek bulma mücadelesi daha da zorlaşır. Avlanmanın zorluklarına rağmen bir geyik avlamayı başarsa da onu nasıl koruyacağını bilmemesi sonucu etin bozulduğu ve kurtçuklar tarafından istila edildiği gösterilir. Bir hayvanın hayatını alıp, bundan hiçbir fayda sağlayamadığını anlayan McCandless, kendine kızar ve pişmanlık dolu notlar yazar: "Keşke o geyiği vurmasaydım." O, daha çok düşünmeye ve okumaya başlar, özellikle Leo Tolstoy gibi sevdiği yazarların eserlerine yönelir. McCandless açlıktan zayıfladıkça ve doğanın acımasız yüzüyle yüzleştikçe, izleyici onun fiziksel ve ruhsal olarak giderek zayıfladığını görür. Bu durum, onun boşluğa doğru silahını ateşleyerek "Kahretsin, açım!" diye bağırdığı sahneyle doruğa ulaşır.

Film eleştirmeni Peter Bradshaw (2007), filmde doğanın ve insan ruh

halinin birbirine nasıl bağlandığını vurgulayarak, "manzara ve ruh hali" temasını öne çıkarır. Ona göre film, McCandless'in Amerika'nın özgürlüğünü keşfetmek için otostop yaparak, trenlere binerek ve geçici işler alarak çıktığı yolculuğu, geniş ve derin manzara ve ruh hali tasvirleriyle anlatıyor. Uzun ve diyalogsuz sahneler akıcı bir şekilde birbirine geçiyor. Bradshaw'a göre Krakauer'in doğayı insanın ruh haliyle etkili bir şekilde ilişkilendirmesi, filmde başarıyla ifade ediliyor. McCandless'in zayıflaması ve güçten düşmesi, filme yansıtılan doğanın sert ve kayıtsız yapısıyla uyum içinde ilerliyor. Bu, Bradshaw'ın doğanın tasviri ve insan duyguları arasındaki ilişki hakkındaki görüşünü destekliyor. Yiyecek kaynakları tükendikten sonra, McCandless'in zayıflaması ve bitkinliği gösteriliyor.

Resim 1: *Into the wild* filminden bir kare

Drenthen'in (2009: 303) eleştirisinde de bir doğruluk payı var, zira o da doğanın filmde genellikle sadece bir arka plan olarak kullanıldığını görmüş. Film, Amerikan doğasının etkileyici güzelliklerini gösterir, ancak bu görüntüler hikayenin ilerlemesine Krakauer'in kitabındaki gibi katkıda bulunmuyor. Diğer yandan, Bradshaw (2007) doğanın temsilini farklı bir açıdan ele alıyor ve Drenthen'in (2009: 303) aksine, doğanın sadece var olmasının, dramatik bir işlev olmadan sunulmasının doğru olduğunu savunuyor. Ona göre; doğa, filmlerde nadiren dramatik bir işleve sahip olmadan var olur. Korku ve gerilim filmlerinde, genellikle doğüstü yaratıkların veya kötü niyetli karakterlerin yaşadığı mekan olarak gösterilir. Yalnızlık da genellikle olumsuz anlamlar taşır: yalnız karakterler kaybeden, tuhaf veya tehlikeli olarak görülür. Ancak bu film, doğanın sadece var olduğunu ve McCandless'in trajik sonunu dramatize etmek yerine, bu acı verici olayı olduğu gibi sunar. Bu, diğer türlerde beklenen anlatısal bir kaçınılmazlığa sahip olmayan bir

durumdur (Bradshaw, 2007).

Peter Bradshaw (2007), "*Into the Wild*"ın biyografik bir doğa ve hayatta kalma filmi olarak, diğer film türlerindeki doğa tasvirlerine kıyasla türün gerekliliklerine uygun bir doğa betimlemesi yaptığını doğru bir şekilde belirtiyor. Ancak, Drenthen (2009: 305) bu tür filmleri (gerçek olaylara dayanan hayatta kalma filmleri) karşılaştırırken, "*Into the Wild*"da kullanılan doğa tasvirinin, diğer filmlere göre daha az etkili olduğunu düşünüyor.

Resim 2: *Into the wild* filminden Alaska manzarası

Hem Drenthen (2009:306) hem de Bradshaw (2007), filmdeki doğanın daha az anlam yüklü olduğunu ifade etmiş, ancak bunu farklı açılardan ele almıştır: Drenthen bunu bir eksiklik olarak görürken, Bradshaw bunu filmin kendine özgü bir yönü olarak kabul ediyor. Drenthen'in (2009: 306) odak noktasının benzer türdeki filmler olması sebebiyle, onun değerlendirmesi daha isabetli olarak kabul edilebilir. "Grizzly Man" ve "Gerry" gibi filmlerle karşılaştırıldığında, "*Into the Wild*" daha geniş bir izleyici kitlesine hitap ediyor ve bu nedenle filmi daha anlaşılır ve çekici kılmak için bazı ödünlere veriyor.

Lepik'e (2014: 28) göre kitapta değişken doğasıyla daha fazla anlam taşıyan nehir, filmde başından itibaren güçlü bir akarsu olarak tasvir ediliyor ve Krakauer'in başlangıçta anlattığı sakin nehir gibi değil. Ancak arka plan müziği ve McCandless'in macera tutkusu asla nehri filmde uğursuz veya tehlikeli kılmaz, daha ziyade akıntı sadece biraz ekstra adrenalin sağlar.

Resim 3: *Into the Wild* filminde nehir görüntüsü

Yine Lepik'in (2014: 48) belirttiği üzere McCandless'in günbatımında vahşi atları izlediği anlar gibi güzel müzikler eşliğinde, onun mutluluk ve özgürlük hissini vurgulamak üzere tasarlanmıştır. Filmin belki de vahşetin gerçek anlamda ilk kez hissedildiği nokta, McCandless'in uygarlığa dönüş yolunda, birkaç ay öncesinde kolayca geçtiği nehrin karşısına çıktığı sahnedir.

Bu sahneden sonra, Alaska'nın geniş ve açık vahşeti, bir anda klostrifobik bir hal alır. Doğanın tasviri değişirse de artık McCandless'in orada mahsur kaldığı gerçeği vardır. Açlık ve zayıflıkla boğuşan McCandless, yiyecek arayışı için bir yere gidemeden ekranda belirir. "Felaket! Nehir geçişi imkânsız. Yağmurlu- yalnız, korkmuş" yazılı notları da izleyiciye gösterilerek, onun duygu durumunu daha da derinleştirir. McCandless'in ölüm yeri etrafındaki kasvetli atmosfer, benzer bir hava yaratır.

Filmin sonlarına doğru, McCandless bir ayıyla yüz yüze gelir. Aç ve güçsüz, korkudan hareketsiz kalır. Bu an, filmde doğanın vahşiliğiyle son karşılaşmayı simgeler. Kısa bir süreliğine, insanın zayıf varlığı tamamen vahşi bir hayvanın merhametine bırakılır ve McCandless, kendi ölümlülüğüyle yüzleşir.

Lepik'e (2014: 49) göre filmde, doğanın Amerikan kültürüyle ilişkisi, kitapta olduğu kadar etkili bir şekilde incelenemiyor. Bunun nedeni, filmde Krakauer'in eserindeki gibi, McCandless'in hikayesini genç erkeklerin hikayeleri ve vahşi doğada yaşadıkları deneyimlerle bağlantılı olarak ele almamasıdır.

Krakauer, kitapta Amerikan kültürel yapısını gerçek hayat hikayeleri, bilim insanları ve yazarların yorumlarıyla zenginleştiren alıntılarla sunar.

Filmde, Amerikan kültürel boyutu McCandless'in seslendirdiği Stegner, London ve Thoreau gibi yazarlardan alıntılarla varlık gösterir. Bu alıntılar, McCandless'in ruh halini yansıtır. McCandless'in kız kardeşi Carine, izleyiciye Chris'in bu yazarlardan alıntı yapmayı sevdiğini anlatır. Ancak, kitapta Krakauer'ın bölüm başlarında yaptığı gibi, filmdeki seslendirmeler aynı derinlikte bir kültürel arka plan sunmaz ve kitaptaki özel vurguya sahip değildir.

Drenthen (2009: 307), "*Into the Wild*"ın genç bir adamın bağımsızlık arayışını ve yolculuğu sırasında yaşadığı duyguları, deneyimleri ve tanıştığı insanlarla olan ilişkilerini odak noktasına alan bir yol filmi işlevi gördüğünü belirtmiştir. Film, saf bir hayatta kalma dramı olmadığı için, McCandless dışındaki diğer insan karakterlerin kitapta olduğundan daha büyük bir rolü var ve böylece filmde doğanın betimlenişi insan ilişkileriyle paylaşılan bir odak kazanıyor. Film, kitaba kıyasla doğadan insan dramına ve karakter gelişimine doğru bir odak kayması gösteriyor.

Sonuç olarak "*Into the Wild*" filminde doğanın temsili, filmin ana karakteri Christopher McCandless'in doğayla olan derin bağı ve bu bağın onun içsel yolculuğundaki önemini vurgulamaktadır. McCandless, doğaya karşı büyük bir saygı ve hayranlık duymaktadır ve bu duygularını avladığı geyik sahnesinde açıkça gösterir. Ancak, doğanın zorlu koşullarıyla karşılaştığında, vicdanıyla yüzleşerek doğaya karşı sorumluluklarını da göz önünde bulundurur. Film, doğanın sadece güzelliklerini değil, aynı zamanda acımasız gerçekliğini de yansıtarak izleyicilere derin düşünceler ve özdeyişler sunar.

McCandless'in doğayla olan ilişkisi, onun içsel özgürlüğüne olan etkisini de gözler önüne serer. Doğa, McCandless için özgürlüğün sembolü haline gelir ve onun toplumun sınırlamalarından kaçarak gerçek bir özgürlük arayışını temsil eder. Ancak, film aynı zamanda doğanın zorluklarını ve tehlikelerini de açıkça göstererek, izleyicilere doğada yaşamının getirebileceği zorlukları hatırlatır. McCandless'in trajik sonu, doğanın acımasız gerçekliğini ve insan ilişkilerinin önemini vurgular. "*Into the Wild*" filminde doğanın temsili, karakterin özgürlük ve kendini keşfetme arayışının merkezinde yer alırken, doğanın hem büyüleyici hem de acımasız yönlerini derinlemesine ele alır. McCandless'in doğayla olan ilişkisi, izleyicilere

doğanın insanın içsel dünyasına olan etkisini ve insanın doğayla olan karmaşık ilişkisini düşünmeye yönlendirir. Bu temsil, filmde doğanın sadece bir arka plan olmaktan öte, karakterin içsel yolculuğunu ve gelişimini şekillendiren önemli bir unsura dönüşür.

2.4. *Into The Wild* Adlı Eserinde Amerikan Zihni: Sınır Ve Aşkıcılık

Wallace Stegner'ın ifade ettiği gibi, "Başboş olmak, bizi her zaman heyecanlandırmaktadır. Bu durum, tarih, baskı, kanun ve can sıkıcı yükümlülüklerden kaçışı, mutlak özgürlükle ilişkilendirmektedir ve zihnimizde yol her zaman Batı'ya doğru uzanmaktadır" (Stegner 1987: 22). Doğaya olan bu çekim, Amerikan kültüründe önemli bir yer tutmaktadır. Amerikan kültüründe, efsanevi Batı'ya ve sınır bölgelerine doğru yapılan hareket, özgürlük ve bağımsızlık sembolleri olarak hizmet etmektedir. Sınır, hem pastoral hem de vahşi doğayı kucaklamaktadır. Amerikan hayal gücünde sınır, macera arayanlar veya toplumun sınırları içinde yer bulamayanlar için bir son çare olarak görülmektedir (Lepik, 2014: 37).

McCandless, Alaska'yı yolculuğunun son durağı olarak seçmekte ve tamamen vahşi doğaya dalarak, insan temasından uzak, dokunulmamış bir yer aramaktadır. Bu yer, insan eli değmemiş, el değmemiş bir dünya olarak tanımlanmaktadır. Thoreau'nun (2014 Aktaran Lepik, 2014: 41) ifadesiyle, bu, insan eli değmemiş, doğal haliyle kalan ve insanın yaşaması için düzenlenmemiş bir arazidir. Thoreau'nun vurguladığı gibi, McCandless için önemli olan özellikler, insan müdahalesinden uzak ve kendi kendine yetebileceği bir yer bulmaktır. Paul Ricoeur'a göre, insanlar çevreleriyle anlamlı bir ilişki kurarak, uzayı anlamlı bir yere dönüştürmektedirler (Ricoeur Aktaran Drenthen 2009: 309). McCandless, toplumun öngörülen normlarından ve değerlerinden kaçmakta ve barda geçici patronlarıyla yaptığı sohbetlerde toplumu eleştirmekte, bu durumu izleyicilere açıkça göstermektedir.

McCandless'in aradığı boş alan, Amerikan kültüründe derin kökleri olan ve kültürel bagajdan arındırılmış Batı'ya olan özlemi yansıtmaktadır. Ancak McCandless, bir paradoks oluşturmaktadır: Kendisini bulma ve ispatlama umuduyla boş bir alan arayışı içinde olup, sadece kendisi için anlam taşıyan bir yer yaratmaktadır. 20. yüzyılda geniş boşlukların nadir olmasından dolayı, Chris, bölgeyi kendisi için bir bilinmez haline getirmek amacıyla haritasını terk etmeye karar

vermektedir. McCandless'in haritasını terk etmesiyle, doğaya dair kültürel fikirlerden en azından bir ölçüde sembolik olarak kurtulmakta ve geleneksel sınırları zorlayarak kendi anlamını yaratmayı ummaktadır. Bu durum, McCandless'in doğa serüvenini hem çekici hem de tehlikeli kılmaktadır: Doğa yolculuğunu kendisiyle özdeşleştirmekte ve umutlarını, kendini gerçekleştirme hayallerini yolculuğun sonucuna bağlamaktadır (Lepik, 2014: 18).

Into the Wild"da anlatılan hikayelerde, doğaya yapılan kurtarıcı yolculuk teması tekrar etmektedir. Leo Marx (2005: 44) toplumdan uzaklaşmanın sembolik eyleminin üç aşamadan geçtiğini belirtmektedir: "Bozuk bir şehirden başlar, vahşi doğaya geçiş yapar ve son olarak şehre geri döner", fakat bu kez, doğada öğrenilen derslerin şehir yaşamına uygulanabilme umudu vardır. Bu süreç, Garrard (2004: 49) tarafından bu tür anlatıların (kurgusal ya da kurgusal olmayan) önemli bir parçası olarak görülen "anlık aydınlanma ve yenilenme" deneyimini ifade etmektedir. McCandless'in Alaska macerası, ailesiyle olan çatışma ve paraya dayalı dünyaya duyduğu tepkiden başlamaktadır. Yolda geçirdiği iki yıllık süreçte, yaşadığı hayal kırıklığını ve öfkeyi iyileştirmeyi ve muhtemelen Alaska deneyimiyle tamamlamayı hedeflemektedir.

Alaska'nın vahşi doğasında iki ay geçirdikten sonra, McCandless öğrendiklerinden memnuniyet duymakta ve medeniyete dönmeye karar vermektedir. Ancak, şehre dönüş yolunda doğanın karşısına çıkardığı bir engelle karşılaşmaktadır: İki ay önce rahatça geçtiği küçük dere, "Alaska Dağları'ndaki buzullardan gelen yağmur ve kar erimesiyle büyüyüp, soğuk ve hızlı akan bir sel" haline gelmektedir. Doğanın bu beklenmedik ve güçlü müdahalesi ile McCandless'ı su korkusu onu nehrin alçalmasını beklemeye itmektir. Bu da sonunda onun ölümüne ve kişisel kurtuluş hikayesinin bozulmasına yol açmaktadır. Vahşi doğa deneyiminden elde edilmesi umulan aydınlanmanın, ancak toplumu terk etme, doğaya dalmak ve topluma geri dönmekten oluşan tam bir döngünün tamamlanmasından sonra yararlı olduğu söylenebilir. Bu durum, doğa ile toplum arasında gerekli olan denge üzerine transendentalizmin bakış açısıyla paralellik göstermektedir (Lepik, 2014: 20).

Yukarıda bahsedildiği gibi, Amerikan kültürü bağlamında, sınır ile ilişkilendirilen üç temel insan tipi bulunmaktadır. Bunlar tarımsal sınırlarda çiftçiler, vahşi doğada "Batılı avcı ve rehberler" veya öncüler ve son olarak transendentalistlerdir.

İlk ikisi genellikle sınırla katı bir ilişkiye sahipken, üçüncüsü yalnızca doğaya yakınlık gerektirmektedir. Her üçü de çoğu insandan daha derin doğa bağlarına sahip olmakla birlikte, doğayla olan ilişkileri farklılık göstermektedir (Marx, 2005: 60). McCandless'in doğayla olan ilişkisini ele alırken, onun ya Batılı bir avcı-öncü ya da bir transcendentalist olduğu açıktır, çünkü o hiçbir zaman tarım yapmayı veya bir yerde yerleşmeyi arzulamamış, sadece hayatta kalmak için doğayı kullanmayı hedeflemiştir. McCandless, Alaska'daki vahşi doğa deneyimini mükemmelleştirmeyi istemekle birlikte, onu saf bir öncü yapmadığı savunulabilir. McCandless, doğada yaşamayı arzulamakta, bunu toplumun bozulmasından uzak bir alan olarak görmekte ve fiziksel ihtiyaçlarını karşılayarak tamamen kendine yeten bir kişi olmaktadır.

McCandless'in topluma karşı duyduğu küçümseme ve uyumsuzluğu, içindeki ruhani arzularla birleşerek onu hem bir öncü hem de bir transcendentalist karışımı yapmaktadır. McCandless bilinçli olarak doğayı tam anlamıyla yaşamayı ve doğayı bir eşit olarak görmeyi hedefleyerek, belirli tehlikeleri ve maceraları aramaktadır; bu sebeple az erzak almıştır (Lepik, 2014: 21).

2.5. Karakter ve Karakterin Kişiselleştirilmesi

Karakter; zaman, mekân ve eylem öğelerinin bir araya getiren ve öykünün ilerlemesini sağlayan en temel anlatı öğesidir. Bu öğenin bir diğer temel işlevi öyküyü alımlayan kişinin özdeşleşme yoluyla öyküye dâhil olmasını sağlamasıdır. Karakterizasyon ise bir yapıtın gelişimini sağlayan kişilerin yapımı kişileştirme olarak adlandırılır (Nutku, 1998: 25).

Into the Wild filmi, Christopher McCandless karakterinin kişisel varoluşunun anlamını arayışını etkileyici bir şekilde yansıtır. McCandless, çağdaş toplumun karmaşık yapısından ve zorlu bir çocukluk geçirdiği, sorunlarla dolu aile hayatından kaçarak, daha basit ve doğal bir yaşam tarzını benimsemeye karar verir. Bu karar onu Alaska'nın vahşi doğasına, medeniyetten uzak bir maceraya sürükler. McCandless, bu yolculuğa çıkarken, insanın doğayla bütünleşebileceği, maddi dünyanın ötesinde bir anlam arayışı içindedir.

Alaska'ya yaptığı bu seyahat, onun için bir özgürlük ve kendini keşfetme yolculuğu olarak başlar. McCandless, bu süreçte, medeniyetten uzak, doğanın sunduğu basit ve ham yaşam koşullarına adapte olmaya çalışır. Ancak, bu yolculuk beklediği gibi romantik bir kaçış yerine, zorlu ve beklenmedik engellerle dolu bir

hayatta kalma mücadelesine dönüşür. McCandless'in bu serüveni, doğanın acımasız yüzüyle ve kendi içsel mücadeleleriyle yüzleşmesini gerektirir. İdealist bir genç olarak başladığı bu yolculuk, zamanla onun hayatta kalma becerilerini, dayanıklılığını ve en önemlisi, hayatın gerçek anlamını sorgulamasını zorunlu kılar.

McCandless, medeniyetten uzaklaşarak doğada gerçek bir varoluş arayışına girerken, bu süreç onun hem fiziksel hem de duygusal sınırlarını zorlar. Alaska'nın sert koşulları, ona hayatın ve varoluşun anlamı üzerine derin düşüncelere dalmak için bolca zaman sunar. Yalnızlığı, çevresindeki doğal güzelliklerle birleştiğinde, McCandless'in hayata bakış açısında önemli değişiklikler meydana getirir. Bu yolculuk, onun kendisini ve çevresini yeniden değerlendirmesine, hatta belki de hayatın temel gerçeklerini anlamasına yol açar. McCandless'in bu macerası, izleyicilere ve okurlara, modern dünyanın karmaşıklıklarından uzaklaşıp basit ve doğal bir yaşamın değerini sorgulama fırsatı sunar (Widyapratama, 2019: 4).

Christopher McCandless'in hikayesi, ailesel ve toplumsal bağlardan bağımsız bir yaşamı arzulayan genç bir adamın portresini çizer. McCandless, sadece ailesiyle değil, toplumun genel beklenti ve normlarıyla da bağlarını koparma yoluna gider. Bu süreçte, onun için bir zamanlar değerli olan şeylere, özellikle ailesinden gelen hediyelere sırt çevirmesi, bağışlar yapması ve kimliğiyle ilişkili her şeyi, hatta ailesinin fotoğraflarını bile yakması dikkat çekicidir. Bu radikal adımlar, McCandless'in hayatını kendi istek ve değerlerine göre şekillendirmeye kararlı olduğunu gösterir. O, toplumsal beklentilerin ve malzeme odaklı bir dünyanın ötesinde, daha derin ve anlamlı bir varoluş peşindedir.

McCandless'in eylemleri, onun özgürlüğüne olan tutkulu bağlılığını ve bireysel özerkliğini vurgular. Toplumsal normlar ve aile beklentileri tarafından şekillendirilmiş bir hayattan ziyade, kendi değer yargıları ve inançları doğrultusunda yaşama arzusu, onun hareketlerinin temel motivasyonunu oluşturur. Kendi kimliğini ve yolunu bulma sürecinde, McCandless sıradan bir yaşamın sınırlarını aşar ve kendi benliğini, doğanın ortasında, medeniyetten uzak bir yaşamda bulmaya çalışır. Bu, onun kişisel bir özgürlük ve bağımsızlık arayışıdır, ancak aynı zamanda daha büyük bir anlam ve amacın peşinde koştuğunun da bir göstergesidir.

McCandless'in tercihleri ise bize bireysel özgürlüğün ve kişisel seçimlerin önemini hatırlatır. Toplumsal yapının ve ailesel beklentilerin ötesine geçerek, kendi hayatını sıfırdan yeniden inşa etme kararı, onun cesaretini ve bağımsız ruhunu

yansıtır. Bu süreç, McCandless için kolay olmamıştır; ancak bu zorluklar, onun kendi benliğini keşfetme yolculuğunda önemli birer adım olmuştur. Bu bağımsızlık arayışı, McCandless'ın hikayesini, kişisel keşif ve kendini gerçekleştirme yolunda ilham verici bir öykü haline getirir.

Christopher McCandless'ın "Alexander Supertramp" ismini benimsemesi, onun geçmişiyle olan tüm bağlarını kesme ve yeni bir başlangıç yapma arzusunun simgesel bir ifadesidir. Bu yeni isim, McCandless için sadece bir takma isimden daha fazlasını temsil eder; bu, onun özgürlüğünü ilan ettiği ve kendini tamamen yeniden tanımladığı bir dönüm noktasıdır. "Alexander Supertramp" olarak, McCandless, toplumsal beklentilerin, aile baskısının ve geçmişin ağırlığından uzaklaşarak, kendi kimliğini sıfırdan inşa etme fırsatını yakalar. Bu isimle, kendisini özgür bir ruh olarak tanımlar ve toplumun sınırlarının ötesine geçerek, bir serseri olarak doğayla bütünleşme yolunda ilerler.

McCandless'ın bu yeni kimliği, onun yaşam tarzındaki değişiklikleri de yansıtır. Eskiden bir üniversite mezunu ve toplumun bir parçası iken, şimdi doğayla iç içe, minimalist bir yaşam sürdüren bir maceraperesttir. "Alexander Supertramp" kimliği, ona doğa ile uyum içinde, basit ve özgür bir yaşam sürme olanağı sağlar. Bu yeni isim altında, McCandless, hayatının kontrolünü tamamen kendi ellerine alır ve kendi kaderini belirlemeye başlar. Geçmişinden tamamen koparak, McCandless yeni bir serbestlik ve bağımsızlık düzeyine ulaşır.

Bu isim değişikliği, McCandless'ın kişisel dönüşümünün ve içsel yolculuğunun bir yansımasıdır. "Alexander Supertramp" olarak, o artık sadece kendisi için yaşar ve kendi değerlerini, inançlarını ve arzularını takip eder. Bu kimlik, ona özgürlük, macera ve keşif imkânı sunar; ancak aynı zamanda yalnızlık, zorluklar ve içsel mücadelelerle dolu bir yolculuğa da işaret eder. McCandless, bu yeni isimle hem fiziksel hem de ruhsal olarak sınırlarını zorlar ve kendini doğanın sert koşullarına adapte etmeyi öğrenir. "Alexander Supertramp" kimliği, McCandless için sadece bir kaçış değil, aynı zamanda kişisel keşif ve kendini gerçekleştirme yolunda önemli bir adımdır.

"*Into the Wild*" filminde karakter ve karakterin kişiselleştirilmesi, ana karakter Christopher McCandless'ın derinlemesine incelenmesi ve karakterin içsel gelişiminin vurgulanması üzerine odaklanır. McCandless'ın karakteri, film boyunca detaylı bir şekilde ele alınarak izleyicilere karakterin motivasyonları, duyguları ve

düşünceleri hakkında derin bir anlayış sunulur. McCandless'in kişiselleştirilmesi, onun geçmişi, aile ilişkileri, idealleri ve hayalleri gibi çeşitli yönlerini kapsar. Karakterin içsel çatışmaları, yaşadığı deneyimler ve kararları üzerinden incelenerek, izleyicilere karakterin karmaşık yapısı ve içsel dünyası aktarılır. McCandless'in kişiliği, onun doğaya duyduğu tutku, özgürlük arayışı ve toplumun sınırlamalarına karşı duruşuyla şekillenir.

Karakterin kişiselleştirilmesi, izleyicilere karakterin gelişim sürecini ve içsel yolculuğunu anlama fırsatı sunar. McCandless'in yaşadığı deneyimler, karşılaştığı zorluklar ve aldığı kararlar, onun karakterinin derinliklerine inilmesini sağlar. Bu sayede, karakterin içsel mücadeleleri, idealleri ve hayalleri daha net bir şekilde ortaya çıkarılır. "Into the Wild" filminde karakter ve karakterin kişiselleştirilmesi, izleyicilere unutulmaz bir karakter portresi sunarak, karakterin içsel dünyasını keşfetmelerine olanak tanır.

2.6. Psiko Varoluşçuluk

Psikovaroluşçuluk/ varoluşçu psikoloji, insanları varlıklarını bulmada öğrenen bir psikolojik yaklaşımdır (Widyapratama, 2019: 5). Christopher McCandless karakterinin Psiko-Varoluşçuluk durumu, onun kişisel yolculuğunda önemli bir rol oynar ve hayatının anlamını bulma arayışını derinlemesine etkiler. Psiko-Varoluşçuluk, bireyin özgürlüğünü, sorumluluğunu ve hayatın anlamını arayışını vurgular. Bu teorik çerçeve, McCandless'in yaşam deneyimlerini ve içsel mücadelelerini anlamak için faydalı bir araçtır.

McCandless, toplumsal normlar ve aile beklentilerinden bağımsız bir yaşam sürme özgürlüğünü arar. Özgürlük kavramı, McCandless'in Alaska'ya seyahati ve "Alexander Supertramp" olarak yeni bir kimlik benimsemesiyle vurgulanır. Bu, onun kendi varoluşunun kontrolünü eline alması ve kendi hayatının yazarı olma kararıdır. Ayrıca McCandless, hayatının gerçek anlamını ve amacını bulma yolculuğunda derin bir içsel arayış içindedir. Kişisel değerleri ve inançları doğrultusunda bir yaşam sürerek bu anlamı bulmaya çalışır. Doğada yaşayarak ve toplumun dışında kalarak, kendisi için gerçekten önemli olanı keşfetmeye çalışır. McCandless'in yolculuğu ise zorluklarla ve içsel mücadelelerle doludur. McCandless'in yaşadığı acılar, zorluklar ve yalnızlık, onun kendini keşfetme ve hayatının anlamını bulma yolculuğunun bir parçasıdır. Yolculuğu boyunca pek çok insanı sevmiş, hoşlanmış ancak yolculuğunu tamamlayarak arayışta olduğu anlamı bulabilmek için onlardan uzaklaşmayı

seçmiştir. "*Into the Wild*" filminde psiko-varoluşçuluk, karakterlerin içsel mücadelelerini, kişisel özgürlük arayışlarını ve yaşamın anlamını bulma çabalarını derinlemesine ele alır. Psiko-varoluşçuluk, varoluşçu psikolojiyi temel alarak, insanların varlıklarını anlamlandırma ve kişisel gelişim süreçlerini anlama üzerine odaklanır.

Christopher McCandless karakterinin psiko-varoluşçuluk durumu, onun kişisel yolculuğunda önemli bir rol oynar. McCandless'ın içsel mücadeleleri, toplumsal normlara karşı duruşu ve özgürlük arayışı, onun varoluşsal zorluklarla nasıl başa çıktığını ve yaşamın anlamını nasıl keşfettiğini gösterir. McCandless'ın Alaska'ya yaptığı seyahat, onun için bir özgürlük ve kendini gerçekleştirme yolculuğu olarak başlar.

McCandless'ın "Alexander Supertramp" olarak benimsediği yeni kimliği, onun kişisel dönüşümünün ve içsel yolculuğunun bir yansımasıdır. Bu kimlik, McCandless'a özgürlük, macera ve keşif imkânı sunarken, aynı zamanda yalnızlık, zorluklar ve içsel mücadelelerle dolu bir yolculuğa işaret eder. McCandless, bu yeni kimlikle hem fiziksel hem de ruhsal olarak sınırlarını zorlar ve kendini doğanın sert koşullarına adapte etmeyi öğrenir.

Psiko-varoluşçuluk, "*Into the Wild*" filmindeki karakterlerin içsel yolculuklarını ve varoluşsal zorluklarını derinlemesine ele alarak, izleyicilere bireyin özgürlüğünü ve yaşamın anlamını bulma sürecindeki psikolojik ve varoluşsal zorlukları aydınlatmaya çalışır.

2.7. İrade Hürriyeti

Widyapratama (2019: 6) Christopher McCandless'ın irade hürriyetiyle ilgili olarak, onun toplumdan ve ailesinden ayrılma kararının özgür iradenin bir tezahürü olduğu belirtilir. McCandless, bireysel özgürlüğü ve kendi hayatını şekillendirme yeteneğini vurgulayan bir yolculuğa çıkar. Viktor Frankl'ın (2006) logoterapi yaklaşımlarına dayanan bir perspektiften, McCandless'ın toplumunu terk etme kararı, özgür iradeyle güçlendirilmiştir. Yeni bir birey olma arzusu, toplumun sınırlarından ve insanların zincirlerinden tamamen özgür olma isteği, kendi kararını vermesini etkiler. McCandless, ailesini terk ederek ve ebeveynleriyle ilişkisini durdurarak özgürlüğü bulmaya çalışır. Mezuniyeti için ebeveynlerinden aldığı arabayı reddetmesi, bu tutumunu gösterir. McCandless, ebeveynlerine bağımlı olmamaya karar verir ve tamamen bağımsız olmak ister.

Frankl'ın logoterapisi (2006: 43), insanların içsel (psikolojik) ve dışsal (biyolojik ve sosyal) koşullara karşı duruş alabilme yeteneklerine işaret eder. İrade hürriyeti, verilen olanakların sınırları içinde kendi hayatını şekillendirebilme alanı olarak tanımlanır. Bu özgürlük, kişinin ruhsal boyutundan kaynaklanır ve insanları sadece tepki veren organizmalar olmaktan çıkarıp, hayatlarını aktif olarak şekillendirebilen özerk varlıklar haline getirir. Ancak bu özgürlük sınırlıdır çünkü insanlar biyolojik, psikolojik veya sosyolojik koşullardan tamamen özgür değildirler. İnsanlar, bu koşullara karşı bir duruş sergileme ve kendi tutumlarını seçme özgürlüğüne her zaman sahiptirler.

McCandless'in irade hürriyeti, onun kendi yaşamını verilen olanakların sınırları içinde şekillendirme özgürlüğünü kullanmasıyla vurgulanır. Tüm geçmişini yakarak ve yalnızca ayaklarındaki birkaç yenilebilir bitki kitabıyla Arizona'da Mead Gölü yakınlarında uyuyarak, McCandless kendi yolunda hayatta kalmaya çalışır. Bu, özgürlüğün sadece dışsal ve içsel koşullardan değil, aynı zamanda geçmişle ilgili zihin ve duygulardan da özgürlük anlamına geldiğini gösterir.

"*Into the Wild*" filminde irade hürriyeti, Christopher McCandless'in toplumdan ve ailesinden ayrılma kararıyla özgür iradenin bir tezahürü olarak ele alınır. McCandless'in bireysel özgürlüğü ve kendi hayatını şekillendirme yeteneği üzerine vurgu yapılır.

McCandless'in irade hürriyeti, onun toplumun ve ailesinin beklentilerinden bağımsız bir yaşam sürme arayışını temsil eder. McCandless, ailesini terk ederek ve toplumsal normlardan uzaklaşarak, kendi içsel özgürlüğünü ilan eder ve yeni bir kimlik olarak "Alexander Supertramp"ı benimser.

Viktor Frankl'ın logoterapi yaklaşımına dayanan bir perspektiften, McCandless'in toplumdan ayrılma kararı, özgür iradeyle güçlendirilmiştir. McCandless, kendi hayatını şekillendirme ve toplumsal sınırlardan kaçma arzusuyla hareket eder. Bu karar, onun içsel özgürlüğünü bulma ve kendi varoluşunu tanıma çabasının bir yansımasıdır.

McCandless'in irade hürriyeti, onun toplumun ve ailesinin beklentilerine karşı duruşunu ve kendi yaşamını şekillendirme isteğini vurgular. Bu durum, izleyicilere bireyin içsel gücünü ve özgürlüğünü keşfetme sürecinde irade hürriyetinin önemini gösterir. McCandless'in kararları, kendi hayatının yazarı olma ve özgür iradesiyle hareket etme arzusunu yansıtır.

2.8. Anlam Arayışı

McCandless, geçmiş hayatının her şeyini bırakarak gerçeği ve anlamlı bir yaşamı aramak için yola çıkar. Bu süreçte, Viktor Frankl'ın (2006: 44) insanların tüm koşullarda anlam arayışı içinde olduğunu belirten görüşleriyle paralel olarak, McCandless'in yaşamının anlamını bulma çabası ön plana çıkar. Rainy ve Jane ile olan ilişkisini onarması, kendi yaşamının anlamını bulmasında ona güç ve zevk verir. Psiko-Varoluşçuluk, anlamın nesnel bir gerçeklik olduğunu ve insanların özgürlük ve sorumluluk temelinde yaşamın anlamını kavramak için çağrıldıklarını savunur. McCandless'in anlam arayışı, yaşamın üç yolu üzerinden anlam bulma fikriyle ilişkilendirilir. Bunlar; yaratıcı çalışmalar yoluyla hayata katkıda bulunmak, dünyadan değerler deneyimi yoluyla bir şeyler kazanmak ve değiştirilemeyen bir kader karşısında alınan tutumdur (Widyapratama, 2019: 7).

McCandless, Alaska'ya yolculuğu sırasında ve sonrasında, yaşamın anlamını bulma arayışını derinleştirir. Yolculuğunun keyfini çıkarırken, asıl amacını neredeyse unutacak noktaya gelir. Ancak Rainy ve Jane ile yeniden buluştuğunda, onların ilişkisini onarmak gibi eylemleriyle yaşamının anlamını bulma konusunda kararlılığını gösterir. McCandless, yaşamının anlamını, zevk ilkesine karşı anlam iradesi olarak tanımlar, burada gerçek ve anlamlı yaşam arayışı, geçici zevklerin ötesine geçer. McCandless'in yaşamının sonunda, "Mutluluk, sadece paylaşıldığında gerçektir" sözleriyle, yaşamının anlamını ve gerçek mutluluğu ailesinde ve toplumda bulduğunu anlar. Bu, onun yaşamının anlam arayışının bir sonucu olarak, ailesine ve topluma olan bakış açısını değiştiren bir dönüm noktasıdır.

2.9. Hayatın Anlamı

"*Into the Wild*" filmi, bir bireyin anlamlı bir yaşam arayışını tasvir eder. Christopher McCandless, orta sınıf bir varoluşu terk ederek, ilişkilerden ve yükümlülüklerden özgür bir yaşam arayışına girer. Evini, ailesini ve tüm mülklerini terk ederek, biriktirdiği tüm parasını hayır kurumlarına bağışlar ve Amerika boyunca bir yolculuğa çıkar.

Frankl'a göre (2006: 48), hem zevk arzusu hem de güç arzusu, anlam arzusundan türemiştir. Zevk, anlamın gerçekleştirilmesinin bir sonucudur; güç, bir amaca ulaşmanın aracıdır. Zevk arzusu, etkiyi sonuç olarak hata yaparken; güç arzusu, aracı sonuç için hata yapar. Ancak, zevk ve güç arayışı, insanın hayatında

gerçek anlamı bulmasını engelleyebilecek şekilde yanlış yönlendirilebilir. McCandless, Alaska'ya yaptığı yolculukta ve yaşamının sonunda, hayatının gerçek anlamını bulma arayışını derinleştirir. Yaşadığı acı ve ıstırap, onun “Alexander Supertramp” olarak var oluşunun sadece zevk ve "anlamı gerçekleştirme" sağladığını, aradığı gerçek hayat anlamını sağlamadığını fark etmesini sağlar. Hayatının sonunda, gerçek varlığı olarak Christopher Johnson McCandless'in farkına varır. Ailesinin ve toplumun aslında yanlış olmadığını, ancak onlar hakkında yanlış düşündüğünü fark eder ve Alaska'nın vahşi doğasında gerçek hayat anlamının ailesinde ve toplumda olduğunu keşfeder.

"*Into the Wild*" filminde hayatın anlamı, Christopher McCandless'in varoluşsal arayışları ve içsel keşifleri üzerinden derinlemesine incelenir. McCandless'in doğaya olan hayranlığı, özgürlük arayışı ve toplumsal normlara karşı duruşu, hayatın anlamını bulma çabalarının bir yansımasıdır.

McCandless'in Alaska'ya yaptığı yolculuk, onun için bir varoluşsal keşif ve içsel dönüşüm fırsatı sunar. Doğanın sert koşullarıyla yüzleşirken, McCandless hem fiziksel hem de ruhsal olarak sınırlarını zorlar ve kendi varoluşunu sorgular. Bu deneyimler, onun hayatın anlamını bulma sürecinde önemli bir rol oynar. McCandless'in hayatın anlamı arayışı, onun toplumun ve ailesinin beklentilerinden uzaklaşarak kendi içsel sesini dinleme ve özgün bir yaşam sürme çabasını yansıtır. McCandless, doğa ile kurduğu derin bağ ve içsel huzuru bulma arayışıyla, hayatın anlamını sadece doğanın güzelliklerinde değil, aynı zamanda kendi iç dünyasında da arar.

"Hayatın anlamı" kavramı, "*Into the Wild*" filmindeki karakterlerin varoluşsal sorgulamalarını, içsel keşiflerini ve özgün yaşam arayışlarını derinlemesine ele alarak, izleyicilere bireyin kendi varoluşunu anlamlandırma sürecindeki zorlukları ve güzellikleri göstermeyi amaçlar.

2.10. *Into the Wild* Filminde Doğanın İnsanın İçsel Özgürlüğüne Etkisi ve Bunun Modern Kölelik Kavramıyla İlişkisi

"*Into the Wild*" filminde, Christopher McCandless karakterinin macerası, doğanın insanın içsel özgürlüğüne olan etkisini ve bu durumun modern kölelik kavramıyla ilişkisini derinlemesine inceler (Krakauer, 2013: 8). McCandless'in Alaska'ya seyahati, toplumsal normlar ve aile beklentilerinden bağımsız bir yaşam sürme arayışını temsil eder. Bu süreç, McCandless'in kişisel özgürlüğünü ilan ettiği

ve "Alexander Supertramp" olarak yeni bir kimlik benimsemesiyle vurgulanır. McCandless, modern toplumun materyalizm ve tüketim kültüründen kaçarak, doğada basit bir yaşam arayışına girer. Bu karar, Viktor Frankl'ın (2006: 52) logoterapi yaklaşımına dayanan bir perspektiften, özgür iradenin bir tezahürü olarak değerlendirilebilir. Frankl (2006: 52), insanların özgürlük ve sorumluluk temelinde yaşamın anlamını kavramak için çağrıldıklarını savunur. McCandless'in bu kararı, modern dünyanın "kölelik" olarak nitelenebilecek yönlerine karşı bir isyanı temsil eder; burada "kölelik", bireyin toplumsal ve ekonomik yapılar tarafından sınırlanması ve bu yapılara bağımlılığı anlamına gelir.

McCandless'in doğayla olan ilişkisi, onun içsel özgürlüğünü ve kişisel anlam arayışını keşfetme yolunda önemli bir araç haline gelir. "Hayatın anlamı arayışı" kavramı, McCandless'in yaşamının sonuna kadar süren bir tema olarak kalır ve "Mutluluk, sadece paylaşıldığında gerçektir" sözleriyle doruğa ulaşır. Bu, McCandless'in anlam ve özgürlük arayışının, yalnızca kişisel bir tatmin arayışı olmadığını, aynı zamanda daha geniş bir topluluk ve insanlıkla bağlantılı olduğunu gösterir.

"*Into the Wild*" filmi, modern kölelik kavramını, bireyin toplumsal ve ekonomik yapılar tarafından sınırlanmasına ve bu yapıların yarattığı beklentilere mecbur kılınmasına bir eleştiri olarak sunar. McCandless'in yaşamı ve kararları, modern toplumun baskılarına karşı özgürlüğün mümkün olduğunu ve bireyin kendi yaşamının yazarı olabileceğini gösterir. Bu, bireyin içsel özgürlüğünü bulma ve modern toplumun köleleştirici etkilerine karşı durma yolunda bir ilham kaynağı olarak hizmet eder.

Sonuç olarak, "*Into the Wild*" filminde doğanın insanın içsel özgürlüğüne etkisi ve bunun modern kölelik kavramıyla ilişkisi, McCandless'in kişisel yolculuğu ve kararları üzerinden incelenir. Bu hikâye, modern toplumun sınırlamalarından kaçarak özgür bir yaşam sürmenin mümkün olduğunu gösterir ve bireyin anlam arayışının, toplumsal yapılara meydan okuyarak gerçekleştirilebileceğini vurgular. McCandless'in hikayesi, modern dünyanın zorluklarına karşı bireysel direncin ve özgürlüğün güçlü bir örneğini sunar.

"*Into the Wild*" filminde doğanın insanın içsel özgürlüğüne etkisi ve bunun modern kölelik kavramıyla ilişkisi, Christopher McCandless'in macerası üzerinden derinlemesine incelenir. McCandless'in Alaska'ya yaptığı seyahat, toplumsal

normlardan ve aile beklentilerinden bağımsız bir yaşam sürme arayışını temsil eder. Bu süreç, McCandless'in kişisel özgürlüğünü ilan ettiği ve "Alexander Supertramp" olarak yeni bir kimlik benimsemesiyle vurgulanır.

McCandless, modern toplumun materyalizm ve tüketim kültüründen kaçarak, doğada basit bir yaşam arayışına girer. Bu karar, Viktor Frankl'in logoterapi yaklaşımına dayanan bir perspektiften, özgür iradenin bir tezahürü olarak değerlendirilebilir. Frankl, insanların özgürlük ve sorumluluk temelinde yaşamın anlamını kavramak için çağrıldığını savunur. McCandless'in bu kararı, modern dünyanın "kölelik" olarak nitelenebilecek yönlerine karşı bir isyanı temsil eder.

2.11. *Into the Wild* Filmi Genel Çözümleme

"*Into the Wild*" filmi, insanın doğayla ilişkisini derinlemesine ele alırken, bu bağın hem büyüleyici hem de acımasız yönlerini gözler önüne serer. Filmin merkezindeki karakter, doğaya karşı büyük bir saygı ve hayranlık duyar. Özellikle geyiği avladığı sahnede, bu saygıyı, avladığı hayvan için dua ederek ve onun etini büyük bir dikkatle işleyerek gösterir. Bu, karakterin doğaya olan derin bağlılığını ve ona karşı duyduğu sorumluluğu yansıtır. Ancak doğanın zorlu koşulları karşısında, geyiğin etinin bozulması, karakterin vicdanıyla yüzleşmesine neden olur. Bu durum, onun doğaya karşı haksızlık yaptığını düşünmesine ve kendini suçlu hissetmesine yol açar.

Resim 4: *Into the Wild* filminde geyik avı sahnesinden bir kare

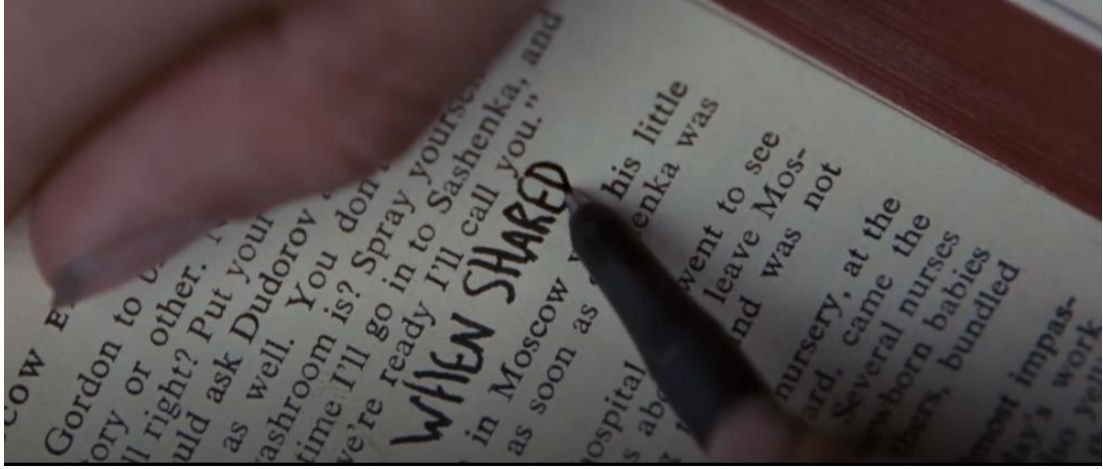
Film, doğanın acımasızlığını ve onun karşısında insanın ne kadar kırılğan olduğunu da gözler önüne serer. Karakterin geyiğin etini yiyememesi ve bunun sonucunda açlıkla mücadele etmesi, doğanın insana karşı gösterebileceği acımasız

yüzü simgeler. Bu, izleyiciye, doğanın güzelliklerinin yanı sıra, hayatta kalma mücadelesinin de ne kadar zor olabileceğini hatırlatır.

"*Into the Wild*"da ele alınan doğa ve insan ilişkisi, sadece bir macera hikayesinden çok daha fazlasını sunar. Bu ilişki, yaşamın temel bir parçası olarak doğaya duyulan saygının, sevginin ve aynı zamanda doğanın sunduğu zorlukların bir yansımasıdır. Film, bu karmaşık ilişkiyi, karakterin yaşadığı deneyimler aracılığıyla, izleyicilere aktarır. Böylece, doğanın hem güzelliklerine hem de zorluklarına karşı dengeli bir tutumun önemini vurgular. Doğayla iç içe bir yaşam sürmenin, büyük bir iç huzuru ve tatmin sağlayabileceği gibi, aynı zamanda büyük zorluklar ve mücadelelerle dolu olduğunu da göstermektedir. Bu nedenle, "*Into the Wild*", doğaya karşı saygılı bir yaklaşımın ve doğanın kendi kuralları içindeki acımasız gerçekliğinin, izleyicilere derin düşünceler ve özdeyişler bırakan bir film olmaktadır.

"*Into the Wild*" filmi, insanların zaman zaman toplumun karmaşasından ve ilişkilerin yarattığı yüklerden kaçış olarak doğayı seçmelerinin altını çizer. Bu kaçış, bireyin içsel bir huzura ve özgürlüğe ulaşma arzusunu simgeler. Ancak, film aynı zamanda insanın sosyal bir varlık olduğu gerçeğini de göz ardı etmez. İnsanlar, iletişim kurma, sevmeye ve sevilme ihtiyacı içinde olan varlıklardır. Bu ihtiyaçlar, yalnızca doğada yaşayarak tam anlamıyla karşılanamaz. Film, doğada yaşamın getirebileceği zorlukları ve tehlikeleri de açıkça ortaya koyar, bu da bize insan ilişkilerinin ve topluluk içindeki yaşamın önemini hatırlatır.

Doğa, bize sınırsız bir huzur ve özgürlük sunarken, insan ilişkileri ise yaşamımıza anlam, amaç ve sevgi katar. "*Into the Wild*", doğa ve insan arasındaki bu dengeyi kurmanın önemini vurgular. Birey, doğanın sunduğu basitlik ve huzuru arzularken, aynı zamanda insanların sıcaklığına ve desteğine de ihtiyaç duyar. Doğa, bize kendimizi bulma ve yeniden tanımlama fırsatı sunarken, insan ilişkileri bizi gerçeklikle bağlar ve toplumun bir parçası olmanın değerini hatırlatır.

Resim 5: Mutluluğun paylaşıldığında gerçek olduğunu belirten notu

Bu nedenle, *"Into the Wild"* izleyicilere, doğayla olan ilişkimizi sürdürürken, insanlardan tamamen kopmamanın önemini öğretir. Doğa ile insan arasında bir denge kurmak hem fiziksel hem de ruhsal sağlığımız için hayati önem taşır. Doğada zaman geçirmek, bize içsel huzur ve bağlantı hissi verebilir, ancak insan ilişkileri, yaşamımıza anlam ve amaç katar. Bu dengenin farkında olmak, bizi hem doğa ile uyumlu hem de sosyal dünyamızla bağlantılı tutar. *"Into the Wild"*, bize hem doğayı hem de insan ilişkilerini değerli kılan dengeyi bulmanın önemini hatırlatan güçlü bir film olarak durmaktadır. Bu denge, bizi hem bireysel olarak geliştiren hem de topluma katkıda bulunmamızı sağlayan bir yaşam tarzı oluşturmamıza yardımcı olur.

"Into the Wild" filmi, doğa ile birey arasındaki ilişkinin karmaşıklığını ve bu ilişkinin potansiyel olarak trajik sonuçlarını dramatik bir şekilde gösterir. Filmdeki karakterin, nehrin coşkun akışını tahmin edememesi ve bu yüzden geri dönüş yolunu kaybetmesi, onun kaderini belirleyici bir moment olarak karşımıza çıkar. Bu sahne, filmin en duygusal ve dramatik anlarından birini oluşturur ve izleyici üzerinde derin bir etki bırakır. Karakterin nehir kenarında, ölüme yakın bir halde bulunması, onun doğayla olan ilişkisinin hem güzelliklerini hem de acımasız gerçeklerini yansıtır.

Resim 6: *Nehrin coşkun anını gösteren bir an*

Bu kritik olay, karakterin doğaya duyduğu büyük hayranlık ve saygının, aynı zamanda onun en büyük zayıflığına dönüşebileceğini gösterir. Doğayla kurulan derin bağ, ona özgürlük ve iç huzuru sağlasa da doğanın güçleri karşısında insanın ne kadar kırılgan olduğunu da ortaya koyar. Filmdeki bu trajik dönüm noktası, doğanın sınırsız gücü ve öngörülemezliği karşısında, insanın hazırlıksız yakalandığında nasıl acımasız bir sonla karşılaşabileceğini vurgular.

"*Into the Wild*", doğayla kurulan ilişkinin, büyüleyici güzellikleriyle birlikte, büyük riskleri ve sorumlulukları da beraberinde getirdiğini gözler önüne serer. Karakterin yaşadığı bu trajedi, doğa ile uyum içinde yaşamamanın, aynı zamanda doğanın güçlerine saygı duymayı ve onları anlamaya çalışmayı gerektirdiğinin altını çizer. Film, doğanın hem iyileştirici hem de yıkıcı gücünü, karakterin hikayesi aracılığıyla anlatırken, izleyicilere doğa ile olan ilişkilerini yeniden değerlendirme fırsatı sunar.

2.12. *Nomadland* Filmi Genel Bilgiler

Süre: 1sa 47dk

Tür: Dram

Yönetmen: Chloe Zhao

Yazar: Chloe Zhao ve Jessica Bruder

Oyuncular: Frances McDormand, David Strathairn, Linda Mayıs

Yapım Yılı: 2020

2.13. *Nomadland* Filminde Kapitalizm Ve Çalışma Endüstrisi

Deverell'e göre (1996: 32) Batı Amerika, Amerikan başarı mitinin ve yükselme umudunun sınırlarını keşfetmek için zengin bir alan olarak öne çıkar. Tarih boyunca, öncüler daha iyi bir hayat arayışı içinde Batı'ya akın etmişlerdir, burada yeni topraklar keşfetme ve refah umuduyla dolu bir gelecek hayal etmişlerdir. Ancak, göçebeler için bu durum tamamen farklı bir boyut kazanır. Onlar, kapitalist sistem ve Amerikan Rüyası'nın vaatlerinin peşinden gitmek yerine, bu sistemin kendilerini hayal kırıklığına uğratmasının ardından Batı'ya yönelirler. Yıl boyunca mevsimlik işler yaparak geçimlerini sürdüren göçebeler, kapitalizmin vaat ettiği başarı hikayesinden uzaklaşmıştır.

Jessica Bruder (2017: 50) ise, bu modern göçebelerin yaşam tarzını "cennette ücretli tatil" olarak betimleyen bir bakış açısını ele alır. Reklam broşürleri ve posterlerde gösterilen yaşlıların, Batı'nın pitoresk manzaralarında neşeye çalıştığı görüntüler, gerçekten çok farklı bir hikayenin yüzeyini sadece hafifçe kazıyor. Bruder, bu imajların gerçeklikten uzak olduğunu ve aslında bu işlerin zorlu koşullar altında ve düşük ücretlerle yapıldığını ortaya koyar. Kitabında, minibüslerde yaşayan bireylerin karşılaştığı ekonomik gerçeklikleri detaylı bir şekilde inceler ve California gibi yerlerde asgari ücretin düşüklüğüne dikkat çekerken, Linda'nın saatte 9.35 dolar kazanacağı için duyduğu sevinci örnek olarak sunar (Bruder, 2017: 50).

Resim 7: *Nomadland* filminden karavan park görseli

Bu şekilde, Deverell ve Bruder'in çalışmaları, Amerikan Rüyası'nın ve Batı'nın vaat ettiği başarı hikayesinin, bazıları için ulaşılmaz olduğunu ve gerçekte çok daha karmaşık ve zorlu bir gerçekliği gizlediğini göstermektedir. Bu anlatılar, modern Amerikan toplumunun ekonomik yapıları ve toplumsal beklentileri

karşısında bireylerin özgürlük arayışlarını ve bu arayışın gerçek dünyadaki karşılıklarını derinlemesine sorgular.

Jessica Bruder'in çalışmasında belirtildiği üzere, Amazon depolarında çalışan işçilerin günlük maratonları, on saatlik vardiyalar boyunca beton zeminler üzerinde kilometrelerce yürümeyi, ağır yükleri kaldırmayı ve sık sık eğilip bükülmeyi içeriyor. İşçiler, bir günde on beş milden fazla mesafe kat edebilirken, zaman zaman elli pound'a kadar ağırlıkları kaldırmaları bekleniyor. Çalışma koşulları bazen 90 dereceyi aşan sıcaklıklara ulaşabiliyor, bu da işin zorluğunu daha da artırıyor (Bruder, 2017: 51).

Resim 8: *Nomadland* filminde Amazon şirketini gösteren bir görsel

Bruder, bu sürekli tekrar eden görevlerin ve işin fiziksel taleplerinin, özellikle yaşlı işçiler için uygun olmadığını vurguluyor. Linda May gibi işçiler, tekrarlayan hareketlerden kaynaklanan yaralanmalar yaşayabiliyor; örneğin, barkod tarayıcı kullanımı nedeniyle tekrar eden hareket yaralanmaları meydana gelmiş ve bu durum, çalışmalarına devam etmelerini zorlaştırmış. Ağrılarla başa çıkabilmek için, işçiler Amazon'un depolarında ücretsiz olarak sunduğu ağrı kesicilere başvurmak zorunda kalıyor. Linda May'in kendisi, gece vardiyasında ağrıları hafifletmek için ibuprofen almış, ancak ağrılarını dindirebilmek için ek dozlara ihtiyaç duymuştur (Bruder, 2017: 52).

Bruder'in anlattıkları, modern çalışma yaşamının zorluklarını ve özellikle yaşlı işçilerin karşılaştığı fiziksel zorlukları gözler önüne seriyor. Amazon depolarında yaşananlar, iş güvenliği ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi gerekliliğini vurgulayan somut örnekler arasında yer alıyor.

Jessica Bruder'in araştırmasında ortaya konan bulgulara göre, yaşlı yetişkinlerin bu tür mevsimlik işlerde çalışmaları, ilk bakışta uygun olmayan bir durum gibi görünse de, bu kişiler iş bulmada büyük bir başarı gösteriyorlar. Bruder, Amazon'un yaşlı işçileri neden tercih ettiğini birkaç noktada açıklıyor: Bu işçiler kendi konaklama yerlerini yanlarında getirerek, işleri bittiğinde geçici çalışan kasabalarını terk edebiliyorlar, sendika oluşturacak kadar uzun süre bir arada kalmıyorlar, güçlü bir iş etiği sergiliyorlar ve Amazon, bu işçileri istihdam ederek federal vergi indirimlerinden yararlanıyor (Bruder, 2017: 52).

David Roderick gibi Amazon'da çalışan ve minibüsünde yaşayan yaşlı bir işçi, Amazon'un yaşlı çalışanları tercih etme sebeplerini öz bir şekilde ifade ediyor: "Emeklileri tercih ediyorlar çünkü güveniliriz. İşe düzenli olarak gelir, sıkı çalışır ve temelde modern köle gibi çalışırız" (Bruder, 2017: 53). Roderick'in bu yorumu, bu tür işlere yönelik göçebelerin, özgürlüklerini artırmaktan ziyade, kendilerini daha da sıkışmış bir durumda bulduklarını gösteren bir gerçekliği vurguluyor. Bu durum, mevsimlik işlerde çalışan yaşlı yetişkinlerin karşılaştığı zorlukların ve ekonomik zorunlulukların altını çizer.

Filmde, gezgin yaşam tarzını idame ettirmek için yapılan işler, temel bir geçim kaynağı olarak ele alınıyor. Bu, Fern karakterinin maaşla geçinemediğini itiraf etmesi ve ardından "çalışmayı seviyorum" demesiyle vurgulanıyor (Zhao, 2020: 3). Film, göçebe işçilerin geçici işlere yönelmelerinin, bu işlerin sunduğu özgürlük ve esneklikten kaynaklandığını ima ederken, aynı zamanda bu tür işlerin, zor zamanlarda bile iş bulmanın daha zor olduğu ve işçiler için belirsizliği artırdığı gerçeğine rağmen, sıkıntı içindeki insanlar için bir çıkış yolu sunduğunu gösteriyor (Chan, 2021: 4).

Resim 9: *Nomadland* filminde kamp temizliği sahnesi

Zhao'nun filmi, dolaşan iş kampı çalışanlarını idealize ederek, onları mülklerini özgürleştirici karavanlara ve RV'lere çeviren, iş ve seyahati birleştiren bireyler olarak sunuyor. Film, bu insanları 2008 ekonomik krizinin mağdurları olarak değil, kendi kendini keşfetme ve kendini gerçekleştirme yolculuklarındaki cesaret ve iş ahlakı ile öne çıkan kişiler olarak betimliyor. Zhao'nun filmi, gezginlerin yaşam tarzının kurtarıcı yönlerini öne çıkararak, bu topluluğun karşılaştığı zorlukların üstesinden gelme kapasitesini abartılı bir şekilde sunuyor (2022: 5).

Geçici iş sektörüne benzer bir tutum içinde, göçebeler kapitalizmle karmaşık bir ilişki içinde bulunurlar. Onların, piyasa ekonomisinin kenarlarında bir yaşam sürdürdükleri söylenebilir, fakat aynı zamanda kapitalizme karşı çelişkili tutumlar sergiledikleri görülür.

Bir taraftan, hem kitapta hem de filmde, kapitalizme karşı bir tür reddiye veya isyanı temsil eden durumlar göze çarpar. Kitapta, göçebe Silvianna Wanders, yerleşik yaşayanları "toplumun tüketim çılgınları" olarak nitelendirir (Bruder, 2017: 55), Linda ise Amazon depolarında çalışmanın ardından Amerikalıların tüketim alışkanlıkları karşısında duyduğu hayal kırıklığını ifade eder. Filmde ise Fern, depolama birimi satarak maddi yüklerden arınma yolunu seçer, bu da kapitalizmin reddedilmesi olarak değerlendirilebilir.

Öte yandan, film, Amazon gibi kurumların kapitalist ideolojilerle uyumlu olduğu noktalarda eleştiri getirmeyerek eleştiriye açık bir durum sergiliyor. Göçebeler, satıcıların mallarını sunduğu ve firmaların yeni çalışan arayışına girdiği "Quartzsite Spor, Tatil & RV Fuarı" gibi etkinliklere katılarak kapitalist sisteme dolaylı olarak katkı sağlıyorlar. Bu etkinliklerde satılan ürünler, aralarında süper

yapıştırıcılar, evcil hayvan kimlik etiketleri, silah eğitim kursları ve masaj yastıkları gibi, karavan yaşamını doğrudan hedef alan çeşitli mallar bulunuyor (Bruder, 2017: 55).

Bob Wells, göçebe yaşam tarzını benimseyen bir başka dikkate değer örnektir. O, insanlara minimalizmin mümkün olduğunu, ana akım toplumun "evsiz" olarak nitelendirebileceği bir yaşam tarzının aslında özgürlüğe ulaşmanın en etkili yolu olduğunu öğütler (Bruder, 2017: 56). Wells'e göre, karavanlarda yaşayarak konut giderlerini minimuma indirmek ve vergilerden muaf olarak özgür ve macera dolu bir hayata atılmak mümkündür. Bu yaklaşım, Amerikan rüyasının yeniden yorumlanması niteliğinde olup, karavan sakinlerinin bağımsız ve özgür bir yaşam sürdürme arzusunu vurgular.

Bob, ayrıca göçebe topluluğun, toplumun bozuk ve ahlaki açıdan sorgulanabilir yönlerine karşı bir tür vicdani red hareketi olduğunu ifade eder. Bu, Amerika'ya daha iyi bir yaşam arayışı içinde göç eden Avrupalıların motivasyonlarına bir gönderme yaparak, karavan sakinlerini toplumsal düzenin dışında, fakat bilinçli bir tercihle yaşayan bireyler olarak tanımlar (Bruder, 2017: 56). Ancak, Bob'un anti-kapitalist görüşlerine karşın, bilgi ve deneyimlerini bir YouTube kanalı aracılığıyla paylaşarak, onları bir ürüne dönüştürmeyi seçmesi ilginç bir çelişki oluşturur. Bu durum, modern toplumda yaşayan her bireyin, kapitalist sistem içinde bir yer edinme ve etkileşimde bulunma zorunluluğunu gözler önüne serer.

"*Nomadland*" filmi, kapitalizmin ve çalışma endüstrisinin birey üzerindeki etkisini eleştirel bir bakış açısıyla incelemektedir. Film, ekonomik zorluklar ve istikrarsız iş piyasası karşısında alternatif bir yaşam tarzı seçen karakterlerin hikayeleri üzerinden, modern çalışma yaşamının insan üzerindeki baskısını ve toplumun marjinalleşmiş bireylerle olan ilişkisini sorgulamaktadır.

"*Nomadland*" filmi, ekonomik sıkıntılardan kaçışı ve mekansal aidiyetten kurtulmanın özgürlüğünü ele almış, karakterlerin modern yaşamın taleplerinden ve kapitalist sistemin baskılarından uzaklaşarak kendi yaşam yollarını bulma arayışını göstermiştir. Bu süreçte, özgürlük ve bağımsızlık kavramları yeniden tanımlanırken, film bireyin toplumsal yapılar içindeki yerini ve alternatif yaşam tarzlarının değerini vurgulamaktadır.

Zhao'nun filmi, dolaşan iş kampı çalışanlarını idealize ederek, onları mülklerini özgürleştirici karavanlara ve RV'lere çeviren, iş ve seyahati birleştiren

bireyler olarak sunmaktadır. Film, bu insanları 2008 ekonomik krizinin mağdurları olarak değil, kendi kendini keşfetme ve kendini gerçekleştirme yolculuklarındaki cesaret ve iş ahlakı ile öne çıkan kişiler olarak betimlemektedir. Zhao'nun filmi, gezginlerin yaşam tarzının kurtarıcı yönlerini öne çıkararak, bu topluluğun karşılaştığı zorlukların üstesinden gelme kapasitesini abartılı bir şekilde sunmaktadır. "Nomadland" filmi, kapitalist sistem içinde bireyin özgürlüğünü ve insan onurunu koruma mücadelesini vurgulayarak, toplumsal ve ekonomik yapıların yeniden değerlendirilmesi gerektiğini işaret etmektedir. Film, modern çalışma endüstrisinin insanlar üzerindeki etkilerini eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirirken, alternatif yaşam tarzlarının ve özgürlüğün önemini vurgulamaktadır.

2.14. Ekonomik Sorunlardan Kaçmak: Evsizlik

Akyıldız ve Polat'ın (2018: 616) belirttiği gibi, insanların mekânlara karşı geliştirdikleri duygusal ya da işlevsel bağlar ve bu mekânları tanımlayan sınırlar, siyasi, ekonomik, sosyal ya da ekolojik faktörlerden ötürü bozulabilmekte ve bu durum bireylerin kendilerini içinde buldukları mekân ve zamana ait hissetmelerini engelleyebilmektedir. Bu faktörler, özellikle ekolojik ve ekonomik nedenlerle, bireyin toplumdan tamamen ya da kısmen kopmasına yol açabilir. Göçebe yaşam tarzına geçiş, siyasi, ekolojik, ekonomik ve sosyal nedenlerle tetiklenebilir ve bu durum, sinemada sokaklar gibi kamusal alanlarda kendini gösterir. Sokaklar, iç mekânlar arasında bir bağlantı görevi görür ve toplumun bireyleri arasındaki etkileşimlerin, duygusal ve işlevsel ilişkilerin kurulduğu, ortak deneyimlerin ve tekrar eden olayların yaşandığı alanlardır. Sokakların bu işlevlerini yitirmesi, yani bireyler için olumlu geçiş mekânları olma niteliğini kaybetmesi, bireyin bulunduğu yere duyduğu aidiyet hissini de zayıflamasına sebep olur (Cengiz vd., 2023: 4).

Film, özellikle 2008 ekonomik krizi sonrasında yaşanan maddi kayıpların ve işsizliğin bireyler üzerindeki etkilerini gözler önüne serer. Ana karakter Fern, bir kasabanın ekonomik çöküşü sonucu işini ve evini kaybeder. Fern'in yaşadığı bu dönüşüm, ekonomik sorunlardan kaçış olarak evsizliği, aynı zamanda bir özgürlük ve yeniden keşfetme yolculuğu olarak da sunar. Fern, karavanıyla yollara düşerek, mevsimlik işlerde çalışarak geçimini sağlamaya başlar. Bu süreçte, benzer durumda olan diğer göçebelerle tanışır ve onların da hikayeleriyle Amerika'da giderek büyüyen bir topluluğun parçası haline gelir. Bu, ekonomik sorunlardan kaçışın yalnızca maddi bir gereklilik olmadığını, aynı zamanda bireylerin hayatlarını kendi

şartlarında yeniden şekillendirme arzusunu da içerdiğini gösterir. Film, kapitalizmin ve modern çalışma yaşamının bireyler üzerinde yarattığı baskıları eleştirirken, göçebeliğin, bu sistemin dışında alternatif bir yaşam biçimi sunduğunu işaret eder. Fern ve arkadaşlarının yaşam tarzı, tüketim odaklı toplumun dışında, daha az maddi eşya ve daha fazla özgürlükle dolu bir hayatı mümkün kılar. "*Nomadland*" aynı zamanda, ekonomik sorunlardan kaçışın kişisel bir özgürlük arayışı olduğunu, ancak aynı zamanda toplumun marjinalleştirdiği bireylerin karşılaştığı sistemik sorunların bir yansıması olduğunu da gösterir. Fern'in hikayesi, izleyicilere, ekonomik güvencesizliğin bireyler üzerindeki derin etkisini ve Amerikan rüyasının kırılabilirliğini hatırlatır. Film, ekonomik sorunlardan kaçışın ve evsizliğin, modern Amerika'da yaşayan pek çok insan için gerçek bir mücadele olduğunu ve bu mücadelenin, toplumun daha geniş bir kesimine yayılan bir sorun olduğunu ortaya koyar.

"Evsizlik" kavramı, ekonomik sorunlardan kaçışın en acil ve dramatik yönlerinden birini temsil eder. Evsizlik, bireylerin barınma ve temel ihtiyaçlarını karşılayacak bir yaşam alanına sahip olmaması durumunu ifade eder. Bu durum genellikle ekonomik zorluklar, işsizlik, aile içi sorunlar, sağlık sorunları gibi faktörlerden kaynaklanabilir.

"Evsizlik" sadece barınma sorunu olarak değil, aynı zamanda sosyal dışlanmışlık, sağlık sorunları, güvenlik riskleri gibi pek çok boyutu içinde barındıran karmaşık bir sosyal sorundur. Evsizlik, bireylerin ekonomik ve sosyal yapılar içindeki marjinalleşmesini ve toplumun belirli kesimlerinin dışlanmasını gösterir. Modern kölelik kavramıyla evsizlik arasında da bir bağlantı kurulabilir. Özellikle ekonomik zorluklar ve işsizlik gibi faktörler, bireyleri evsizliğe sürükleyebilir ve bu durum da bireylerin ekonomik sistemin köleleri haline gelmelerine neden olabilir. Bu bağlamda, evsizlik sorununun çözümü, ekonomik yapıların yeniden değerlendirilmesi, sosyal destek sistemlerinin güçlendirilmesi ve bireylerin temel ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlayacak adımların atılması gerekmektedir.

Evsizlik, modern toplumun karşı karşıya olduğu acil sosyal sorunlardan biridir ve bu sorunun çözümü için bireyler, toplum ve devletin iş birliği içinde hareket etmesi gerekmektedir. Evsizlikle mücadelede sadece barınma sağlanması değil, aynı zamanda bireylerin sosyal entegrasyonu, iş bulma imkanları ve sağlık hizmetlerine erişim gibi alanlarda da destek sağlanması önemlidir. Bu şekilde,

evsizlik sorununun kökenine inilerek kalıcı çözümler üretilebilir.

2.15. *Nomadland* filminde Mekansal Aidiyetin Köleliğe Dönüşmesi

Nomadland" filmi, mekansal aidiyet ve modern dünyadaki kölelik kavramlarını yeniden değerlendirir. Filmde, Fern karakterinin ekonomik çöküş sonrası yaşadığı dönüşüm, mekansal aidiyetin bireyin özgürlüğü üzerindeki sınırlayıcı etkilerini sorgulamamıza olanak tanır. Fern, evini ve işini kaybettikten sonra, karavanıyla Amerika'nın geniş arazilerinde bir göçebe olarak yaşamayı seçer. Bu tercih, mekansal aidiyetin geleneksel anlayışına meydan okur ve bireysel özgürlüğün yeni bir ifadesi olarak ortaya çıkar. Film, mekansal aidiyetin, bireylerin hayatlarını belirli bir mekân veya mülkiyete bağlamak suretiyle nasıl bir köleliğe dönüşebileceğini gösterir. Fern ve diğer göçebeler için, evlerini ve sabit bir adresi terk etmek, kapitalist sistem içindeki maddi yüklerden ve sosyal beklentilerden kurtulmanın bir yoludur. Bu yaşam tarzı, bireyin kendi hayatı üzerinde daha fazla kontrol sahibi olmasını sağlar ve mekansal aidiyetin ötesinde bir özgürlük anlayışını mümkün kılar.

"*Nomadland*" aynı zamanda, modern toplumda mekansal aidiyetin ve mülkiyetin, bireylerin özgürlüklerini nasıl sınırladığını ve onları ekonomik bir sistem içinde nasıl "köle" haline getirdiğini irdeler. Filmde, göçebelerin mevsimlik işlerde çalışarak geçici bir aidiyet hissi yaşadıkları, ancak hiçbir yere kalıcı olarak bağlı olmadıkları gösterilir. Bu, onların özgürlüklerini korumalarına olanak tanırken, aynı zamanda sürekli bir belirsizlik ve dışlanmışlık durumu da yaratır. Fern'in karşılaştığı zorluklar, mekansal aidiyetin kaybının hem özgürleştirici hem de zorlayıcı yönlerini gözler önüne serer. Film, Amerikan toplumunun maddi değerlere ve mülkiyete olan vurgusunu sorgularken, bireyin yaşamını zenginleştiren mekânın kendisi değil, orada kurulan ilişkiler ve yaşanan deneyimler olduğunu öne sürer. Fern, yolculuğu boyunca karşılaştığı insanlarla kurduğu bağlar ve yaşadığı deneyimler aracılığıyla, mekansal aidiyetin geleneksel tanımını aşan bir topluluk hissi geliştirir (Cengiz vd., 2023: 5).

Sonuç olarak, "*Nomadland*" filmi, mekansal aidiyetin bireyin özgürlüğü üzerindeki etkilerini ve modern kapitalist toplumda "kölelik" durumuna nasıl dönüşebileceğini inceler. Fern ve diğer göçebelerin hikayeleri, mekansal aidiyeti yeniden düşünmemizi ve bireysel özgürlüğün yeni biçimlerini keşfetmemizi sağlar. Film, mekansal aidiyet ve özgürlük arasındaki karmaşık ilişkiyi keşfederken,

bireylerin özgürlüklerini nasıl koruyabileceklerini ve mekanla olan ilişkilerini nasıl yeniden tanımlayabileceklerini sorgular. Bu bağlamda, "*Nomadland*" bize, gerçek aidiyetin ve özgürlüğün maddi bağlardan ziyade insanlar arasındaki ilişkilerde ve paylaşılan deneyimlerde bulunabileceğini hatırlatır.

"*Nomadland*" filmi, mekansal aidiyetin ve modern dünyadaki kölelik kavramlarını yeniden değerlendirir. Filmde, ana karakter Fern'in ekonomik çöküş sonrası yaşadığı dönüşüm, mekansal aidiyetin bireyin özgürlüğü üzerindeki sınırlayıcı etkilerini sorgulamamıza olanak tanır. Fern, evini ve işini kaybettikten sonra, karavanıyla Amerika'nın geniş arazilerinde bir göçebe olarak yaşamayı seçer. Bu tercih, mekansal aidiyetin geleneksel anlayışına meydan okur ve bireysel özgürlüğün yeni bir ifadesi olarak ortaya çıkar.

Filmde, göçebelerin mevsimlik işlerde çalışarak geçici bir aidiyet hissi yaşadıkları, ancak hiçbir yere kalıcı olarak bağlı olmadıkları gösterilir. Bu durum, özgürlüklerini korumalarına olanak tanırken, aynı zamanda sürekli bir belirsizlik ve dışlanmışlık durumu da yaratır. Fern'in karşılaştığı zorluklar, mekansal aidiyetin kaybının hem özgürleştirici hem de zorlayıcı yönlerini gözler önüne serer.

"*Nomadland*" filmi, modern toplumda mekansal aidiyetin ve mülkiyetin, bireylerin özgürlüklerini nasıl sınırladığını ve onları ekonomik bir sistem içinde nasıl "köle" haline getirdiğini irdeler. Film, bireyin mekansal aidiyeti ve özgürlüğü arasındaki dengeyi sorgulayarak, modern dünyadaki kölelik kavramını eleştirel bir perspektifle ele alır.

2.16. *Nomadland* Filmi Genel Çözümleme

Chloé Zhao'nun yönetmenliğini üstlendiği ve Frances McDormand'ın başrolünde oynadığı "*Nomadland*" filmi, modern toplumun doğa ile ilişkisini, kadın deneyimini ve ekonomik adaletsizliği incelerken, aynı zamanda ekofeminist bir bakış açısını da sunmaktadır. Ekofeminizm, kadınların ve doğanın maruz kaldığı baskılar arasındaki bağlantıyı vurgular (Aydın Cansaran, 2023: 48). "*Nomadland*" filmi bu bağlantıyı derinlemesine ele alır.

Filmin baş karakteri Fern, toplumun dışına itilmiş, ekonomik olarak zor durumda olan bir kadındır. Kendi içsel yolculuğunu yaşarken, çoğunlukla doğanın kucağında, karavanıyla dolaşır. Bu seyahat sırasında, doğa ile olan bağı güçlenir ve doğanın sağladığı huzur ve güçten beslenir. Fern'in doğayla kurduğu bu bağ, ekofeminizmdeki doğa-kadın ilişkisinin bir yansımasıdır.

Film, aynı zamanda kadın karakterlerin doğa ile olan ilişkilerini de vurgular. Karavan topluluğundaki diğer kadınlar da benzer şekilde doğaya sığınır ve ondan güç alırlar. Bu bağlamda, kadınların doğa ile kurduğu bu ilişki, ekofeminist perspektiften incelendiğinde, doğanın kadınlar için bir sığınak olduğunu ve kadınların doğayı koruma ve onunla uyum içinde yaşama konusundaki doğal eğilimlerini yansıtır.

"*Nomadland*" filmi, ekonomik sistemin kadınlar ve doğa üzerindeki baskılarını da eleştirir. Fern'in yaşadığı ekonomik zorluklar ve toplumun ona sunduğu sınırlı seçenekler, ekofeminizm açısından incelendiğinde, kapitalist sistemin kadınları ve doğayı nasıl sömürdüğünü gösterir. Film, ekonomik adaletsizlikle mücadele eden kadınların doğa ile olan bağlarını güçlendirdiği ve birlikte dayanışma içinde oldukları bir ortamı da yansıtır.

Sonuç olarak, "*Nomadland*" filmi ekofeminist bir bakış açısıyla incelendiğinde, doğa ile kadın deneyimi arasındaki ilişkiyi ve kapitalist sistemin bu ilişkiye olan etkisini derinlemesine irdeleyen güçlü bir eser olarak ortaya çıkar.

"*Nomadland*" filminde Fern'in hikayesi, modern yaşamın getirdiği konformizmden ve kısıtlamalardan uzak, bağımsız bir yaşam biçimine olan derin bağlılığını vurgular. Fern için karavanıyla yaşamak, sadece bir yaşam tarzı seçimi değil, aynı zamanda kişisel özgürlüğünü ve bağımsızlığını ifade etmenin bir yoludur. Bir evde yaşamak, ona göre sıkıcı ve kısıtlayıcı bir alternatif haline gelmiştir. Bu, Fern'in eski öğrencisinin evinde geçirdiği zamanla net bir şekilde ortaya çıkar. Ailesel ve toplumsal sıcaklığın, konforun ve güvenliğin sunulduğu bu ortamda bile, Fern kendini sınırlanmış ve özgürlüğü kısıtlanmış hisseder. Bu durum, onun karavanına ve göçebe yaşamına geri dönme kararını tetikler.

Resim 10: Fern'in arkadaşının mutlu aile evini terk etmeden önceki son anları

Film boyunca Fern, karavanıyla Amerika'nın çeşitli yerlerini dolaşırken, benzer nedenlerle göçebe hayatı seçmiş farklı insanlarla tanışır. Bu insanların her biri, ekonomik zorluklar, kişisel kayıplar, hastalıklar veya hayatlarının diğer dönemlerinde yaşadıkları hayal kırıklıkları gibi çeşitli sebeplerle bu yaşam tarzını benimsemiştir. Fern, bu insanlarla kurduğu arkadaşlıklar aracılığıyla hem dayanışmayı hem de çeşitli yaşam hikayelerinden ilham almayı deneyimler. Bu bağlamda, göçebe hayatın zorluklarına rağmen, Fern için bu yaşam tarzı özgürlük, macera ve keşif fırsatları sunar.

Fern'in hikayesi, hayatın getirdiği belirsizlikler karşısında uyum sağlama ve kendi yolunu çizme kapasitesini simgeler. Karavanıyla yaşamayı tercih etmesi, onun hayata karşı tutumunu ve değerlerini yansıtır. Fern, yaşamın akışına uyum sağlar ve kendine yeni bir yol çizerken, "*Nomadland*" izleyicilere, bağımsızlık, kişisel özgürlük ve yaşamın basit güzelliklerini takdir etmenin önemini hatırlatır. Bu film, geleneksel yaşam biçimlerinin dışında bir alternatif arayanlar için hem ilham kaynağı olabilir hem de modern toplumun birey üzerindeki etkilerine dair derin bir eleştiri sunar. Fern'in hikayesi, bize özgürlüğün ve kişisel bağımsızlığın, konformizmin ötesinde bir yaşamı seçmekle mümkün olduğunu gösterir.

"*Nomadland*" filminde Fern'in karavanıyla yaşarken karşılaştığı sorunlar, göçebe hayatın gerçekliklerini ve bu yaşam tarzının getirdiği zorlukları gözler önüne serer. Hijyen ve mahremiyet gibi temel yaşam standartlarından ödün vermek zorunda kalması, Fern'in özgürlüğü ve bağımsızlığı seçerken yüzleştiği bedellerden biridir. Ev gibi sabit bir yaşam alanının konforundan uzak, seyyar bir tuvalet kabı kullanmak zorunda kalmak, bu yaşam tarzının sıkıntılı yönlerini açıkça ortaya koyar.

Resim 11: *Fern'in yaşadığı yerde tuvaletini yaptığı bir sahne*

Güvenlik ve konaklama yerleri bulma konusundaki zorluklar da Fern'in yaşamında önemli bir yer tutar. Güvenli olduğunu düşündüğü yerlerde dahi konaklamasına izin verilmemesi veya uyarı alması, bu hayatın getirdiği belirsizlikleri ve dışlanmışlık hissini vurgular. Soğuk gecelerde ısıtma sorunları yaşaması, karavan hayatının fiziksel zorluklarının bir diğer yüzünü gösterir. Fern, bu sorunları çözmek için ateş yakmak, ekstra battaniyeler almak gibi pratik çözümlere başvurur, ancak bu durumlar, karavan yaşamının her zaman ideal olmadığını bir hatırlatıcısıdır.

Resim 12: Otopark görevlisinin Fern'i fark ettiği an

Buna rağmen Fern, bu hayatı bilinçli bir tercih olarak sürdürmeyi seçer. Daha iyi bir karavan hayatı daha rahat ve keyifli hale getirebilirken, Fern için karavanı çok daha fazlasını temsil eder; bir ev, özgürlüğün sembolü ve kimliğinin bir parçasıdır. Fern, karavanını değiştirmeyi veya terk etmeyi düşünmez çünkü onun için karavan, yalnızca bir yaşam alanından çok daha fazlasını ifade eder. Bu seçim, Fern'in özgürlüğe ve bağımsız yaşama olan derin bağlılığını gösterir. Karavanıyla yaşamayı tercih etmesi, zorluklara rağmen, ona özgürlük, macera ve keşif imkânı sunar. Fern, karavanıyla mutludur çünkü bu ona, kendi koşulları üzerinde kontrol sahibi olma ve hayatını kendi tercihleri doğrultusunda şekillendirme fırsatı verir. "Nomadland", bireysel özgürlüğün ve kişisel tercihlerin önemini, Fern'in karavanla olan ilişkisi üzerinden güçlü bir şekilde vurgular. Bu yaşam tarzı, her ne kadar zorluklarla dolu olsa da Fern'e kendi değerlerine uygun bir yaşam sürdürme özgürlüğü sağlar. Ancak buna rağmen Fern'in babasının ona aldığı yemek takımını saklaması ve büyük bir değer vermesi hem babasının yadigarına özlem hem de modern bir yaşamın özlemi anlamına gelebilir.

Fern, babasının ona aldığı yemek takımını karavanında saklar. Bu yemek takımı, Fern'in babasının ona verdiği son hediye ve hatıradır. Fern, babasını çok sevmiş ve onunla yakın bir ilişki kurmuştur. Babasının ölümü, Fern'in hayatında büyük bir kayıp ve acı olmuştur. Fern, babasının yemek takımını saklayarak, onun anısını yaşatmaya çalışır. Fern, babasının yemek takımına özlem duyar.

Resim 13: *Fern'in babasından kalma temek takımından bir görüntü*

Aynı zamanda, Fern'in babasının ona aldığı yemek takımı, Fern'in modern bir yaşamın özlemi de olabilir. Yemek takımı, Fern'in eskiden yaşadığı hayatın bir sembolüdür. Fern, eskiden bir evi, bir işi, bir eşi ve bir topluluğu vardı. Fern, bu hayatı sevmiş ve mutlu olmuştur. Ama 2008 ekonomik krizi, Fern'in bu hayatını alt üst etmiştir. Fern, her şeyini kaybetmiştir. Fern, babasının yemek takımını saklayarak, eski hayatına duyduğu özlemi ifade eder. Fern, modern bir yaşamın özlemi duyar. Bu yüzden, Fern'in babasının ona aldığı yemek takımını saklaması ve büyük bir değer vermesi hem babasının yadigarına özlem hem de modern bir yaşamın özlemi anlamına gelebilir. Bu, Fern'in hayatında yaşadığı çelişki ve karmaşayı gösterir. Fern hem geçmişe hem de geleceğe bakar. Fern, hem özgürlüğü hem de aidiyeti arar. Fern hem karavanıyla hem de yemek takımıyla yaşar.

Aslında Fern geçmişte yaşadığı hayatı sevmiş ve özleyiyor. Bu durum filmin sonunda yerleşik olarak yaşadığı son yere gitmesinden daha ne anlaşılıyor. Filmin sonunda Fern, yerleşik olarak yaşadığı son yere, Empire adlı kasabaya gidiyor. Fern, bu kasabada eşiyile birlikte mutlu bir hayat sürmüştür. Ama kasaba, 2008 ekonomik krizi yüzünden kapanmıştır. Fern, eşini de kaybetmiştir. Fern, bu kasabaya döndüğünde, eski evini, eşinin mezarını ve arkadaşlarını ziyaret eder. Fern, geçmişte yaşadığı hayatı sevmiş ve özlemiş olduğunu gösterir.

Resim 14: *Fern'in bir zamanlar kocası ile yaşadığı ev*

Ama Fern, bu kasabadan da ayrılır, karavanına biner ve yola çıkar ve göçebe hayatına devam eder. Fern, geçmişini unutmaz ama geleceğe de bakar bu arada özgürlüğünü korur, hayatın akışına uyum sağlar. Fern, kendisine yeni bir yol çizer.

2.17. *Into The Wild* Ve *Nomadland* Filmlerinde Toplumsal İzolasyonun Bireyin Özgürlük Arayışı Üzerindeki Rolü Ve Modern Kölelikten Kaçışta Oynadığı Rol

"*Into the Wild*" ve "*Nomadland*" filmleri, toplumsal izolasyonun bireyin özgürlük arayışı üzerindeki rolünü ve modern kölelikten kaçışta oynadığı rolü derinlemesine ele almaktadır. Bu filmler, karakterlerin toplumdaki uzaklaşma ve özgürlük arayışı süreçlerini gözler önüne sererek, insanın içsel özgürlüğüne etki eden faktörleri ve modern kölelik kavramını sorgulamaktadır.

"*Into the Wild*" filminde, Christopher McCandless karakteri toplumsal normlardan ve aile beklentilerinden kaçarak Alaska'ya doğru bir yolculuğa çıkar. Bu yolculuk sırasında McCandless, doğanın içsel özgürlüğüne olan etkisini derinlemesine deneyimler ve kendi varoluşunu sorgular. McCandless'in toplumsal izolasyonu, onun özgürlük arayışında bir katalizör görevi görür. McCandless'in doğayla kurduğu bağ, onun modern kölelikten kaçışında önemli bir rol oynar (Lepik, 2014).

"*Nomadland*" filminde ise Fern karakteri, geleneksel toplumsal yapıların dışına çıkarak karavanında özgür bir yaşam sürmeyi tercih eder. Fern, toplumsal izolasyonun getirdiği özgürlüğü keşfederken, aynı zamanda modern kölelik kavramına meydan okur. Film, Fern'in toplumdaki uzaklaşarak kendi özgürlüğünü ve

varoluşunu yeniden inşa etme sürecini izleyiciye aktarır. Fern'in toplumsal izolasyonu, onun modern kölelikten kaçışında bir direniş ve özgürlük arayışı olarak görülebilir (Almeida, 2023).

"*Into the Wild*" ve "*Nomadland*" filmleri, toplumsal izolasyonun bireyin özgürlük arayışı üzerindeki etkisini derinlemesine inceleyerek, modern kölelik kavramını sorgulamaktadır. Bu filmler, karakterlerin toplumun dayatmalarından kaçarak kendi varoluşlarını keşfettikleri süreçleri görsel bir dille aktararak izleyiciye önemli mesajlar iletmektedir. Toplumsal izolasyonun bireyin özgürlük arayışındaki rolü ve modern kölelikten kaçışta oynadığı rol, bu filmlerin temel temalarını oluşturmaktadır. Her iki film de karakterlerin toplumsal izolasyonu özgürlük arayışı ve kişisel keşif yolunda bir araç olarak kullanmalarını gösterir. "*Into the Wild*"da Chris McCandless, maddi dünyadan ve aile beklentilerinden uzaklaşarak doğada kendini bulmaya çalışırken, "*Nomadland*"da Fern, ekonomik çöküş sonrası karavanında göçebe bir yaşamı tercih eder ve benzeri düşünen bir toplulukla bağ kurar. Her iki hikâyeye de bireylerin sistem dışı bir yaşam arayışlarını ve bu süreçte karşılaştıkları zorlukları ve özgürlüğün anlamını sorgular. Bu filmler, modern yaşamın talepleri ve baskılarından uzaklaşmanın yollarını arayan bireylerin hikayeleri aracılığıyla izleyicilere güçlü mesajlar sunar.

"*Nomadland*" ve "*Into the Wild*", modern toplumun getirdiği sınırlamalardan uzaklaşma ve doğa ile daha derin bir bağ kurma arzusunu ele alan iki film olmasına rağmen, her biri bu temayı farklı bir perspektiften işler. "*Into the Wild*"da, Christopher McCandless'in hikayesi, genç bir adamın toplumun sınırlamalarından tamamen kaçışını ve doğayla bütünleşme arzusunu merkezine alır. Christopher, bireysel özgürlüğün ve doğa ile iç içe olmanın peşinde, Alaska'nın vahşi doğasına doğru yola çıkar. Bu süreçte, toplumun kurallarından ve beklentilerinden uzaklaşarak, kendi kimliğini ve yaşamın anlamını arar.

"*Nomadland*" ise, ekonomik sıkıntılar ve kişisel kayıplar sonucu evsiz kalan Fern adında bir kadının hikayesini anlatır. Fern, modern hayatın getirdiği yüklerden kaçarken, bir yandan da Amerika'nın batısındaki geniş bozkırları dolaşan bir nomad (göçebe) topluluğunun parçası olur. Bu film, özgürlük arayışını ve doğayla bağ kurma isteğini, toplumsal ve ekonomik zorluklarla başa çıkmaya çalışan bireylerin yaşamları üzerinden ele alır. "*Nomadland*", yalnızca doğayla değil, aynı zamanda modern dünyanın kenarında yaşayan bir toplulukla da kurulan ilişkileri vurgular.

Her iki film de karakterlerinin özgürlük arayışlarını ve doğayla olan ilişkilerini farklı yollarla ele alır. "*Into the Wild*"da Christopher'ın hikayesi, bireysel bir özgürlük ve doğa ile bütünleşme arzusunu derinlemesine incelerken, "*Nomadland*" toplumsal ve ekonomik bağlamlarda özgürlüğün ve topluluk içindeki yalnızlığın anlamını sorgular. Her iki film de modern yaşamın getirdiği zorluklardan kaçışın ve doğayla daha basit, daha huzurlu bir hayat arayışının farklı yönlerini keşfeder. Bu filmler, izleyicilere, özgürlük, yalnızlık ve toplum dışında yaşamının karmaşık duygularını sunarken, aynı zamanda insanın doğayla ve kendi iç dünyasıyla kurduğu derin bağları da gözler önüne serer.

III. BÖLÜM

TARTIŞMA

3.1. *Into the Wild* Filmine Yönelik Tartışma

Bu bölümde, Sean Penn'in "*Into the Wild*" film adaptasyonunda doğanın incelikli tasvirini, özellikle Christopher McCandless'in yolculuğu üzerinden, doğa ile insan arzularının etkileşimindeki karmaşıklığı ve derinliği ortaya çıkarmak için çeşitli akademik perspektifleri karşılaştırarak incelenmiştir. Drenthen (2009), filmin doğayı genellikle yalnızca bir manzara olarak ele aldığını, "Gerry" gibi diğer filmlere kıyasla derinlikten yoksun olduğunu savunmuştur. Buna karşılık, Peter Bradshaw (2007), filmin doğa ve insan psikolojisi arasındaki karmaşık bağlantıyı vurgulamaktadır. Lepik (2014), filmin romantizmi sadece izleyiciyi cezbetmek için bir araç olarak kullandığını eleştirirken, Kätlin Kaldmaa (2008), McCandless'in hikayesinin gençler arasında özgürlük arzusuyla dolu asi bir ikon haline geldiğini belirtir. Widyapratama (2019) ise McCandless'in varoluşsal arayışına derinlemesine dalarken, bu yolculuğun onun dünya görüşünde önemli değişikliklere yol açtığını savunmuştur. Bu çeşitli görüşler, filmin doğa ve insan ruhu üzerine çok yönlü tasvirinin altını çizmekte ve "*Into the Wild*"ın, birey ile doğal dünya arasında karmaşık bir diyalog davetiyesi olduğunu öne sürer.

Bu çalışma kapsamında yapılan çalışmada ise *Into the Wild* filminde doğa ile insan ilişkisinin oldukça derin bir şekilde ele alındığı görülmüştür. McCandless'in gerek sularla mücadelesinde, gerekse hayvanlarla olan ilişkisinde ve bitkileri tanıma arzusunda doğanın insan yaşamı üzerindeki etkisi hissedilmektedir. McCandless'in karakteri ve anlam arayışında ise literatür ile benzer çıkarımlarda bulunmak mümkündür. "*Into the Wild*"ın, bireysel özgürlük arayışı ve kişisel anlam arayışı gibi temalar üzerinden, insan ve doğa arasındaki ilişkiyi derinlemesine inceleme fırsatı sunmaktadır.

3.2. *Nomadland* Filmine Yönelik Tartışma

Nomadland filmi ile ilgili incelemelerde bulunmuş araştırmacılar ya da eleştirmenler modern göçebelerin yaşam tarzının ve bu yaşam tarzının Amerikan Rüyası ile olan ilişkisinin karmaşıklığını incelemişlerdir. Jessica Bruder (2017), modern göçebelerin zorlu yaşam koşullarını ve bu koşulların reklam broşürlerindeki idealize edilmiş görüntülerle nasıl çeliştiğini vurgular. Zhao (2020) üzerinden, bu yaşam tarzını idame ettirmek için yapılan işlerin zorluklarına ve çalışmanın kişisel bir tercih olarak sunulmasına rağmen, gerçekte ekonomik zorunluluklardan kaynaklandığına dikkat çeker. Chan (2021), göçebe işçilerin geçici işlere yönelmelerinin hem özgürlük arayışından hem de ekonomik sıkıntılardan kaynaklandığını, bu durumun işçiler için belirsizliği artırdığını tartışır. Cengiz ve diğerleri (2023) ise, göçebelerin mevsimlik işlerde çalışarak geçici bir aidiyet hissi yaşadıklarını ancak hiçbir yere kalıcı olarak bağlı olmadıklarını, bu durumun özgürlüklerini korurken aynı zamanda sürekli bir belirsizlik ve dışlanmışlık durumu yarattığını belirtir.

Bizim çalışmamızda da benzer *Nomadland* filminde Fern karakterinin evsizlik tercihinin sadece ve tamamen özgürlük düşüncesi olmadığı görülmüştür. Fern'i bu yaşam tarzına iten aynı zamanda ekonomik zorluklardır. Ancak zamanla bu yaşam tarzına alışmış ve artık toplumun kanıksadığı evlerde ikamet etme fikrinden uzaklaşmıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada, "*Into the Wild*" ve "*Nomadland*" filmlerindeki karmaşık temsilleri ve tematik araştırmaları ele alınmıştır. *Into the Wild* filminde doğanın temsili, insan ilişkilerinin merkezियeti, karakter çalışmaları ve Amerikan zihninin sınır ve aşkıncılık kavramlarıyla vücut bulması üzerine odaklanılmıştır. Ayrıca karakter ve karakterizasyon, psiko-varoluşçuluk, irade özgürlüğü ve anlam arayışı gibi konulara da değinilmiştir. "*Nomadland*" ise kapitalizm ve çalışma endüstrisine eleştiri bazında ele alınırken, filmde özellikle ekonomik sıkıntılardan kaçış ve mekansal aidiyetten kurtulma özgürlüğü incelenmiştir.

Into the Wild filminde doğanın temsili, ana karakterin özgürlük ve kendini keşfetme arayışının merkezinde yer almaktadır. Doğa hem sınırsız bir kaçış alanı hem de içsel yolculuğun bir aynası olarak işlev görmektedir. Filmin görsel anlatımı, izleyiciye doğanın hem güzelliklerini hem de acımasızlığını sunar, böylece doğanın kucaklayıcı ve aynı zamanda affetmez yönlerini vurgular. Sonuç olarak, doğa, sadece bir arka plan değil, aynı zamanda karakterin dönüşümünü ve içsel mücadelelerini şekillendiren bir güç olarak ele alınır.

Into the Wild filminde insan ilişkilerinin merkezियeti ve karakter çalışmaları, karakterlerin kişisel gelişim yolculuklarını ve çevreleriyle olan etkileşimlerini derinlemesine incelemeyi sağlar. Bu eserler, karakterlerin toplumdan izole edilmişken bile insan ilişkilerinin yaşamları üzerindeki önemini ve etkisini vurgular. Sonuç olarak, insan ilişkilerinin bu merkezियeti, bireysel arayış ve dönüşüm hikayelerinde kritik bir rol oynar, karakterlerin kimliklerini ve yaşam anlamlarını keşfetmelerine yardımcı olur.

"*Into the Wild*" filminde insan ilişkilerinin merkeziyeti ve karakter çalışmaları üzerine yapılan incelemelerde, karakterlerin sosyal bağlarının ve insan ilişkilerinin bireysel özgürlük arayışları ve içsel yolculukları üzerindeki etkilerini mercek altına alınmıştır. Karakterlerin toplum içindeki ve dışındaki ilişkileri, onların kişisel gelişimlerini ve çevreleriyle kurdukları bağların karmaşıklığını ortaya koymaktadır. Bu ilişkiler, aynı zamanda, bireyin kendini bulma ve anlam arayışı

sürecinde karşılaştığı zorlukları ve çatışmaları da gözler önüne sermektedir. Sonuç olarak, teziniz insan ilişkilerinin, bireysel deneyimlerin merkezinde yer aldığını ve karakter gelişiminin önemli bir unsuru olduğunu vurgulamaktadır.

"*Into the Wild*" filminin Amerikan zihnini sınır ve aşkıncılık kavramları aracılığıyla nasıl vücut buldurduğu üzerine yapılan incelemede, bu kavramların Amerikan kimliği ve bireysel özgürlük arayışı üzerindeki etkileri mercek altına alınmıştır. Filmin, karakterin hem fiziksel hem de metaforik sınırları aşma çabası, Amerikan toplumunun temel değerleriyle ve sınırın ötesine geçme arzusuyla bağlantılıdır. Sonuç olarak, bu çalışmada, "*Into the Wild*"ın, sınır ve aşkıncılık kavramlarını kullanarak Amerikan zihninin karmaşık yapısını ve bireyin toplum içindeki yerini sorguladığını ortaya koymuştur.

Ayrıca psiko-varoluşçuluk, irade özgürlüğü ve anlam arayışı gibi konular üzerine yapılan incelemelerde, "*Into the Wild*" filmindeki karakterlerin içsel mücadelelerini ve kişisel özgürlüklerini keşfetme yolculuklarını derinlemesine ele alınmıştır. Bu temalar, karakterlerin yaşamlarını kendi terimleriyle anlamlandırma çabalarını ve toplumsal normlardan bağımsız bir varoluş inşa etme arzularını vurgulamaktadır. Sonuç olarak, bu çalışma, McCandless özelinde bireyin özgürlüğünü ve yaşamın anlamını bulma sürecindeki psikolojik ve varoluşsal zorlukları aydınlatmaya çalışmıştır.

"*Nomadland*" filmi ise kapitalizmin ve çalışma endüstrisinin birey üzerindeki etkisini eleştirel bir bakış açısıyla incelemiştir. Film, ekonomik zorluklar ve istikrarsız iş piyasası karşısında alternatif bir yaşam tarzı seçen karakterlerin hikayeleri üzerinden, modern çalışma yaşamının insan üzerindeki baskısını ve toplumun marjinalleşmiş bireylerle olan ilişkisini sorgulamaktadır. Sonuç olarak, "*Nomadland*," kapitalist sistem içinde bireyin özgürlüğünü ve insan onurunu koruma mücadelesini vurgulayarak, toplumsal ve ekonomik yapıların yeniden değerlendirilmesi gerektiğini işaret etmektedir.

Ayrıca "*Nomadland*" filmi, ekonomik sıkıntılardan kaçışı ve mekansal aidiyetten kurtulmanın özgürlüğünü ele almış, karakterlerin modern yaşamın taleplerinden ve kapitalist sistemin baskılarından uzaklaşarak kendi yaşam yollarını bulma arayışını göstermiştir. Bu süreçte, özgürlük ve bağımsızlık kavramları yeniden tanımlanırken, film bireyin toplumsal yapılar içindeki yerini ve alternatif yaşam tarzlarının değerini sorgulamaktadır.

Filmler, modern toplumun değerlerine derin bir eleştiri getirmekte, sahicilik, özgürlük ve maddi sınırların ötesinde anlamlı bir varoluş için derin bir özlemi vurgulamaktadır. Karakterlerin hem gerçek hem de mecazi yolculukları, bağımsızlık, yalnızlık ve toplumsal kopukluk karmaşıklıklarını anlatırken, insan durumunun evrenselliği ve kişisel tatmin arayışının sürekliliği üzerine düşüncelerini sağlamaktadır. "*Nomadland*"de modern göçebelik ve kapitalizm arka planındaki tartışma, özgürlük ile bireyleri bu yaşam tarzını benimsemeye iten sosyo-ekonomik güçler arasındaki hassas dengeyi özellikle vurgular.

"*Into the Wild*" ve "*Nomadland*" filmleri, Amerikan sinemasında bireysel özgürlük arayışı, toplumsal yapılardan kopuş ve doğa ile kurulan derin bağlar gibi temaları ele alarak, modern toplumun karmaşıklıklarını ve bireyin bu karmaşa içindeki yerini inceler. Her iki film de karakterlerin toplumdan ve geleneksel yaşam biçimlerinden uzaklaşarak kendilerini ve hayatın anlamını keşfetme yolculuklarını anlatır. Bu yolculuklar sırasında karşılaşılan zorluklar, karakterlerin iç dünyalarının derinlemesine keşfedilmesine olanak tanırken, aynı zamanda izleyicilere de kendi yaşamlarını ve toplumun beklentilerini sorgulama fırsatı sunar.

"*Into the Wild*", doğanın hem sığınak hem de zorlu bir mücadele alanı olarak sunulmasıyla dikkat çeker. Film, doğanın sadece fiziksel bir mekan olmanın ötesinde, bireyin kendini gerçekleştirme sürecinde önemli bir rol oynadığını gösterir. Bu, doğa ile birey arasındaki ilişkinin, sadece dışsal bir keşif değil, aynı zamanda içsel bir yolculuk olduğunu vurgular. Doğa, McCandless için özgürlüğün, huzurun ve en nihayetinde kendini keşfetmenin sembolü haline gelir.

"*Nomadland*" ise, ekonomik sıkıntıların bireyler üzerindeki etkisini ve bu sıkıntılardan kaçış olarak modern göçebeliği ele alır. Film, kapitalizmin ve çalışma yaşamının baskılarından uzaklaşarak özgür bir yaşam arayışı içindeki karakterleri aracılığıyla, mekansal aidiyet kavramını yeniden tanımlar. Bu süreçte, özgürlük ve bağımsızlık temaları, ekonomik ve sosyal koşulların bireyler üzerindeki etkisini sorgulayan bir bağlamda işlenir. Her iki film de Amerikan sinemasında bireysel özgürlük ve toplumsal yapılardan kopuş temalarını işlerken, karakterlerin kişisel gelişimlerini ve yaşam anlamlarını bulma çabalarını odak noktasına alır. Bu filmler, modern toplumun değerlerine ve bireyin bu değerler içindeki yerine dair önemli soruları gündeme getirirken, Amerikan Rüyası'nın ve bireysel tatmin arayışının sürekliliği üzerine derin düşüncelere yol açar.

Son olarak, "*Into the Wild*" ve "*Nomadland*" filmleri, bireyin toplumdan ve geleneksel yaşam biçimlerinden uzaklaşarak özgürlüğünü aramasının hem cazibesini hem de sonuçlarını gözler önüne serer. Bu filmler, modern toplumun sınırlamaları ve bireyin bu sınırlamalara karşı direnişi üzerine düşünmek için zengin bir içerik sunar. Aynı zamanda, toplum, kültür ve çevrenin daha geniş anlamda nasıl şekillendiğine dair önemli kavrayışlar sağlar. Bu nedenle, her iki film de sadece bireysel özgürlük arayışının anlatıları olarak değil, aynı zamanda modern dünyada insanın yerini ve doğa ile olan ilişkisini sorgulayan derinlemesine tematik araştırmalar olarak değerli kabul edilebilir. Sonuç olarak, Amerikan sineması bağlamında bu temaların araştırılması, Amerikan Rüyası'nın evrimleşen anlatısı, insan doğasının psikolojik temelleri ve kapitalizmin bireysel yaşamlar ve toplumsal yapılar üzerindeki etkisine dair önemli kavramlar sunmaktadır. Bu filmler, şehirden uzak varoluşun cazibesi ve sonuçlarını incelemek için bir merceğe sunmanın yanı sıra, toplum, kültür ve çevre için daha geniş çıkarımlar üzerine düşünmeye davet etmektedir.

Modern kölenin özgürleşmesi, son derece karmaşık ve zorlu bir süreç gibi görünmektedir. "*Into the Wild*" ve "*Nomadland*" gibi filmlerde modern kölelik kavramının incelenmesi, bu sürecin ne kadar zorlu ve karmaşık olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Bu filmlerdeki karakterlerin yaşadığı deneyimler, modern kölelikten kurtuluşun sadece birkaç kişinin başarabileceği bir hedef gibi görüldüğünü düşündürmektedir.

Modern kölelik, sadece fiziksel zincirlerle değil, aynı zamanda toplumsal yapılarla, ekonomik zorluklarla ve kişisel içsel engellerle de bağlantılıdır. Bu bağlamda, bireylerin kendi özgürlüklerini kazanma mücadelesi, sıklıkla çeşitli engellerle karşılaşır ve bazen neredeyse imkânsız gibi görünür. Toplumsal yapılar, ekonomik koşullar ve kişisel sınırlamalar, modern kölelikten kurtuluş için sık sık karşılaşılan duvarları oluşturur.

Ayrıca, modern köleliğin karmaşıklığı ve derinliği düşünüldüğünde, bir bireyin veya toplumun tamamen özgür olabileceğini düşünmek oldukça naif bir yaklaşım olabilir. Modern kölelik, kökleri derinlere uzanan bir sorundur ve bu sorunu tamamen çözmek, uzun vadeli ve kapsamlı bir çaba gerektirir. Ancak, bu çaba ne kadar büyük olursa olsun, modern kölelikten tamamen kurtulmanın mümkün olup olmadığı konusunda ciddi şüpheler bulunmaktadır.

Sonuç olarak, modern kölenin zgrleŖmesi konusunda olumsuz bir bakıŖ açısına sahip olmak oldukça haklı bir durum gibi görünmektedir. Bu karmaŖık ve derin bir sorun olarak karŖımıza çıkıyor ve tamamen çözülebilir bir sorun olmadığı gerçeğiyle yzleŖmek önemlidir. Ancak yine de iyimser açıdan bakılacak olursa bireylerin içsel güçlerini keŖfetmeleri, dayanıŖma içinde olmaları ve toplumsal deęiŖim için adım atmalarıyla modern kölelikten kurtuluŖun mümkün olduğuna inanmak daha çekici gelmektedir. Bu bağlamda, modern kölenin zgrleŖmesi için umut verici adımların atılabileceğine dair bir inanç insanların içinde saklı kalacaktır.

KAYNAKLAR

- Acharya, A.K. (2008). Sexual violence and proximate risks: A study on trafficked women in Mexico City. *Gender Technology and Development*, 12(1), 77–99.
- Allain, J. (2012). *The legal definition of slavery into the twenty-first century*. In J. Allain (Ed.), *The legal understanding of slavery: From the historical to the contemporary* (pp. xx-xx). Oxford University Press.
- Andrews, G. (2004). *Afro-Latin America, 1800–2000*. Oxford University Press.
- Anti-Slavery International. (2005). *1807-2007: Over 200 years of campaigning against slavery*. Edited by Mike Kaye.
- Cansaran, A. A. (2023). Kadın ve Doğa Bağlamında Ekolojik Bir Görüş: Ekofeminizm. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi, 2(1), 48-62.
- Bakır, Z.Z. (2016). *Modern Kölelik*. İstanbul: İnsamer Yayınları.
- Bales, K. (2012). *Disposable people: New slavery in the global economy* (Updated with a new preface). University of California Press.
- Bales, K. (2000). Expendable people: Slavery in the age of globalization. *Journal of International Affairs*, 53(2), 461-485.
- Baye, E.M., & Heumann, S. (2014). Migration, sex work, and exploitative labor conditions: Experiences of Nigerian women in the sex industry in Turin, Italy, and counter-trafficking measures. *Gender Technology and Development*, 18(1), 77–105.
- Bradshaw, P. (2007, November 9). *Into the Wild*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/film/2007/nov/09/seanpenn.drama>.
- Bruder, J. (2017). *Nomadland: Surviving America in the Twenty-First Century*. W.W. Norton & Company.
- Charles, J.S. (2017). *Essays on slavery, intergenerational mobility and the persistence of distrust and inequality* (Doctoral dissertation). University of Adelaide.
- Chan, W. (2021). *What Nomadland Gets Wrong About Gig Labor*. Vulture.
- Child Rights Information and Documentation Centre. (1999). Full text of the C182, ILO worst forms of child labour convention. http://www.cridoc.net/worst_forms_of_child_labour.php.
- Curtin, P.D. (1977). Slavery and empire. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 292(1), 3-11.
- Davidson, J.O. (2010). New slavery, old binaries: Human trafficking and the borders of freedom. *Global Networks*, 10(3), 244-245.
- W. (1996). *Fighting Words: The Significance of the American West in the History of the United States*. In C.A. Milner. (Ed), *A New Significance: Re-Envisioning the History of the American West* (pp.29-55). Oxford University Press.
- Drenthen, M. (2009). Fatal attraction: Wildness in contemporary film. *Environmental Ethics*, 31(3), 297-315.
- Duymaz, E. (2013). Modern Kölelik: Avrupa Konseyi Hukukunda Kölelik, Kulluk ve Zorla Çalıştırma Yasakları Üzerine Bir İnceleme. *Legal Hukuk Dergisi*, 11,

67-104.

- Eltis, D., Engerman, S.L., Bradley, K.R., Cartledge, P., & Drescher, S. (Eds.). (2011). *The Cambridge world history of slavery: Volume 1, The ancient Mediterranean world*. Cambridge University Press.
- European Commission. (2016). Report on the progress made in the fight against trafficking in human beings (2016) as required under Article 20 of Directive 2011/36/EU on preventing and combating trafficking in human beings and protecting its victims.
- Frankl, V. (2006). *Man's search for meaning*. Beacon Press.
- Free The Slaves. (2007). Slavery in history.
<http://www.freetheslaves.net/NETCOMMUNITY/Page.aspx?pid=303&srcid=208>.
- Gallagher, A. (2010). *The international law of human trafficking*. Cambridge University Press.
- Garrard, G. (2004). *Ecocriticism*. Routledge.
- Guay, J. (2008). The economic foundations of contemporary slavery. *Human Rights & Human Welfare*, 8(1), 33.
- Harvey, D. (2009). *A brief history of neoliberalism*. Oxford University Press.
- Hochschild, A. (2005). *Bury the chains*. Houghton Mifflin.
- Kaldmaa, K. (2008). Elu nagu filmis – Alaskaga või Alaskata? Eesti Päevaleht, December 20.
- Kane, J. (2005). Child trafficking: The people involved: A synthesis of findings from Albania, Moldova, Romania and Ukraine. International Labour Office.
- Klein, H.S., & Vinson III, B. (2007). *African slavery in Latin America and the Caribbean*. Oxford University Press.
- Krakauer, J. (2013, September 12). How Chris McCandless died. *The New Yorker*.
- League of Nations. (1926). Convention to suppress the slave trade and slavery, 25 September 1926, 60 LNTS 253.
- LeBaron, G. (2015). Unfree labour beyond binaries: Insecurity, social hierarchy and labour market restructuring. *International Feminist Journal of Politics*, 17(1), 1.
- Lewis, H., & Waite, L. (2015). Asylum, immigration restrictions and exploitation: Hyper-precarity as a lens for understanding and tackling forced labour. *Anti-Trafficking Review*, 5, 49.
- Lumos Foundation. (2016). Orphanage entrepreneurs: The trafficking of Haiti's invisible children.
https://lumos.contentfiles.net/media/documents/document/2017/01/Haiti_Trafficking_Report_ENG_WEB_NOV16.pdf
- Marx, L. (2000). *The machine in the garden: Technology and the pastoral ideal in America*. Oxford University Press.
- Mellon, Y.E. (2018). Exploring modern slavery and the Modern Slavery Act 2015: How does the framing of modern slavery limit the efficacy of legal and policy responses to human trafficking and slavery. The University of Liverpool (United Kingdom).
- Molland, S. (2012). *The perfect business? Anti-trafficking and the sex trade along the Mekong*. University of Hawaii Press.
- Nutku, Ö. (1998). *Dram sanati*. Kabalcı Yayınları.
- Partington, R. (2018, September 22). Ministers urged to get tough on minimum wage offenders. *The Guardian*.

- Patterson, O. (2012). Trafficking, gender and slavery: Past and present. In J. Allain (Ed.), *The legal understanding of slavery: From the historical to the contemporary*. Oxford University Press.
- Potter, M., & Hamilton, J. (2014). Picking on vulnerable migrants: Precarity and the mushroom industry in Northern Ireland. *Work, Employment and Society*, 28(3), 390.
- Standing, G. (2011). *The precariat*. Bloomsbury Publishing.
- Thoreau, H.D. (1864). Maine woods. <http://thoreau.eserver.org/ktadn06.html>
- UN General Assembly. (2000). Protocol to prevent, suppress and punish trafficking in persons, especially women and children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime, 15 November 2000.
- Ültay, E., Akyurt, H., & Ültay, N. (2021). Sosyal Bilimlerde Betimsel İçerik Analizi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*(10), 188-201.
- Vaccaro, V. (2021). *Nomadland* (Chloé Zao, 2020). Escapando del sistema. *Filmhistoria online*, 31(2), 195-200.
- Van Doore, K.E. (2018). From orphanhood to trafficked: Examining child trafficking (Doctoral dissertation, Doctoral dissertation] Griffith Law School).
- Vijayarasa, R. (2016). *Sex, slavery and the trafficked woman: Myths and misconceptions about trafficking and its victims*. Taylor and Francis.
- Zhang, S.X. (2014). Estimating labor trafficking among unauthorized migrant workers in San Diego. *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 653, 65–86.
- Zhao, C. (Director). (2020). *Nomadland* [Film]. Highwayman Films Hear/Say Productions Cor Cordium Production.